

- [ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΤΑΣΙΑΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ](#)
- [ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ \(Δ' ΣΣ\) 1-2-3 Οκτωβρίου 2007 ΚΑΛΗΣΙΜΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ](#)
- [ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΟΣ](#)
- [ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΚΛΟΤΗ Τεύχος 42 \(15-10-2007\)](#)
- [ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ \(Δ' ΣΣ\) 1-2-3 Οκτωβρίου 2007 «ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ»](#)
- [ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ \(Δ' ΣΣ\) 1-2-3 Οκτωβρίου 2007 ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΑΤΟ](#)
- [ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ \(Δ' ΣΣ\) 1-2-3 Οκτωβρίου 2007 «ΤΟ ΑΜΥΝΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΓΓΛΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ»](#)
- [ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ \(Δ' ΣΣ\) 1-2-3 Οκτωβρίου 2007 ΕΙΣΑΓΩΓΗ](#)
- [ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ \(Δ' ΣΣ\) 1-2-3 Οκτωβρίου 2007 «Η ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΓΕΩΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ»](#)
- [ΥΦΩΜΑ 731](#)
- [ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ](#)
- [ΝΙΚΗΦΟΡΑ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ ...](#)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Υπό Αντιστρατήγου ε.α. Χ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Πως η ένταξη σε μία Οικονομική Ένωση παράγει πολιτικές σε θέματα Εθνικής Ασφαλείας

Ιστορική στιγμή αναμφισβήτητα για την Ευρώπη όταν το **1957** ιδρύεται με την **Συνθήκη της Ρώμης η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ)**.

Σαν κύριος σκοπός της Κοινότητας φαίνεται ότι είναι βασικά η **οικονομική συνεργασία** αλλά μέσα στο γενικότερο πνεύμα της Συνθήκης, σαφώς εκφράζεται η πολιτική βούληση της προώθησης της "**ευρωπαϊκής ιδέας**" των ευρω-οραματιστών (R. Schuman, Jean Monnet, P.H. Spaak κλπ.) για μια **πολιτικά ενωμένη Ευρώπη**.

Το 1959 η Ελλάδα σε μία καθοριστική ίσως για το μέλλον της στιγμή αποφασίζει αρκετά έγκαιρα και υποβάλλει αίτηση για την **Σύνδεση** της με την ΕΟΚ με απώτερο στόχο την μελλοντική **πλήρη ένταξή της**, απόφαση που πέραν από κάθε οικονομική σκοπιμότητα υπήρξε **αναμφισβήτητα μια πολιτική απόφαση** που υπαγορεύθηκε από την διάχυτη τότε αντίληψη του ότι "**.....η οικονομική ενοποίηση της Ευρώπης θα οδηγήσει εις την Ευρωπαϊκή Ενότητα**" (Δηλώσεις Κ. Καραμανλή κατά την υπογραφή της Συμφωνίας Σύνδεσης) που αυτονόητα δημιουργεί και την προσδοκία μιας συλλογικής ασφαλείας σε ευρωπαϊκό πλαίσιο, αλληλοϋποστήριξης και αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών.

Τον Ιούλιο του **1961** υπογράφεται η **Συμφωνία Σύνδεσης Ελλάδος - ΕΟΚ**, η πρώτη συμφωνία της Κοινότητας των έξι με άλλη χώρα.

Παράλληλα εμφανίζεται στο Ευρωπαϊκό προσκήνιο και η Τουρκία η οποία υποβάλλει αίτηση σύνδεσης με την ΕΟΚ μόλις τέσσερις εβδομάδες μετά την αντίστοιχη ελληνική το 1959 ώστε να εξισορροπήσει την ελληνική επιρροή στο χώρο της Κοινότητας Το **1963** και μετά το πάγωμα εκ μέρους της κοινότητας των διαδικασιών λόγω του στρατιωτικού πραξικοπήματος του 1960 υπογράφεται τελικά η Συμφωνία Σύνδεσης Τουρκίας - ΕΟΚ γνωστή ως **Συμφωνία της Άγκυρας**.

Το **1972**, με την υπογραφή της Σύνδεσης ΕΟΚ - Κύπρου, όλοι οι πρωταγωνιστές βρίσκονται πλέον επί της ευρω-κοινοτικής σκηνης. .

Αρχικά, κατά τα πρώτα χρόνια υλοποίησης των Συμφωνιών Σύνδεσης των Αθηνών (1961) και της Άγκυρας (1963), το πάγωμα των σχέσεων ΕΟΚ - Ελλάδος κατά την διάρκεια της επταετίας και η απορρόφηση της Τουρκίας στα μεγάλα οικονομικά και πολιτικά προβλήματα περιόρισαν στο ελάχιστο τον ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό στο πλαίσιο της Κοινότητας παρά το ότι η πολιτική αντιπαράθεση μεταξύ Αθηνών - Αγκύρας είχε ήδη οξυνθεί με τις **Κυπριακές κρίσεις** (1964, 1971) ενώ τα πρώτα σύννεφα είχαν αρχίσει να συγκεντρώνονται στο **Αιγαίο** (δημοσίευση νόμου περί παραχώρησης στην Τουρκική Εταιρεία Πετρελαίου δικαίωμα ερευνητικών εργασιών στο Αιγαίο, Νοέμ. 73).

Το **1974** η εισβολή και κατοχή από την Τουρκία του 33% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας και η παράλληλη έναρξη προβολής διεκδικήσεων στο Αιγαίο (υφαλοκρηπίδα, εναέριος χώρος κ.λ.π), σε βάρος της Ελλάδος δημιουργούν ένα έντονο κλίμα αντιπαράθεσης μεταξύ των δύο χωρών.

Το **1975** η Ελλάς υποβάλλει αίτηση ένταξης της στην Κοινότητα. Είναι φανερό ότι η απόφαση για υποβολή αίτησης πολύ ενωρίτερα μάλιστα από τις προβλέψεις της Συμφωνίας Σύνδεσης, υπήρξε κυρίως μία **πολιτική κίνηση** που στόχο είχε την ισχυροποίηση της αποτροπής έναντι της **τουρκικής απειλής** και παράλληλα την υποβοήθηση προς την κατεύθυνση **επίλυσης του Κυπριακού**.

Στην φάση αυτή η Ελλάς φαίνεται ότι **δεν επιθυμεί να μεταφέρει τις ελληνοτουρκικές διαφορές στους κόλπους της Κοινότητας**. Αιτία, η ανάγκη να αντιμετωπίσει τον σκεπτικισμό των εταίρων στο ενδεχόμενο να κάνουν συνεταίρο μια χώρα που θα **μπορούσε να εμπλακεί ανά πάσα στιγμή σε πόλεμο με την Τουρκία ..**

Το **1981** η Συμφωνία Ένταξης Ελλάδος - ΕΟΚ (1979) τίθεται επίσημα σε ισχύ και η χώρα μας γίνεται το **δέκατο μέλος της Κοινότητας**.

Η Ελλάς, ως ισότιμο πλέον μέλος, εμπλέκει βαθμιαία στα πλαίσια της Κοινότητας θέματα των ελληνοτουρκικών διαφορών τις οποίες επιδιώκει να καταστήσει **κοινοτικό πρόβλημα**.

Η ελληνική πολιτική που διαμορφώθηκε την περίοδο αυτή στηρίζεται βασικά στην παραδοχή ότι η Ελλάς σαν πλήρες και ισότιμο μέλος θα είχε **δεδομένη την υποστήριξη και αλληλεγγύη των εταίρων** και κατά συνέπεια θα βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση έναντι της απλά συνδεδεμένης Τουρκίας στην οποία η Κοινότητα θα ασκούσε **ανάλογη πίεση για την επίλυση των ελληνοτουρκικών διαφορών** ώστε να εξυπηρετούνται τα ελληνικά εθνικά συμφέροντα.

Έτσι σ' αυτή τη φάση και σ' ότι αφορά τις ελληνοτουρκικές διαφορές η Ελλάς διαμόρφωσε "πολιτικές" που γενικά απέβλεπαν στην **ενίσχυση της εθνικής της**

ασφαλείας υπό την γενική έννοια του όρου και με τις οποίες επιδιώχθηκε κατά καιρούς η υλοποίηση των παρακάτω στόχων :

Την **ενίσχυση της γεωπολιτικής της ισχύος** (οικονομία, άμυνα, πολιτική) ως ισότιμο μέλος της Κοινότητας τόσο στο ευρύτερο πλαίσιο του Διεθνούς Συστήματος όσο και στο εγγύς στρατηγικό περιβάλλον της και κυρίως έναντι της Τουρκίας.

Την **εξασφάλιση εγγυήσεων** εκ μέρους της Κοινότητας έναντι της τουρκικής επιθετικής πολιτικής των συνεχώς πολλαπλασιαζόμενων διεκδικήσεων όπως την **αναγνώριση των ελληνικών συνόρων ως εξωτερικών συνόρων** της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Την **άσκηση πιέσεων μέσω των εταίρων έναντι της Τουρκίας προς επίλυση των ελληνοτουρκικών διαφορών** συμπεριλαμβανομένου και του Κυπριακού με κύριο μοχλό πίεσης την εκάστοτε ανάγκη **συναίνεσης της ελληνικής πλευράς στην ενταξιακή πορεία της Τουρκίας.**

Η Ευρωπαϊκή Πορεία της Τουρκία και οι Ελληνοτουρκικές Διαφορές.

Σε γενικές γραμμές η Ελλάδα επιχείρησε αρχικά να εμπλέξει τις ελληνοτουρκικές διαφορές σχεδόν σε όλες τις κοινοτικές διαδικασίες που είχαν σχέση με την Τουρκία με κύριο όπλο πίεσης το **δικαίωμα άσκησης του δικαιώματος αρνησικυρίας (veto)** το οποίο όμως στην πράξη σε **ελάχιστες περιπτώσεις πραγματοποίησε για να βρεθεί αργότερα αναγκασμένη να συμβιβασθεί** (αποδοχή Συμφωνίας Τελωνειακής Ένωσης της Τουρκίας **έναντι της έναρξης συνομιλιών εντάξεως της Κύπρου το 1995**) ή να **υπαναχωρήσει** (Βέτο για την Οικονομική Βοήθεια προς την Τουρκία μετά την κρίση στα Ίμια και άρση το 1999)

Η λεπτομερής αναφορά σ' όλες τις πτυχές της μακράς αυτής ελληνικής προσπάθεια δεν είναι δυνατή. Μια συνοπτική όμως αναφορά στις πλέον καθοριστικές φάσεις μέχρι σήμερα , μέσα από το τετραεδρικό πρίσμα Ελλάδα - Κύπρος - Τουρκία - Ευρωπαϊκή Ένωση, δίνει μια ιδιαίτερα αντιπροσωπευτική εικόνα του τρόπου που **παίζεται το "παιχνίδι" στα πλαίσια της ΕΕ και ιδιαίτερα πως η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας επηρεάζει τις Ε/Τ σχέσεις.**

Από το Άμστερνταμ μέχρι το Ελσίνκι

Η Διακυβερνητική Διάσκεψη του Άμστερνταμ (1997)

Η πρώτη σημαντική προσπάθεια στα πλαίσια της ΕΕ για την αντιμετώπιση των Τουρκικών διεκδικήσεων με κύριο στόχο την εξασφάλιση των ελληνικών συνόρων έγινε κατά την διάρκεια της **Διακυβερνητικής Διάσκεψης του Άμστερνταμ**.

Η Ελλάδα προσπάθησε να περάσει την **κατοχύρωση των ελληνικών συνόρων** ταυτίζοντάς τη με τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ σε συνδυασμό με την καθιέρωση μίας ρήτρας "**αμοιβαίας συνδρομής**" για την περίπτωση που τα σύνορα αυτά απειλούνται. Η προσπάθεια της Ελλάδος απέβλεπε προφανώς στο πολιτικό βάρος μιας τέτοιας δήλωσης παρά στην προοπτική μιας οποιασδήποτε στρατιωτικής εμπλοκής των εταίρων με την Τουρκία προς χάριν της χώρας μας.

Παρά την επίμονη όμως προσπάθεια της ελληνικής πλευράς η οποία **έμεινε μόνη** στην υποστήριξη των θέσεών της, οι τότε 14 εταίροι δεν φάνηκαν πρόθυμοι να αποδεχθούν οποιαδήποτε ουσιαστική πολιτική δέσμευση. Από την άλλη πλευρά η Τουρκία παρεμβαίνει στην όλη διαδικασία της Διακυβερνητικής Διάσκεψης και αποστέλλει "**μνημόνιο**" με το οποίο "προειδοποιεί την ΕΕ ότι στην περίπτωση που θα συνομολογηθεί "**ρήτρα αλληλεγγύης**" για εγγύηση των εξωτερικών ελληνικών συνόρων, τούτο θα είχε αρνητικές επιπτώσεις της σχέσεως της ΕΕ και της Τουρκίας.

Τελικά εκείνο το οποίο έγινε αποδεκτό στην Συνθήκη του Άμστερνταμ, ήταν το να περιληφθούν, στο κεφάλαιο περί ΚΕΠΠΑ, ορισμένες γενικές έννοιες που έστω και "**εν σπέρματι**" αντανακλούν τις ελληνικές επιδιώξεις όπως "Η διατήρηση της ειρήνης.....σύμφωνα με τις αρχές των Ην. Εθνών.....συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών για τα εξωτερικά σύνορα....." ώστε δύσκολα θα μπορούσε κανείς να διακρίνει ένα **ουσιαστικό όφελος** στις παραπάνω αναφορές αφού αποτελούν απλή επανάληψη γνωστών γενικών αρχών που ισχύουν στους άλλους διεθνείς οργανισμούς (ΟΗΕ, ΟΑΣΕ κ.λ.π).

Γενικά η απροθυμία των μελών της ΕΕ να έρθουν σε ανοικτή σύγκρουση με την Τουρκία υπέρ ενός κράτους μέλους αποδεικνύει ότι η Ελλάς πολύ ελάχιστα έχει να αναμένει προς την κατεύθυνση αυτή

Η Σύνοδος Κορυφής του Λουξεμβούργου επιτυχία για την ελληνική πολιτική, αλλά.....

Τα αποτελέσματα της **Συνόδου Κορυφής του Λουξεμβούργου**(Δεκ1997) υπήρξαν ιδιαίτερα ικανοποιητικά για την ελληνική πλευρά. Ενώ οι 15 εταίροι απεφάσισαν την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων για έξι χώρες συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου αρνήθηκαν βασικά να αναγνωρίσουν την Τουρκία ως υποψήφια υπό ένταξη χώρα . Της αναγνώρισαν όμως την "**επιλεξιμότητα**" για ένταξη και σκοπιμότητα συμμετοχής στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη που στην πράξη σήμαινε **υπόσχεση για μελλοντική ένταξη**.

Συνάρτησαν όμως την συμμετοχή αυτή με ορισμένες δεσμευτικές για την Τουρκία προϋποθέσεις όπως **σχέσεις καλής γειτονίας , επίλυση διαφορών με ειρηνικά μέσα μέσω του ΔΔΧ και γενικά τον σεβασμό κυριαρχίας και απαραβίαστου των συνόρων** Επί πλέον υπενθύμισαν την ανάγκη **αποκατάστασης καλών σχέσεων με την Ελλάδα** ,την ειρηνική επίλυση των μεταξύ τους διαφορών και την υποστήριξη **των διαπραγματεύσεων για την επίλυση του Κυπριακού υπό την αιγίδα του ΟΗΕ** και με βάση τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Η Τουρκία **αντέδρασε άμεσα** ,χαρακτήρισε την απόφαση λανθασμένη αρνήθηκε συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη και **διέκοψε κάθε πολιτικό διάλογο με την ΕΕ.**

Η **Ουάσιγκτον παρεμβαίνει ανοικτά υπέρ της Τουρκίας** και πριν τα μελάνι της απόφασης στεγνώσει ορισμένοι εταίροι αρχίζουν να αναδιπλώνονται εκφράζοντας την άποψη ότι δεν ετέθη κανένας όρος στην Τουρκία για την συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη.

Η Σύνοδος Κορυφής του Κάρντιφ , συμβιβασμοί και αντιφάσεις....

Η πραγματική διάσταση των αποφάσεων του Λουξεμβούργου άρχισε να διαφαίνεται από τα αποτελέσματα της επομένης Συνόδου Κορυφής του Κάρντιφ (Ιουν. 98).

Η κατά τα άλλα "άχρωμη" Σύνοδος Κορυφής του Κάρντιφ θα μπορούσε να χαρακτηριστεί από την πλευρά των ελληνοτουρκικών ως η **Σύνοδος των συμβιβασμών και αντιφάσεων**

Πιο συγκεκριμένα με την απόφαση του Κάρντιφ η Τουρκία οπωσδήποτε **δεν χαρακτηρίζεται ακόμη ως υπό ένταξη χώρα.** Ως υποψήφιες χώρες παραμένουν εκείνες που αναφέρονται στις αποφάσεις του Λουξεμβούργου ενώ οι ισχύουσες προϋποθέσεις για την ένταξή τους δεν φαίνεται ότι μεταβάλλονται (παρ. 63).

Παρ' όλα αυτά γίνεται πλέον σαφές ότι η Τουρκία **ουσιαστικά θεωρείται υπό ένταξη χώρα** αφού προβλέπεται (παρ. 64) ότι θα ακολουθήσει πρακτικά τις ίδιες διαδικασίες (υποβολή εκθέσεων προόδου κ.λ.π) με τις υπό ένταξη χώρες σε κάποια ίσως διαφορετική βάση (Σύμφωνα με το άρ. 28 της Συμφωνίας Σύνδεσης ΕΟΚ - Τουρκίας).

Μέσα από αυτήν την αντιφατική θέση είναι φανερό ότι επιχειρήθηκε μία υπέρ της Τουρκίας **ανασκευή των αποφάσεων του Λουξεμβούργου** ώστε και η

Ελλάς να μην φαίνεται ότι υπεχώρησε και η ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας να **προχωρεί ουσιαστικά προς την κατεύθυνση της πλήρους εντάξεώς της.**

Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί η **παρέμβαση του Προέδρου Κλίντον** ο οποίος τηλεφώνησε στον έλληνα πρωθυπουργό κατά την διάρκεια της Συνόδου του Κάρντιφ μετά από παράκληση του Βρετανού πρωθυπουργού κ.Μπλέρ και ζήτησε την αποδοχή των ευνοϊκών για την Τουρκία προτάσεων της τότε Βρετανικής Προεδρίας προς χάριν της ελληνο-τουρκικής συνεργασίας, εκδηλώνοντας έτσι την συμπαράσταση των ΗΠΑ στην ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας ενώ ταυτόχρονα την ίδια περίοδο τάχτηκε υπέρ των τουρκικών θέσεων για το θέμα της εγκατάστασης των S-300.

Υπό Ένταξη" χώρα η Τουρκία στο Ελσίνκι

Η Σύνοδος Κορυφής του Ελσίνκι (10-11 Δεκ 99) θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σ'ότι αφορά τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, ως το **"χρονικό ενός... προαναγγελθέντος αποτελέσματος"**. Μήνες πριν, το ερώτημα που πρόβαλαν όλα τα ελληνικά ΜΜΕ δεν ήταν το αν στο Ελσίνκι η Τουρκία θα αναγνωριζόταν ως υπό ένταξη χώρα αλλά θεωρώντας ως δεδομένο ένα τέτοιο αποτέλεσμα, το ποια μπορεί να ήταν τα ανταλλάγματα.

Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ **αλλάζουν** λίγους μήνες πριν την Σύνοδο του Ελσίνκι τις θέσεις τους έναντι της Τουρκίας.

Τόσο το σχετικό ψήφισμα του Ευρωκοινοβουλίου όσο και η Έκθεση Προόδου της Επιτροπής για το 1999 (Οκτ. 99) αναγνωρίζουν την ουσιαστική πρόοδο που έχει πραγματοποιήσει η Τουρκία στον πολιτικό και οικονομικό τομέα ώστε να προδιαγράφεται η αναγνώρισή της, σε πρώτη φάση, ως υπό ένταξη χώρας .

Με αυτά τα δεδομένα οι 15 αρχηγοί κρατών συμφωνούν και αποφασίζουν στο Ελσίνκι :

- Η Τουρκία αναγνωρίζεται ως **"υπό ένταξη χώρα"** οι διαπραγματεύσεις όμως θα αρχίσουν μόλις θα είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις οικονομικές και πολιτικές προϋποθέσεις της ΕΕ.
- Τονίζεται για τα υποψήφια κράτη η αρχή της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών και η επίλυση κάθε εκκρεμούς **"συνοριακής διαφοράς"** ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος το αργότερο μέχρι **τα τέλη του 2004.**

- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο **θα επανεξετάσει** τότε την κατάσταση ιδίως όταν αφορά τις επιπτώσεις των ενταξιακών διαδικασιών.
- Τονίζει ότι η **πολιτική επίλυση** του Κυπριακού προβλήματος θα διευκόλυne την προσχώρηση της Κύπρου στην ΕΕ αν δεν, μέχρι της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων, θα ληφθεί η απόφαση χωρίς το ανωτέρω να αποτελεί **προϋπόθεση**. Εν προκειμένω το Συμβούλιο **θα λάβει υπόψη όλα τα σχετικά στοιχεία**.

Είναι φανερό ότι η ελληνική πλευρά έκρινε στο Ελσίνκι ότι δεν είχε **πολιτικά περιθώρια για την άσκηση veto** την στιγμή μάλιστα που ο κύριος στόχος της ήταν η είσοδος της χώρας στην ΟΝΕ και περιορίσθηκε στο πως να **μεγιστοποιήσει τα όποια δυνατά ανταλλάγματα**.

Μέσα σε ένα γενικότερο κλίμα υπέρ της Τουρκίας και πιεζόμενη εμμέσως πλην σαφώς από ορισμένους εταίρους για **πιθανό ναυάγιο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Κύπρου και σύνδεσης της ένταξης με την επίλυση του Κυπριακού**, αποδέχεται την αναγνώριση της Τουρκίας ως «**υπό ένταξη χώρα**» με ανταλλάγματα την κατά ένα τρόπο δέσμευση της Τουρκίας για προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης μέχρι το 2004 για επίλυση των «**συνοριακών**» όπως χαρακτηρίζονται διαφορών και την απεμπλοκή των πολιτικών εξελίξεων του Κυπριακού από την ενταξιακή πορεία της Κύπρου.

Η απόφαση του Ελσίνκι, παρά το ότι με σαφήνεια θέτει χρονικό όριο επιλύσεως των **συνοριακών διαφορών** το 2004 εν τούτοις η πρόβλεψη ότι "το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο **θα επανεξετάσει την κατάσταση** σ' ότι αφορά την ενταξιακή διαδικασία για τα θέματα Δικαστηρίου της Χάγης" και η εκφραζόμενη συναφώς θέση ότι "το Συμβούλιο θα αποφασίσει σε κάθε **περίπτωση λαμβάνοντας υπόψη όλα τα «σχετικά στοιχεία»** χωρίς να προνοεί κάποιες **συγκεκριμένες κυρώσεις** σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της Τουρκίας, άφηne πολλά περιθώρια ερμηνείας. Ήταν μάλλον φανερό η πρόθεση των εταίρων να έχουν κάποια "**διέξοδο**" ώστε να μην **διακοπεί η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας** αν μέχρι το 2004 δεν έχει εκπληρώσει αυτόν τον όρο.

Τέλος, στο σημείο αυτό που οι μονομερείς διεκδικήσεις της Τουρκίας στο Αιγαίο μπορεί να ερμηνευθούν ως υπαρκτή "**συνοριακή διαφορά**" δημιουργείται τουλάχιστον στα πλαίσια της ΕΕ μια νέα αντίληψη περί **αμοιβαίων συμφερόντων και δικαιωμάτων Ελλάδος και Τουρκίας σ' αυτήν την περιοχή**.

Η Τουρκία, κατά την προσφιλή της τακτική, ερμηνεύει και πάλι αυθαίρετα (Δηλώσεις ΥΠΕΞ κ. Τζεμ), ότι η **αναγνώρισή της ως υπό ένταξη χώρα έγινε χωρίς καμιά προϋπόθεση που δεσμεύει την Τουρκία** και προϋδεάζει κάθε ενδιαφερόμενο για ενδεχόμενες επιπτώσεις στις ενταξιακές διαδικασίες αν η Τουρκία δεχθεί πιέσεις από την ΕΕ.

ΜΕΤΑ ΤΟ ΕΛΣΙΝΚΙ

Η Ελλάδα εφαρμόζοντας στην συνέχεια μια **πολιτική χαμηλών τόνων** εμφανίζεται, τουλάχιστον επίσημα, να **υποστηρίζει την «Τουρκική ένταξη» στην ΕΕ** και σε εφαρμογή των αποφάσεων του Ελσίνκι άρχισε να **«συζητά»** ανεπίσημα σε επίπεδο Υπουργών Εξωτερικών (κ.κ. Παπανδρέου-Τζεμ) κάποια σημεία επαφής με την Τουρκία αρχίζοντας από τα λεγόμενα θέματα **«χαμηλής πολιτικής»**.

Μόλις τον Φεβρουάριο 2002 (συνάντηση Παπανδρέου-Τζεμ στη Νέα Υόρκη) ανακοινώθηκε επίσημα η έναρξη **«διερευνητικών επαφών»** μεταξύ των Υπουργών των δύο χωρών για να βρεθούν τα **«σημεία σύγκλισης»** προκειμένου να προχωρήσει ο διάλογος με έναρξη τον Μάρτιο 2002.

Είναι προφανές ότι ο εναπομένον χρόνος μέχρι το τέλος του 2004 ήταν τελείως ανεπαρκής για να υποθέσει κανείς ότι οι δύο χώρες θα μπορούσαν να καταλήξουν σε κάποια ουσιαστική συμφωνία για προσφυγή στο ΔΔΧ.

Έτσι ο διάλογος ο διάλογος μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας συνεχίζεται χωρίς κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα μέχρι το τέλος του 2004.

Στο διάστημα αυτό η Τουρκία κατά την **πάγια τακτική** της εμφανίζεται πάντα έναντι της Διεθνούς Κοινότητας να αποδέχεται τον σεβασμό του απαραβίαστου των συνόρων και της κυριαρχίας κάθε χώρας, το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες και να **«τείνει πάντα χείρα συνεργασίας»** με την Ελλάδα αποδεχομένη φαινομενικά τον διάλογο. Παράλληλα όμως δεν χάνει ευκαιρία να εφαρμόζει την προσφιλή της πολιτική της **«εμπράκτου»** υποστηρίξεως των διεκδικήσεών της με ομαδικές παραβιάσεις στο Αιγαίο και καταγγελίες για παραβιάσεις του εναερίου χώρου της από μαχητικά αεροσκάφη της χώρας μας (NOTAM για αεροδιάδρομους G-18 και R-19) κ.λ.π.)

Η Ε.Ε. έχοντας ήδη μεταφέρει με την απόφαση του Ελσίνκι το πρόβλημα των **ελληνοτουρκικών διαφορών στους δύο ενδιαφερόμενους** δεν φαίνεται να επιθυμεί την άμεση εμπλοκή της στις εξελίξεις ούτε δείχνει να επείγεται για την επίλυσή του. Θα μπορούσε μάλιστα να υποστηριχθεί ότι η όλη στάση της για μια ακόμη φορά **λειτουργεί μάλλον υπέρ της Τουρκίας**.

Η Έναρξη των Τουρκικών διαπραγματεύσεων Ένταξης

Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών τον Δεκέμβριο του 2004 αποδυναμώνει την απόφαση του Ελσίνκι. Η Τουρκία συνεχίζει την ενταξιακή της πορεία χωρίς να ληφθεί κανένα μέτρο για την μη παραπομπή των λεγομένων **συνοριακών διαφορών** στο ΔΔΧ όπως προέβλεπε η απόφαση του Ελσίνκι. Τυπικά το θέμα παραπομπής στο ΔΔΧ παραμένει πάντα σε εξέλιξη αλλά ο διάλογος μεταξύ των Γενικών Γραμματέων των ΥΠΕΞ των δύο χωρών έχει οδηγηθεί σε **αποτελμάτωση** χωρίς κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Περαιτέρω το ίδιο Συμβούλιο αποδέχεται ότι η Τουρκία **πληροί επαρκώς τα πολιτικά κριτήρια της Κοινοπραξίας του 1993 για έναρξη των διαπραγματεύσεων ένταξης.**

Οι διαπραγματεύσεις αρχίζουν τον **Οκτώβριο του 2005** με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το οποίο και υιοθετεί το «**Πλαίσιο Διαπραγματεύσεων ΕΕ-Τουρκίας**». Προσδιορίζονται **35 κεφάλαια διαπραγματεύσεων** τα οποία αφορούν τους διάφορους τομείς της ευρωπαϊκής νομοθεσίας που η Τουρκία οφείλει να προσαρμόσει την δική της νομοθεσία αντίστοιχα.

Κάθε κεφάλαιο «**ανοίγει**» για διαπραγματεύσεις και κλείνει αντίστοιχα με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Μέχρι τον Ιούνιο του 2006 είχε ανοίξει και προσωρινά κλείσει μόνο ένα κεφάλαιο, εκείνο της «**Επιστήμης και Έρευνας**».

Ήδη όμως δημιουργούνται **οι πρώτοι κραδασμοί της Τουρκικής ενταξιακής πορείας**. Μετά την ευρεία διεύρυνση με 10 νέα μέλη τον Μάιο του 2004 και με δεδομένη την ένταξη της Βουλγαρίας και Ρουμανίας (Ιανουάριο 2007) εμφανίζονται **οι πρώτοι ενδοιασμοί στην ΕΕ των 25+2 σ'ότι αφορά την περαιτέρω διεύρυνση**.

Έτσι στην νέα στρατηγική που υιοθετεί η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Νοέμβριο 2006** προστίθεται και η προϋπόθεση «**δυνατότητας της ΕΕ να ενσωματώσει νέα μέλη**» σ'ότι αφορά μελλοντική διεύρυνση. Οι σχετικές εκτιμήσεις θα αφορούν την επίδραση κάθε νέας ένταξης κατά κύριο λόγο στους **Ευρωπαϊκούς θεσμούς, τον ΠΥ και την πολιτική αλλά και την γεωργία και την λειτουργία της ΕΕ.**

Η Τουρκία έχει ήδη παρουσιάσει τα πρώτα δείγματα **σκληρής εθνικής πολιτικής** στα πλαίσια των διαδικασιών ένταξης κυρίως σ'ότι αφορά το Κυπριακό. Συγκεκριμένα:

- Προφανώς προκειμένου να πετύχει την έναρξη των διαπραγματεύσεων υπογράφει τον Ιούλιο 2005 το Πρωτόκολλο της Συμφωνίας της Άγκυρας (Συμφωνία σύνδεσης της Τουρκίας με την ΕΟΚ, το 1963). σ'ότι αφορά τα νέα μέλη δηλώνει όμως ότι **τηρεί επιφύλαξη σ'ότι αφορά την αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας.**

Η ΕΕ εκφράζει την λύπη της για την εκφρασθείσα επιφύλαξη της Τουρκίας και δηλώνει ότι θεωρεί αυτή την δήλωση μονομερή και μη έχουσα νομικές

συνέπειες σ' ότι αφορά τις εκ του πρωτοκόλλου υποχρεώσεις της αλλά πέραν τούτου ουδέν.

- Σαν συνεπακόλουθο σ' ότι αφορά την ελεύθερη διακίνηση αγαθών που προνοεί το παραπάνω πρωτόκολλο **αρνείται την χρησιμοποίηση λιμένων και Α/Δ από τα Κυπριακά μέσα μεταφοράς.**
- Προβάλλει την ανάγκη **άρσης της οικονομικής απομόνωσης**, ως υποστηρίζει, της Β. Κύπρου και την εφαρμογή του **Κανονισμού Ελευθέρου Εμπορίου για την διεξαγωγή απ' ευθείας εμπορίου των Τ/Κ με την ΕΕ.**
- Συνεπικουρούμενη από διάφορα κράτη μέλη (Μεγ. Βρετανία Φιλανδία,) **επιδιώκει την διασύνδεση της μελλοντικής ευρωπαϊκής προοπτικής της Κύπρου με την επίλυση του Κυπριακού** προφανώς στα πλαίσια του ΟΗΕ με βάση είτε ενός αναθεωρημένου σχεδίου Ανάν ή ενός παρομοίου.

Ήδη όμως ορισμένα εκ των κρατών μελών, όπως η Γαλλία, Γερμανία, Αυστρία, Ολλανδία, αντιμετωπίζουν με αυξανόμενο σκεπτικισμό την προοπτική της ένταξης της Τουρκίας με τάσεις που κυμαίνονται από την άρνηση για πλήρη ένταξη (Γαλλία) μέχρι την αποδοχή μιας άλλης **«προνομιακής σχέσης»** (Γερμανία, Ολλανδία, Γαλλία).

Κύριες Αιτίες:

- Η εκτιμωμένη **αρνητική θέση της Κοινής Γνώμης** όπου οι επιφυλάξεις για την Τουρκική ένταξη κυμαίνονται από **70-80%** (Γερμανία, Αυστρία) μέχρι **55%** (Γαλλία).
- Η εκτίμηση ότι η Τουρκία των 70 εκατ., με προοπτική μάλιστα το 2050 να **υπερβαίνει το άθροισμα Γάλλων και Γερμανών μαζί**, θα επηρεάσει τις **οικονομικές πολιτικές και πολιτισμικές δομές της ΕΕ** και θα δημιουργήσει παράλληλα θεσμικά και λειτουργικά προβλήματα ενώ ο μεγάλος **μουσουλμανικός πληθυσμός** θα αποτελεί **μόνιμη πηγή εντάσεων για την Ευρώπη** αφού μελέτες της ΕΕ έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι με την Τουρκική ένταξη το μειονοτικό ρεύμα στην Ευρώπη θα φτάσει τα 4 εκατ. και η επίδραση μιας Τουρκικής μεταναστευτικής εισβολής και οι εξ αυτής αρνητικές επιδράσεις θεωρούνται δεδομένες.
- Η **μετατόπιση εξ άλλου των συνόρων της ΕΕ προς την θερμή ζώνη Ιράν, Ιράκ, Συρίας** με προπύργιο μάλιστα μια χώρα η οποία ήδη αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα στην περιοχή (Κουρδικό, διαχείριση υδάτων, κλπ) αποτελούν βραδυφλεγείς βόμβες που δεν θα ήταν προς το συμφέρον της ΕΕ να εμπλακεί μελλοντικά.
- Η οικονομική σημασία της Τουρκίας κυρίως για Γερμανία και Γαλλία σ' ότι αφορά κυρίως την ενέργεια (πετρέλαιο, αέριο) **φαίνεται να μειώνεται** μετά τα ανοίγματα των χωρών αυτών προς την Ρωσία.

Για πολλούς λοιπόν οι τελευταίες αποφάσεις των 25 (Σύνοδος Κορυφής Βρυξελλών Δεκέμβριος 2006) για πάγωμα των 8 εκ των 35 κεφαλαίων διαπραγματεύσεων με την Τουρκία οφείλεται στους γενικότερους ενδοιασμούς που έχουν δημιουργηθεί στους κόλπους της ΕΕ η δε άρνηση της Τουρκίας να ανοίξει λιμάνια και Α/Δ στα μεταφορικά μέσα της Κυπριακής Δημοκρατίας αναγνωρίζοντας έτσι έμμεσα την Κυπριακή Δημοκρατία, **αποτελεί απλά την αφορμή.**

Φαίνεται λοιπόν ότι μια **επιβράδυνση των ενταξιακών διαδικασιών**, αποτελεί έναν συμβιβασμό που εξυπηρετεί και την σε βάθος χρόνου εναρμόνιση των διαφόρων τάσεων στο εσωτερικό της ΕΕ μεταξύ των αντιτιθεμένων στην Τουρκική ένταξη και αυτών που την υποστηρίζουν των λεγομένων Ευρο-ατλαντιστών (Μεγ. Βρετανία, Φιλανδία, Πορτογαλία) που **επηρεάζονται ιδιαίτερα από την πολιτική των ΗΠΑ** η οποία θέλει την Τουρκία μέλος της ΕΕ για τους δικούς της γαιοστρατηγικούς λόγους. Αλλά και η Τουρκία θα έχει περισσότερο χρόνο να ισχυροποιήσει τις διάφορες πολιτικές στο εσωτερικό της σε σχέση με την ενταξιακή της πορεία ιδιαίτερα δε μετά την πρόσφατη πολιτική νίκη του Ταγμπ Ερντογάν.

Σ' ότι αφορά την ουσία της παραπάνω απόφασης είναι φανερό **ότι παρά την όποια επιβράδυνση οι διαπραγματεύσεις στην ουσία συνεχίζονται αφού:**

Για τα υπόλοιπα 26 Κεφάλαια συνεχίζεται η διαδικασία αλλά δεν θα κλείνουν με το περάς της διαπραγμάτευσης.

Δεν προσδιορίζεται κανένα χρονικό όριο ή κάποιες συγκεκριμένες κυρώσεις για την Τουρκία σ' ότι αφορά την αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας και το άνοιγμα των λιμένων και Α/Δ στα Κυπριακά προϊόντα .και μέσα μεταφοράς

Η Τουρκία παρά την πρωτοφανή **στάση της να αμφισβητεί τα αυτονόητα** δηλαδή να μην αναγνωρίζει ένα μέλος της ΕΕ απλά θα αξιολογείται κατά τα έτη 2007 μέχρι 2009 και εφ' όσον διαπιστώνεται ότι η Τουρκία έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της θα ανοίγουν νέα από τα παγωμένα κεφάλαια και θα κλείνουν εκείνα των οποίων έχουν ήδη περατωθεί οι διαπραγματεύσεις.

Σ'ότι αφορά καθαρά τις Ε/Τ σχέσεις σε όλες τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το 2005 και 2006 αλλά και στο υπογραφέν «Πλαίσιο Διαπραγματεύσεων» ΕΕ- Τουρκίας, επαναλαμβάνεται ότι η Τουρκία θα πρέπει να δεσμευθεί σ' ότι αφορά τις σχέσεις καλής γειτονίας και στην ειρηνική επίλυση των διαφορών όπως ορίζει ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών συμπεριλαμβανομένης, εάν χρειασθεί, και της προσφυγής στη δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης.

Είναι φανερό ότι η ΕΕ εξακολουθεί τυπικά να υποστηρίζει τους όρους που τέθηκαν στο Ελσίνκι το 1999 σ'ότι αφορά τις Ε/Τ σχέσεις **πλην όμως πουθενά πλέον δεν τίθεται οποιοδήποτε χρονικό όριο που να αναφέρονται τυχόν**

κυρώσεις για την ουσιαστική υλοποίηση των παραπάνω .Είναι κατά συνέπεια πλέον φανερό ότι η **ΕΕ δεν προτίθεται να επιβάλει οποιαδήποτε ουσιαστική κύρωση στην Τουρκία** η οποία από της πλευράς αυτής συνεχίζει ανεμπόδιστη την ενταξιακή της πορεία χωρίς μέχρι στιγμής οι σχετικές διαδικασίες με την Ελλάδα σε επίπεδο ΥΠΕΞ μετά από 37 συναντήσεις να έχουν καταλήξει σε κάποιο έστω ενδεικτικό αποτέλεσμα.

Μερικά Συμπεράσματα

Μέχρι Τώρα

Σ' αυτή την φάση κάποια συμπεράσματα θα ήταν χρήσιμα όχι για να γίνει ένας απολογισμός υπό την έννοια "**κέρδη-ζημιές**" αλλά κυρίως για να γίνουν κάποιες εκτιμήσεις για την μελλοντική ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας και την επίδραση που μπορεί να έχει για την χώρα μας :

- Η σημασία της πολιτικής διάστασης της ένταξης της Ελλάδας στην ΕΕ οπωσδήποτε **δεν είναι δυνατόν να αμφισβητηθεί** ούτε μπορεί να θεωρηθεί σφάλμα η **μεταφορά των ελληνοτουρκικών διαφορών στα πλαίσια των κοινοτικών διαδικασιών**.
- Φαίνεται όμως εκ των αποτελεσμάτων ότι η πολιτική που εφαρμόστηκε στηρίχθηκε σε προσδοκίες και **έθεσε στόχους που υπερεκτιμήθηκαν** κυρίως διότι θεωρήθηκε ότι η **εταιρική αλληλεγγύη** θα λειτουργήσει υπέρ της Ελλάδος ενώ **υποτιμήθηκε αντίστοιχα η σημασία της Τουρκίας για τους εταίρους**.
- Έτσι, η πολιτική της Ελλάδος που στηρίχθηκε στην προϋπόθεση της **άσκησης πιέσεων προς την Τουρκία από τους ετέρους με δεδομένη την κοινοτική αλληλεγγύη** ώστε να αντιμετωπισθούν τα θέματα των ελληνοτουρκικών διαφορών δεν φαίνεται να απέδωσε, ιδιαίτερα όταν επιχειρήθηκε από την χώρα μας η χρησιμοποίηση της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας ως κυρίου μοχλού πίεσης.
- Η ΕΕ αποτελεί ένα χώρα όπου εθνικά, πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα των εταίρων συγκρούονται ενώ παράλληλα κανείς δεν φαίνεται διατεθειμένος να τα θυσιάσει στο βωμό της επαγγελλόμενης Κοινής Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Άμυνας. Κατά συνέπεια η **κοινοτική αλληλεγγύη** έχει νόημα εκεί που μπορεί να υπάρχουν **κοινά συμφέροντα και έτσι θα πρέπει να εκτιμάται**.
- Το πρόβλημα γίνεται περισσότερο σύνθετο για τις προοπτικές ευνοϊκής για την Ελλάδα αντιμετώπισης των **ελληνοτουρκικών διαφορών** αν ληφθεί υπόψη ο γενικότερος **ρυθμιστικός γεωπολιτικός ρόλος των ΗΠΑ στην περιοχή** οι οποίες συχνά **παρεμβαίνουν στις κοινοτικές διαδικασίες** και εν προκειμένω και στα θέματα ελληνοτουρκικών διαφορών τις περισσότερες φορές **υπέρ της Τουρκίας**.
- Η χρησιμοποίηση ή η απειλή χρησιμοποίησης του **δικαιώματος αρνησικυρίας** (veto) από την χώρα μας πάνω στο οποίο βασίσθηκε η λογική της "**ισότιμης**" σχέσης μας στην ΕΕ **δεν φαίνεται να απέδωσε τα**

αναμενόμενα. Όσες φορές χρησιμοποιήθηκε ή υποχρεωθήκαμε σε υπαναχώρηση έναντι κάποιων ανταλλαγμάτων είτε παρακάμφθηκε διαδικαστικά από την ΕΕ (π.χ. χρηματοδότηση της Τουρκίας μέσω της Στρατηγικής για την Τουρκική Ένταξη).

- Μέχρι σήμερα η Τουρκία, παρά τις όποιες πιέσεις που δέχθηκε, **καμιά παραχώρηση δεν έκανε στο θέμα των ελληνοτουρκικών διαφορών.**
- Αντίθετα εφάρμοσε **επιθετική πολιτική** και τήρησε **αδιάλλακτη στάση** ακόμη και όταν δέχθηκε έντονες πιέσεις με αποτέλεσμα στην πράξη να υπαναχωρεί και να συμβιβάζεται η κοινότητα
- Η μέχρι τώρα **«αναφορά» και «καταγραφή» των Ε/Τ διαφορών, είτε στα πλαίσια της ΕΕ είτε σε διμερές επίπεδο, που κατά ένα τρόπο τις νομιμοποιεί ως υπαρκτό πρόβλημα είναι το μέχρι τώρα κέρδος της τουρκικής πολιτικής.** Η μη χρήση του δικαιώματός μας της **επέκτασης των χωρικών μας υδάτων στα 12 ν.μ.** λόγω του Τουρκικού casus belli, η δέσμευσή μας για την μη **διεξαγωγή ερευνών στην υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου** (Βέρνη 1976, Moratorium 1982) η αναφορά για **«νόμιμα και ζωτικά συμφέροντα και ενδιαφέροντα της κάθε χώρας στο Αιγαίο»** στο κοινό ανακοινωθέν της Μαδρίτης το 1997 οι **«Συνοριακές διαφορές»** στην απόφαση Συνόδου Κορυφής της ΕΕ στο Ελσίνκι το 1999 μας δίνουν κάποια **δείγματα της μέχρι τώρα επιτυχίας αυτής της πολιτικής**

Το Μέλλον

- Η ελληνική εξωτερική πολιτική, **στα πλαίσια της ΕΕ και σ' ότι αφορά την προσπάθεια σύνδεσης των Ε/Τ διαφορών με την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας** είναι πλέον φανερό ότι στο μέλλον θα παρουσιάζεται όλο και πιο **αποδυναμωμένη ως μέσον επίλυσης των Ε/Τ διαφορών.**
- Είναι πλέον φανερό ότι η ελληνική εξωτερική πολιτική μη έχοντας άλλη **εναλλακτική λύση** εγκατέλειψε ήδη στα πλαίσια της ΕΕ την πολιτική της **«βήμα προς βήμα»** ενταξιακής πορείας τη Τουρκίας ανάλογα με την πρόοδο επίλυσης των Ε/Τ διαφορών, και έχει **«εγκλωβισθεί»** στην πολιτική της **υποστήριξης της Τουρκικής ένταξης** στηριζόμενη στην ελπίδα ότι ο **εξευρωπαϊσμός της Τουρκίας** θα την οδηγήσει σε μία ανάλογη ευρωπαϊκή συμπεριφορά έναντι της χώρας μας και **τελικά στην επίλυση των Ε/Τ διαφορών.**
- Η παραπάνω **«αισιόδοξη»** προοπτική αποτελεί μian **«ευχή»** αναμφισβήτητα επιθυμητή αλλά **αβέβαιη και αμφίβολη** την οποία κανείς δεν μπορεί να **εγγυηθεί** λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τα μέχρι τώρα αποτελέσματα της Τουρκικής συμπεριφοράς κατά την ενταξιακή πορεία της.
- Η εσωτερική κατάσταση στην Τουρκία και η ισχυρή παρασκηνιακή επίδραση του **στρατιωτικού κατεστημένου και γενικότερα του Κεμαλικού κοσμικού κράτους** δημιουργούν πολλές αμφιβολίες και σ' ότι αφορά τον μελλοντικό **ουσιαστικό εκδημοκρατισμό** της χώρας αυτής και της **προσαρμογής της στα ευρωπαϊκά δεδομένα** σε σημείο ώστε να οδηγήσει

σε **αλλαγές των εθνικών της στόχων στα** πλαίσια των οποίων εντάσσονται και οι **μονομερείς διεκδικήσεις της έναντι της Ελλάδος αλλά και το Κυπριακό.**

- Θα πρέπει να θεωρείται πλέον δεδομένο ότι **οι περισσότεροι εταίροι δεν επιθυμούν την ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ** και ήδη η σκοπιμότητα ένταξης της αμφισβητείται έντονα από αρκετά σημαντικά κράτη μέλη

. Παρ' όλα αυτά δεν μπορούν να αγνοήσουν την **γεωπολιτική σημασία της Τουρκίας** ενώ μία μερίδα ετέρων επηρεάζονται από τις **ΗΠΑ που για γενικότερους γεωπολιτικούς λόγους ευνοούν την Τουρκική ένταξη.**

- Ο **συμβιβασμός των δύο παραπάνω τάσεων η επιδιωκόμενη προφανώς επιβράδυνση των ενταξιακών διαδικασιών με το πάγωμα ορισμένων κεφαλαίων διαπραγμάτευσης μάλλον** φαίνεται να οδηγεί στην αποδοχή εκ μέρους των εταίρων τουλάχιστον μιας **ενδιάμεσης κατάστασης** για την Τουρκία, κάτι παραπάνω από την Τελωνιακή Ένωση και κάτι παρακάτω από την Ένταξη που πρόσφατα έχει εκφρασθεί διπλωματικά ως **«προνομιακή σχέση»** .
- Η προοπτικής μιας μελλοντικής προνομιακής σχέσης αντί της «ένταξης» σημαίνει ουσιαστικά και την **πλήρη αποδυνάμωση της ήδη υιοθετημένης αντίληψης της ελληνικής πολιτικής περί επίλυσης των Ε/Τ διαφορών ως εκ του εξευρωπαϊσμού της Τουρκίας** αφού στην περίπτωση αυτή η επίδραση της ΕΕ είναι φυσικό να περιορισθεί σημαντικά σε σχέση με την πλήρη ένταξή της.

Στη λογική αυτή στηρίζεται και η άποψη ότι η ελπίδα έστω αλλαγής της στάσης **μιας εξευρωπαϊσμένης Τουρκίας που θα έχει ενταχθεί στην ΕΕ είναι καλύτερη από την προοπτική μιας Τουρκίας εκτός ΕΕ που δεν θα έχει πλέον κανένα σοβαρό λόγο να αλλάξει τις εθνικές της στρατηγικές και τους εθνικούς της στόχους.**

- Όλα τα παραπάνω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η χώρα μας θα πρέπει, πέραν της **ακολουθουμένης ούτως ή άλλως αβέβαιης ως προς τα αποτελέσματα πολιτικής της πλήρους στηρίξεως της Τουρκικής ένταξης και την δι' αυτής αισιόδοξη προοπτική επίλυσης των Ε/Τ διαφορών να διαμορφώσει και μια εναλλακτική πολιτική για την περίπτωση ναυαγίου .της πλήρους ένταξης και κατάληξης στην λεγομένη «προνομιακή σχέση».**
- Στην περίπτωση αυτή η χώρα μας θα πρέπει **συμμετέχοντας ενεργά στον προβληματισμό και την διαμόρφωση της πιθανολογούμενης «προνομιακής σχέσης»** έγκαιρα να σχεδιάσει ποια πολιτική θα ακολουθήσει και κατά πόσο θα πρέπει να αλλάξει την μέχρι τώρα ακολουθουμένη της **«αμέριστης συμπαράστασης»** στην Τουρκική ένταξη με μια **«υπό όρους»** πολιτική την οποία όμως και να εννοεί.
- Σε κάθε περίπτωση όμως εκτιμάται ότι είτε η ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας καταλήξει στην **πλήρη ένταξη** είτε σε κάποιου είδους **«προνομιακή σχέση» δεν θα πρέπει να αναμένονται κάποια ουσιαστικά και θεαματικά αποτελέσματα σ' ότι αφορά την επίλυση των Ε/Τ διαφορών.**

Είναι σχεδόν βέβαιο ότι η Τουρκία θα συνεχίσει να επιδιώκει με ανατολίτικη επιμονή και υπομονή, την **de facto επιβολή των διεκδικήσεών της στο Αιγαίο** εφαρμόζοντας πολιτικές απειλής χρήσης βίας και έμπρακτης

αμφισβήτηση των ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων (παραβιάσεις - παραβάσεις, διαδικασίες έρευνας και διάσωσης κ.λ.π.).

- Μελλοντικά όπως έχουν φτάσει τα πράγματα, φαίνεται **πολιτικά απίθανη** η άσκηση ή έστω και η **εκδήλωση πρόθεσης άσκησης νετό** από την χώρα μας στην ενταξιακή πορεία της Τουρκία και κατά συνέπεια η Ελλάδα μάλλον **δεν θα πρέπει να υπολογίζει σοβαρά** στην αξιοποίηση αυτού του πλεονεκτήματος ως μέσου πίεσεως για την υλοποίηση της εκάστοτε πολιτικής της.
- **Η Χάγη μάλλον θα παραμείνει ο βασικός άξονας της ελληνικής πολιτικής στα πλαίσια της ΕΕ ίσως μόνο και μόνο γιατί δεν διαφαίνεται κάποια άλλη εναλλακτική πολιτική.** Επίσημα θα εξακολουθεί να υποστηρίζει την ύπαρξη μιας και μόνο διαφοράς αυτή της **υφαλοκρηπίδας** ενώ είναι πιθανόν **βαθμιαία να αποδεχθεί την διεύρυνση των δυναμένων να επιλυθούν στην Χάγη θεμάτων** (όπως οι γκρίζες ζώνες μετά την κρίση Ιμίων, συνοριακές διαφορές στο Ελσίνκι)

Δεν θα πρέπει όμως να διαφεύγει ότι και αν ακόμη θεωρηθεί ότι βρίσκεται προς στιγμή κάποια συμβιβαστική λύση στο Αιγαίο μέσω του ΔΔΧ **«κανείς δεν εγγυάται ότι δεν θα παρουσιασθούν και νέες (διεκδικήσεις) διότι δεν αναθεωρείται η στρατηγική επιδίωξη της Τουρκίας που τις κατασκευάζει»** αφού θα παραμένουν τα εξ ίσου σοβαρά προβλήματα του **Κυπριακού** και της **Θράκης** με απρόβλεπτες πάντα τις πιθανές εξελίξεις

Θα πρέπει να αναμένουμε ότι στη Χάγη η χώρα μας **«κάτι θα χάσει» και η Τουρκία «κάτι θα κερδίσει»** αφού η **πλήρης απόρριψη των Τουρκικών αιτιάσεων θα πρέπει να θεωρείται απίθανη**. Η χώρα μας κατά συνέπεια θα πρέπει να εκτιμήσει πολύ προσεκτικά σε κάθε περίπτωση **τι ακριβώς διακυβεύει να χάσει σταθμίζοντας ταυτόχρονα αν τελικά αυτά που θα χάσει θα οδηγήσουν πραγματικά στην επίλυση των Ε/Τ διαφορών στο Αιγαίο και την εξομάλυνση των σχέσεων των δύο χωρών τουλάχιστον σ' αυτή την περιοχή**

- Η χώρα μας κατά συνέπεια, όπως έχουν οδηγηθεί τα πράγματα σήμερα, **δεν φαίνεται να διαθέτει κάποια αξιόλογη εναλλακτική επιλογή στα πλαίσια της ΕΕ** ώστε να μπορεί να επηρεάσει το **γενικότερο γεωπολιτικό** παιχνίδι που παίζεται από τους **«μεγάλους» παίχτες** γύρω από την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας.
- Αναμφισβήτητα όμως δεν μπορεί να εγκαταλείψει την προσπάθεια να κερδίσει ότι είναι δυνατόν που θα οδηγούσε έστω στην άμβλυση των Ε/Τ διαφορών. Σε **κάθε περίπτωση όμως φαίνεται ότι η γενικότερη ελληνική πολιτική της λεγομένης προσέγγισης έναντι της Τουρκίας θα πρέπει να γίνει περισσότερο άκαμπτη αφού μέχρι τώρα η μετριοπάθεια και η υποχωρητικότητα σε τίποτα δεν φαίνεται να ωφελούν.**
- Ανεξάρτητα δε της όποιας **«πολιτικής»** ακολουθηθεί στα πλαίσια της ΕΕ ή όπου αλλού απαιτείται και με δεδομένο το ότι η Τουρκία συνεχίζει να εφαρμόζει την πολιτική της έμπρακτης αμφισβήτησης των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, θα πρέπει η χώρα μας στα πλαίσια μια πραγματικά **«εθνικής πολιτικής»** αποδεκτής

απ' **όλες τις πολιτικές δυνάμεις της χώρας** και πέραν των όποιων **σκοπιμοτήτων**, να προσδιορίσει τα **«όρια»** μας έναντι των τουρκικών διεκδικήσεων στο Αιγαίο και **ότι τούτο μπορεί να συνεπάγεται** συμπεριλαμβανομένων και των **εκάστοτε αντιδράσεων μας** έναντι των τουρκικών προκλήσεων .

- Τούτο σημαίνει ότι θα πρέπει πέραν από τις **αβέβαιες και αμφίβολες ελπίδες** για μια ευρωπαϊκή Τουρκία με ταυτόχρονη **μαγική επίλυση** των Ε/Τ διαφορών και της όποιας πολιτικής ασκήσει η χώρα μας, να **πρυτανεύσει η πρόνοια** και να διατηρούμε πάντα ένα **ελάχιστο δυνατό ποσοστό αποτρεπτικής αμυντικής ισχύος** ώστε να μην αιφνιδιαστούμε από τυχόν δυσμενείς εξελίξεις αλλά και να μπορούμε **να υποστηρίξουμε την όποια εθνική μας πολιτική έναντι της Τουρκίας**. Εάν τούτο έχει επιτευχθεί εσείς καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον μπορείτε να το εκτιμήσετε.

Αναφορά για «**νόμιμα και ζωτικά συμφέροντα και ενδιαφέροντα της κάθε χώρας στο Αιγαίο**» στο κοινό ανακοινωθέν της Μαδρίτης το 1997. «**Συνοριακές διαφορές**» στην απόφαση Συνόδου Κορυφής της ΕΕ στο Ελσίνκι το 1999.

Δηλώσεις Προέδρου Δημοκρατίας κ. Κ. Παπούλια (Καθημερινή 22-6-06)

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΟΣ

Του Υποστρατήγου Α. Διαμαντόπουλου
Ψυχολόγου - Δρ Φιλοσοφίας

1. Εισαγωγικές Έννοιες

Όπως υπάρχει και μελετάται η ατομική ψυχή και η συμπεριφορά του προσώπου, κατ' αντιστοιχία υπάρχει και μελετάται η ομαδική ψυχή και η συμπεριφορά της ομάδας ως συλλογικού προσώπου, θέμα με τ' οποίον κατ' εξοχήν ασχολείται η Κοινωνική Ψυχολογία.

Επομένως ως ομάδα δύναται να χαρακτηριστεί η ψυχολογική εκείνη οντότητα, η οποία παρουσιάζει συλλογική προσωπικότητα των μελών της, τα οποία δρούν για την επίτευξη ενός σκοπού.

Εμείς θ' ασχοληθούμε με την ομάδα η οποία αναπτύσσεται και δραστηριοποιείται μέσα σ' ένα εργασιακό χώρο, όπως τέτοιες είναι και οι ομάδες του Στρατού.

2. Σχέσεις Ατόμων και Ομάδας

Είναι γεγονός ότι το άτομο εντάσσεται σε μια οργανωμένη ομάδα προκειμένου να εξυπηρετήσει δικές του επιδιώξεις.

Αλλά και από την άλλη πλευρά και η ομάδα χρησιμοποιεί το κάθε άτομο μέλος της, για να επιτύχει τους δικούς της επίσης συλλογικούς σκοπούς.

Έτσι μεταξύ ατόμων-μελών και ομάδας αναπτύσσεται μια ωφελιμιστική αμοιβαιότητα, που κάνει την ομάδα συνεκτική και ομαδικά λειτουργούσα.

Ανεξάρτητα όμως αυτής της εξυπηρέτησης της αμοιβαίας αναγκαιότητας, είναι επίσης αληθές ότι εντασσόμενο το άτομο στην ομάδα έχει ως συνέπεια τον περιορισμό της ελευθερίας της προσωπικότητάς του, ένεκεν των κανόνων λειτουργίας της ομάδας, που είναι όμως αναγκαίοι για την επιτυχία των συλλογικών της επιδιώξεων.

Αυτή η αντίφαση δημιουργεί κατ' αρχάς μία εσωτερική ψυχολογική σύγκρουση στ' άτομα, η οποία μπορεί ν' αποβεί επιβλαβής για την υγεία αυτών των ιδίων των ατόμων, στρεφόμενη δε η αντίθεση αυτή προς τα έξω ν' αποβεί σε βάρος της λειτουργικότητας της ομάδας.

Χάριν αυτών των δυσμενών επιπτώσεων επί του ατόμου που έχει η ομάδα, ο Chris Argyris ωθείται στη λύση αυτού του προβλήματος με την πλήρη απελευθέρωση του ατόμου και κατάργηση των εργασιακών ομάδων.

Η άλλη λύση προτάθηκε από τον William Whyte, ο οποίος και αυτός κατέγραψε τις αντιθέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ ατόμων και εργασιακών ομάδων και ο οποίος υποστηρίζει:

Την προσαρμογή και την πειθαρχία του ατόμου στις συνθήκες και στους κανόνες της ομάδας.

Ενώ ταυτοχρόνως απορρίπτει την υπεροχή της ομάδας και υποστηρίζει ότι το άτομο αποτελεί ιδιαίτερο κύτταρο της ομάδας και πρέπει να τυγχάνει της αρμόζουσας προσοχής.

Επομένως τ' άτομα συμβιώνουν εντός της ομάδας και εκείνο τ' οποίον πρέπει διαρκώς ν' αναζητείται ο τρόπος σύνθεσης των μεταξύ τους αρμονικών σχέσεων.

Και αυτός ο τρόπος είναι η αρμονία των εννοιών του **καθήκοντος** και των **δικαιωμάτων** των ατόμων.

3. Είδη Ομάδων

Μέσα σ' ένα εργασιακό οργανισμό υπάρχουν και λειτουργούν παράλληλα οι **τυπικές** και οι **άτυπες** ομάδες.

α. Οι Τυπικές

Είναι αποτέλεσμα της οργάνωσης και της λειτουργίας του Οργανισμού προκειμένου να εξυπηρετήσουν τους στόχους και τον σκοπό αυτού.

β. Οι Άτυπες

Παράλληλα με τις Τυπικές αναπτύσσονται και λειτουργούν και οι Άτυπες Ομάδες, οι οποίες παίζουν σημαντικό ρόλο στην όλη λειτουργία του Οργανισμού.

Οι Άτυπες Ομάδες είναι αποτέλεσμα της συνύπαρξης των μελών στον ίδιο εργασιακό χώρο και γενικά των συνθηκών εργασίας.

Απορρέουν δε από την ψυχολογική ανάγκη επικοινωνίας των μελών και η οποία βεβαίως δεν μπορεί να προσφερθεί από την Τυπική Ομάδα του Οργανισμού.

Έχει δε παρατηρηθεί ότι σε Οργανισμούς που δεν έχουν αναπτυχθεί Άτυπες Φιλικές Ομάδες, υπάρχει και πτώση του ηθικού των μελών της Τυπικής Ομάδας του Οργανισμού.

Και αυτό το φαινόμενο δύναται να συμβαίνει όταν ο ίδιος ο Οργανισμός δεν δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες, ώστε ν' αναπτύσσονται εντός αυτού οι Άτυπες Φιλικές Ομάδες.

4. Ωφελιμότητες και Δυσχέρειες του οργανισμού από τις Άτυπες Ομάδες

Εφόσον οι Άτυπες Ομάδες παίζουν τόσο σημαντικό ρόλο για τον Οργανισμό, αξίζει ν' αναφερθούν ποιες είναι οι ωφέλειες και ποιες δυσχέρειες δημιουργούν σ' αυτόν λόγω της λειτουργίας τους.

α. Ωφέλειες

Οι Ωφέλειες που έχουν καταγραφεί και συντελούν θετικά στην λειτουργία του Οργανισμού είναι:

1. Οι δεσμοί των μελών της Άτυπης Ομάδας επιτρέπουν στα μέλη αυτής να διατηρούνται οι ανεγνωρισμένες ηθικές και πολιτιστικές αξίες.
2. Στην Άτυπη Ομάδα το κάθε μέλος της είναι η συγκεκριμένη προσωπικότητα με την ταυτότητά της, η οποία δύναται να είναι και καταξιωμένη στα πλαίσια της ομάδας, ενώ στο μέγεθος του Οργανισμού συνήθως είναι ένα ανώνυμο πρόσωπο.

3. Μέσα στα πλαίσια των Άτυπων Ομάδων τα μέλη της εκφράζουν ελεύθερα τις σκέψεις τους και τις κριτικές τους, ως και τα συναισθήματά τους για την λειτουργία του Οργανισμού.

Με τα σχόλια τους αυτά ικανοποιούν μεν ψυχολογικές ανάγκες, αλλά συγχρόνως δείχνουν και το ενδιαφέρον τους για τον Οργανισμό.

1. Τα μέλη της Άτυπης Ομάδας ασκούν επίσης με περισσότερη άνεση κοινωνικό έλεγχο μεταξύ τους, αλλά και σε άλλα μέλη του Οργανισμού εκτός ομάδας, με συνέπεια η συμπεριφορά των μελών να διαμορφώνεται και να διατηρείται μέσα στα πλαίσια των αξιώσεων του κοινωνικού ελέγχου.

β. Δυσχέρειες

Αλλά, εάν από την μια πλευρά οι Άτυπες Ομάδες συντελούν στην ομαλή λειτουργία του Οργανισμού, από την άλλη η δραστηριότητά τους δημιουργεί δυσχέρειες και προβλήματα σ' αυτόν.

Οι δυσχέρειες αυτές είναι:

1. Η αντίδραση στις αλλαγές και στις μεταρρυθμίσεις για ψυχολογικούς και συμφεροντολογικούς λόγους.

Γι' αυτούς και άλλους λόγους οι αλλαγές απαιτούν μελέτη και σχεδιασμό εκ μέρους του Οργανισμού, προσμετρώντας και αυτήν την αντίδραση των Άτυπων Ομάδων.

1. Επίσης τα μέλη των Άτυπων Ομάδων αναδεικνύουν αρχηγό και αναπτύσσουν και άγραφους κανόνες λειτουργίας τους, σύμφωνα με τους οποίους επιβραβεύουν ή αποδοκιμάζουν τα μέλη τους (χαμόγελα ικανοποίησης, περιφρονητικοί μορφασμοί, επαινετικοί λόγοι ή μια παγερή στάση κλπ.)
2. Τελικά οι αντιθέσεις και οι σχολιασμοί, όπως είδαμε, δύναται να εξελιχθούν σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις σε βάρος της ομαλής λειτουργίας του Οργανισμού.

5. Ηθικό Ομάδας

Πράγματι το ηθικό του προσωπικού μίας εργασιακής ομάδας αποτελεί και μέθοδο διάγνωσης της ποιοτικής λειτουργίας του Οργανισμού, αλλά και των διανθρωπίνων σχέσεων εντός αυτού.

Έχει αποδειχθεί ότι διάφορες λειτουργικές διαταραχές σ' έναν Οργανισμό (απεργίες, απουσίες, παραιτήσεις, διασπάσεις, ανυποταξίες, λιποταξίες κλπ.) αποδίδονται στο χαμηλό ηθικό που έχει το προσωπικό.

Απεναντίας το υψηλό ηθικό δημιουργεί «κλίμα» ομαδικής αυτοπεποίθησης, αγάπη προς την εργασία και για τον Οργανισμό που υπηρετεί, διακατέχεται από την επιθυμία για συνεργασία με τ' άλλα μέλη της Ομάδας με σκοπό την πρόοδο του Οργανισμού.

Απ' αυτά τα λίγα περί ηθικού που εκτέθηκαν, θα μπορούσε να σχηματισθεί κάποιος ορισμός αυτού και να θεωρηθεί ότι είναι:

Το σύνολο των διαθέσεων του προσωπικού έναντι του εργασιακού περιβάλλοντός του, όσον και έναντι της ανάγκης για συνεργασία προς εξυπηρέτηση της αποδοτικότητας του Οργανισμού.

α. Παράγοντες Ηθικού

Οι παράγοντες που επηρεάζουν το ηθικό του προσωπικού, δεν είναι μόνο ενδογενείς, προερχόμενοι από την εσωτερική λειτουργία του Οργανισμού, αλλά και εξωγενείς, προερχόμενοι από άλλα περιβάλλοντα (οικογενειακό, κοινωνικό κλπ.) και οι οποίοι επίσης επηρεάζουν το ηθικό του προσωπικού.

Επειδή ακόμα το ηθικό είναι ένα μέγεθος μεταβλητό, δεν αρκεί η εφάπαξ επιτυχία του σε υψηλό βαθμό, αλλά απαιτεί την συνεχή επαγρύπνηση και την διαρκή φροντίδα της Διοίκησης του Οργανισμού να διατηρεί σταθερό αυτό, προκειμένου η αποδοτικότητα του Οργανισμού να βρίσκεται κατ' αντιστοιχία και αυτή σε συνεχή πρόοδο.

β. Μέθοδοι Πληροφόρησης του Ηθικού

Πάντοτε, αλλά ιδιαίτερα σήμερα που τα πρόσωπα δέχονται ποικίλους και πολύπλοκους ερεθισμούς, οι διοικήσεις των Οργανισμών πρέπει να εφευρίσκουν μεθόδους έρευνας του ηθικού του προσωπικού τους και οι οποίες έρευνες παρέχουν και τα πλεονεκτήματα στις διοικήσεις της άμεσης επικοινωνίας με το προσωπικό και με τα προβλήματα και παρέχει την ικανοποίηση της συμμετοχής τους στην διοίκηση.

γ. Δείκτες Μέτρησης του Ηθικού

Υπάρχουν ορισμένες ενδείξεις οι οποίες μαρτυρούν το ύψος του ηθικού του προσωπικού ενός Οργανισμού και αυτές δύνανται να είναι:

1. Η Κινητικότητα του Προσωπικού

Οι προσλήψεις, οι απομακρύνσεις, οι απουσίες, οι ασθένειες κλπ. του προσωπικού σε μια ορισμένη χρονική περίοδο αποκαλύπτουν και τον βαθμό του ηθικού του.

Έχει διαπιστωθεί ότι η κινητικότητα του προσωπικού είναι αντιστρόφως ανάλογη του ηθικού.

Μεγάλη κινητικότητα, χαμηλό ηθικό.

1. Η Χαμηλή Αποδοτικότητα

Σημαντικός επίσης δείκτης μαρτυρίας του ηθικού του προσωπικού είναι και ο βαθμός αποδοτικότητας του Οργανισμού.

Βέβαια όχι συνδεδεμένα με αναλογική σχέση, αλλά με μία σύνθεση του μέτρου αυτών των δύο μεγεθών.

Καθόσον αποδοτικότητα μπορεί να υπάρξει και από μία απολυταρχική διοίκηση, αλλά χωρίς ηθικό του προσωπικού.

Ως επίσης υψηλό ηθικό μπορεί να υπάρξει και από μία αδιάφορη και αδύνατη διοίκηση, χωρίς όμως αποδοτικότητα του Οργανισμού.

1. Άλλοι Δείκτες Μέτρησης Ηθικού

Έχουν καταγραφεί και άλλοι δείκτες μέτρησης του Ηθικού και η διεύρυνσή τους εξαρτάται και από την εφευρετικότητα της διοίκησης. Ορισμένοι απ' αυτούς είναι:

1. Η ποιότητα της παραγόμενης εργασίας.
2. Τα παράπονα σε βάρος της διοίκησης.
3. Ο ρυθμός των ατυχημάτων.

6. Επιλογή Προσωπικού Ομάδων

Όλες οι παραπάνω τυπικές και άτυπες λειτουργικότητες είναι αναγκαίες για την εύρυθμη διατήρηση της Ομάδας.

Θεμελιώδης όμως παράγοντας για την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της Ομάδας είναι η καταλληλότητα του προσωπικού για το είδος της εργασίας που εκτελεί.

Η καταλληλότητα του προσωπικού εκφράζεται με δύο σκέλη: την **επιλογή** και την **εκπαίδευσή** του στο είδος της εργασίας του.

Από τα δύο αυτά σκέλη θα μείνουμε, έστω και για λίγο, στο θέμα της επιλογής του προσωπικού, στην οποία πρωταγωνιστικό ρόλο παίζει η Ψυχολογία.

Η Ψυχολογία πρωταγωνιστεί στην επιλογή του προσωπικού με ψυχοτεχνικές μεθόδους και δοκιμασίες, οι οποίες αποβλέπουν να συνταυτίσουν τις εργασιακές προδιαγραφές με τις προσωπικές ικανότητες κάθε ατόμου, ώστε να επιτευχθούν ομαλές συνθήκες εργασίας για τον Οργανισμό και για τα Μέλη της εργασιακής Ομάδας.

Οι ψυχοτεχνικές δοκιμασίες είναι δύο κατηγοριών: **οι αντικειμενικές**, που είναι προορισμένες για ειδικές πρακτικές εργασίες, όπως οδηγοί, διαβιβαστές κλπ. και **οι υποκειμενικές**, οι οποίες αποβλέπουν στην ψυχοπνευματική ανάλυση της προσωπικότητας.

Η όλη δε εξέταση της υποψήφιας προς εργασία προσωπικότητας μπορεί να γίνεται με την συμπλήρωση εκ μέρους της ενός εκ των προτέρων τυποποιημένου ερωτηματολογίου, τ' οποίο ν' αποκαλύπτει την όλη

ψυχολογική ανάλυση της προσωπικότητας, ως επίσης και της βιογραφικής της πορείας.

Η συμπλήρωση αυτή του ερωτηματολογίου αποσαφηνίζεται με την **προσωπική συνέντευξη** και ολοκληρώνεται με την σύζευξή της με τα συμπεράσματα των **αντικειμενικών δοκιμασιών.**

Οι δοκιμασίες αυτές αποβλέπουν ν' αναδείξουν τις ικανότητες της προσωπικότητας και γενικά οι ψυχοτεχνικές αυτές μέθοδοι αποτελούν εξέλιξη και συμβάλλουν στη βελτίωση της κοινωνίας μας.

Αν δε σήμερα έχει λάβει τ' όνομα Επαγγελματικός Προσανατολισμός ως Επιστημονικός Κλάδος, ο Μέγιστος των Φιλοσόφων Πλάτων, τον είχε χαρακτηρίσει Δικαιοσύνη.

.Και δίκαιον κατά Πλάτωνα ήταν ο καθένας στην Πόλη να κάνει την εργασία εκείνη, που στη φύση του ταιριάζει.

Ενώ παραθέτει μία σειρά ψυχοτεχνικών δοκιμασιών για τους προοριζόμενους ως «Φύλακες» στην Πόλη.

7. Ανταγωνισμός των Ομάδων

Ο Ανταγωνισμός είναι γνώρισμα της ψυχής κάθε ανθρώπου και προέρχεται από την φυσική δύναμη για κοινωνική αναγνώριση.

Υπάρχει ολόκληρη Σχολή Ψυχολογίας του Alfred Adler περί αυτού του θέματος.

Και στα μέλη κάθε εργασιακής ομάδας αναπτύσσεται ο ανταγωνισμός, αλλά είναι θέμα χειρισμού της προσωπικότητας, ώστε αυτή να ενθαρρύνεται να δρά μέσα στο πνεύμα της ενότητας της ομάδας και του ομαδικού της έργου.

Στον παρόντα χώρο θα γίνει μία σύντομη ανάπτυξη των πτυχών του ανταγωνισμού μεταξύ των ομάδων, τις συνέπειες που έχει ο ανταγωνισμός και πως μπορούν να ελεγχθούν οι δυσάρεστες τοιαύτες, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν μέχρι εχθρότητας τις ομάδες μεταξύ τους στον αυτό Οργανισμό.

α. Συνέπειες Ανταγωνιστικότητας

Εξ αιτίας της ανταγωνιστικότητας έχουμε συνέπειες μέσα στα μέλη της αυτής ομάδας, αλλά και μεταξύ των ανταγωνιστριών ομάδων και αυτές είναι:

1. Εντός της Ομάδας

- Τα μέλη της ομάδας συγκεντρώνονται γύρω από τον αρχηγό τους, επιδεικνύουν μεγαλύτερη πειθαρχία και παραμερίζονται οι άλλες μεταξύ τους διαφορές.
- Κυριαρχεί το ομαδικό ενδιαφέρον και περιορίζονται τ' ατομικά.
- Η μορφή της διοίκησης μετακινείται προς το αυταρχικότερο ύφος και τα μέλη της ομάδας επιδεικνύουν ανοχή αποδοχής της.
- Τέλος ο βαθμός συνοχής και απόδοσης της ομάδας φθάνει στα υψηλότερα επίπεδα.

1. Μεταξύ Ομάδων

- Κάθε ανταγωνίστρια ομάδα του αυτού Οργανισμού αντιμετωπίζει την άλλη εχθρικά ή τουλάχιστον ουδέτερα, όχι όμως με πνεύμα συνεργασίας και αυτού τα συμπτώματα αποτελούν διαταραχές του ομαδικού πνεύματος.
- Συνεχιζομένου του φαινομένου, αυξάνεται η μεταξύ τους εχθρότητα και η αμοιβαία μεταξύ των ομάδων επικοινωνία και συνεργασία εκμηδενίζεται.

β. Μέθοδοι Περιορισμού της Ανταγωνιστικότητας

Γενικά είναι γνωστό ότι ο ανταγωνισμός αναπτύσσεται με αφορμή την απόκτηση του ίδιου αγαθού ή του ίδιου επάθλου από πολλούς μαζί.

Στις ομάδες το αγαθό ή το έπαθλο είναι το αυτό έργο που ανατίθεται ταυτοχρόνως σ' αυτές.

Έτσι μέσα από τις αφορμές και τις συνέπειες του ανταγωνισμού θ' αναζητηθούν και οι μέθοδοι περιορισμού της ανταγωνιστικότητας και οι οποίες μπορεί να είναι:

(1)Μεταφορά ανταγωνισμού εκτός Ομάδων του Οργανισμού.

(2)Δημιουργία συνθηκών επικοινωνίας και Διαπραγματεύσεων μεταξύ των Ομάδων.

(3)Καθορισμό συγκεκριμένου έργου σε κάθε Ομάδα, ώστε να καλλιεργείται η συνεργασία μεταξύ τους.

(4)Τα μέλη των Ανταγωνιστριών Ομάδων με τη μορφή μετεκπαίδευσης καλούνται να επικοινωνούν και να συνεργάζονται μεταξύ τους σε διάφορα άλλα προβλήματα.

(5)Μεταξύ των Ανταγωνιστριών Ομάδων οργανώνονται κοινές πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις.

γ. Πρόληψη της Ανταγωνιστικής Εχθρότητας

Ο Οργανισμός, κατά τον σχεδιασμό των ανατιθεμένων στις Ομάδες έργων, πρέπει να προβλέπει και να συμπεριλαμβάνει στους σχεδιασμούς του την πιθανή ανάπτυξη ανταγωνισμού μεταξύ των Ομάδων και επομένως να σχεδιάζει την πρόληψή του με όλες εκείνες τις μεθόδους, που ανωτέρω αναφέρθηκαν για τον περιορισμό της ανταγωνιστικότητας, με μοναδική επιδίωξη να προλαμβάνει και να μην επιτρέψει την εμφάνιση των συνεπειών αυτού.

8. Συμπεράσματα

Απ' όλα που, με συνοπτικό τρόπο περί Ομάδας, αναφέρθηκαν βγαίνει ένα θεμελιώδες για την ζωή του ανθρώπου συμπέρασμα:

Το εγώ δεν μπορεί να διαχωρισθεί από το εμείς.

Αμφότερα είναι από την Φύση υποχρεωμένα να συνυπάρχουν και ν' αλληλοσυμπληρώνονται, διότι αυτός ο δυισμός χαρακτηρίζει και την ίδια την Φύση.

Αν το εγώ εκφράζεται από την προσωπικότητα του Ατόμου, το εμείς χαρακτηρίζεται από την προσωπικότητα της Ομάδας.

Και η πλέον αυτάρκης προσωπικότητα, που είναι επιτυχημένη στη ζωή και αισθάνεται ικανοποιημένη με τον εαυτό της, δεν μπορεί να υπάρξει μόνη της και αναζητά το εμείς, την ανθοδέσμη της ζωής.

9. Επίλογος

Τόση είναι η αξία του εμείς από την Ομαδική Ψυχή, που ο Αριστοτέλης λέει:

Αισθάνομαι ότι υπάρχω μέσα από την παρουσία του άλλου.

Σημειώσεις - Σχόλια

1. Το ανωτέρω θέμα αποτελεί διασκευή αντίστοιχων κεφαλαίων των ανέκδοτων τόμων με τίτλους: 2^{ος} Τόμος. Περιβάλλον και 3^{ος} Τόμος. Συμπεριφορά της τρίτομης Εγκυκλοπαίδειας Ψυχολογίας του Άρη Διαμαντόπουλου. Ο 1^{ος} Τόμος. Προσωπικότητα εξεδόθη με χορηγία και διανεμήθηκε δωρεάν σε Δημόσιες, Πανεπιστημιακές και Σχολικές Βιβλιοθήκες.

2. Διατυπώνεται η γνώμη ότι τα «Μέτρα Εμπιστοσύνης», στις σχέσεις Ελλάδας - Τουρκίας, τα οποία αποβλέπουν την μείωση της εχθρότητας μεταξύ των Χωρών Μελών του ΝΑΤΟ, έχουν την αρχή τους στις Μεθόδους Περιορισμού της Ανταγωνιστικότητας.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΚΛΟΤΗ

Τεύχος 42
(15-10-2007)

Του Αντιστρατήγου ε.α. Η. ΚΑΖΟΥΚΑ

Μετά από μία σύντομη και ήρεμη, παρά τον καύσωνα και τις ανεξέλεγκτες πυρκαϊές προεκλογική περίοδο, διεξήχθησαν προώρως μεν επιτυχώς δε οι εθνικές εκλογές της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2007. Η λαϊκή ετυμηγορία απεφάνθη όπως τη διακυβέρνηση της χώρας συνεχίσει να ασκεί το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας, επί μία ακόμη τετραετία, ενώ εισήγαγεν εις την Βουλή των Ελλήνων αντιπροσωπείες εξ όλων των εκπεφρασμένων πολιτικών-ιδεολογικών τάσεων των Ελλήνων. Είναι συνεπώς αναμενόμενο ο χώρος της Βουλής να διαδραματίσει, όπως και προβλέπεται, το στίβο της ευγενούς αμίλλης όλων των αντιπροσώπων, καθ'ό μερίδιο δικαιούνται, προς προβολή των διαφορετικών απόψεων με σκοπό τη σύνθεση, υιοθέτηση και στήριξη της ορθότερης απόφασης, της απόφασης της πλειοψηφίας με φάρο την εξυπηρέτηση του εθνικού συμφέροντος. Ας ελπίσωμεν πως θα δοθεί τέλος στις καταλήψεις οδών και δημοσίων κτιρίων και κυρίως θα εκλείψουν οι αμφισβητήσεις των αντιπροσωπειών δια τον προβλεπόμενο χρόνο των τεσσάρων ετών.

Όπως όμως και να έχουν τα πράγματα η προελθούσα Βουλή και η αναλαβούσα Κυβέρνηση έχουν να αντιμετωπίσουν σοβαρά και δυσχερή εσωτερικά και εξωτερικά θέματα και να λάβουν αποφάσεις που θα σηματοδεύσουν το παρόν, αλλά κυρίως θα οριοθετήσουν το μέλλον της χώρας και του έθνους.

Το ασφαλιστικό πρόβλημα αποτελεί ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια της οικονομίας, της ανάπτυξης, της ευημερίας, της παιδείας, της κοινωνικής συνοχής, της ασφάλειας και της υγείας του λαού. Η γήρανση του πληθυσμού της χώρας βαίνει προς το 25% του συνόλου πληθυσμού. Η αναλογία εργαζομένων-συνταξιούχων κατήλθε στο 2:1 με αποδεκτή σχέση 4:1. Η γεννοβόλα περιφέρεια ερήμωσε. Οι γεννήσεις κατήλθαν του ενός τέκνου ανά γυναίκα γόνιμης ηλικίας με αποδεκτό όριο τα 2,1 παιδιά. Το όριο της προσδόκιμης ηλικίας ξεπέρασε τα 80 έτη. Οι εργαζόμενοι συνεχίζουν να συνταξιοδοτούνται και από τα 45. Οι ελληνικές βιοτεχνίες-βιομηχανίες συρρικνώθηκαν, ενώ οι σημαντικότερες εξήλθαν στις βόρειες γειτονικές χώρες, στις οποίες κατέχουν πρώτες ή δεύτερες θέσεις στους πίνακες επενδύσεων και στηρίζεως των αντιστοίχων οικονομιών μηδέ και της Τουρκίας εξαιρουμένης.

Η προελθούσα μετανάστευση, εκ της αποτυχίας αντιμετώπισης της επιβληθείσης λαθρομετανάστευσης, ασφαλώς και δεν πρόκειται να επιλύσει τα προβλήματά μας. Αντιθέτως θα επιβαρύνει και μελλοντικά θα δημιουργήσει σημαντικά εθνικά προβλήματα, όσο και αν αυτό δεν κατανοείται ή και παραβλέπεται από τους συγχρόνους «εξουσιαστές», οι οποίοι πόρω απέχουν από την ιστορικά επιβεβαιωμένη πραγματικότητα και τους καημούς και τους προβληματισμούς του λαού. Το έθνος-κράτος αποτελεί την καλύτερη βάση

λειτουργίας και εγγύηση ύπαρξης της ΕΕ, όπως το στήριγμα της Δημοκρατίας είναι η αναγκαϊότες υπάρξεως των κομμάτων.

Η επένδυση στον τουρισμό ασφαλώς και δεν επιλύει το πρόβλημα της εργασίας ή όπως σκόπιμα και όψιμα εχρήσθη ως απασχόληση, αφού μπορεί να είναι ωριακή, εποχιακή και όχι μόνιμη και σταθερή. Και εδώ μάλλον υπάρχει «κρίση». Η άκρατος υποδοχή τουριστών και δη χαμηλής οικονομικής επιφανείας έχει ξεπεράσει το κρίσιμο σημείο οφέλους. Τα αγαθά μας και το ανθρώπινο δυναμικό μας δεν επαρκούν.

Η οικοδόμηση και η οικοπεδοποίηση, το σύγχρονο χρηματιστήριο, συνέβαλαν στη μεγάλη ζήτηση γης, στην υπερβολική αύξηση των τιμών απαγορευτικές δια τους γηγενείς, εξόχως όμως ελκυστικές δια τους ξένους. Η προσφορά δεν έχει δισταγμούς και φραγμούς, απαιτεί παντοιοτρόπως εκτάσεις γης, εκμεταλλευομένη την σύγχρονη αντίληψη της καλοπέρασης, του προσωρινού, της απληστίας, την ασυδοσία και την ανυπαρξία χωροταξιακού σχεδιασμού και όρων χρήσης γης. Κατάσταση ευνοούσα τη διαπλοκή, τη διαφθορά και γιατί όχι τη διολιοφθορά, δια να αποφευχθεί ο σύγχρονος όρος «ασύμμετρη απειλή».

Ως επιμύθιο των παραπάνω προβληματισμών έρχονται οι παρακάτω φράσεις μιας απλής εργαζομένης : «Θέλω τριάμισυ χρόνια να πάρω σύνταξη. Είμαι στον ΟΑΕΔ γιατί δεν βρίσκω δουλειά. Ο ανηψιός μου και η γυναίκα του, κοντινοί μου συγγενείς, ψάχνουν και αυτοί αλλά δουλειά δεν βρίσκουν. Τις δουλειές τις παίρνουν οι ξένοι, γιατί είναι πιο φθηνοί και χωρίς ασφάλεια. Οι Έλληνες δεν θέλουν τους Έλληνες. Και μου έλεγε ο πατέρας μου, πριν λίγα χρόνια, πολεμιστής στον πόλεμο του 1940, Ηπειρώτης από χωριό εκεί κοντά στη Γραμπάλα : Αυτοί, παιδί μου, που μπήκαν στην πατρίδα μας, που εγώ τους πολέμησα, θα σας πάρουν τις δουλειές. Θα περάσετε δύσκολα χρόνια». Αλήθεια, ημέρες που είναι, γιατί επολέμησε ο πατέρας της εκεί στη Γραμπάλα όπου το Αλβανικό Τάγμα και οι Ιταλοί μελανοχίτωνες ανεβοκατέβαιναν το ύψωμα, τρομαγμένοι και κυνηγημένοι από την ιαχή «Αέρα» και τη λόγχη του Έλληνα Τσολιά; Ο Στρατηγός Κατσιμήτρος, ο πρωτεργάτης του έπους του 1940, ο πρόμαχος της Ηπείρου, ο εμπειροπόλεμος διοικητής της VIII ΜΠ, για ποια πατρίδα και για ποιο έθνος εξητωκραύγαζε και εκαλούσε στην Ημερησία Διαταγή της 28^{ης} Οκτωβρίου τους Ηπειρώτες οπλίτες του, λέγων : «Αμυνθείτε του ιερού πατρίου εδάφους μετά φανατισμού εναντίον του επιδρομέως, όστις ήλθε να προσβάλει τούτο αναιτίως..Θα αγωνισθώμεν υπέρ βωμών και εστιών και υπέρ της ελευθερίας μας».

Τα εξωτερικά θέματα κινούνται με κάποια επιτάχυνση στην ίδια κατεύθυνση που τα τροχιοδρόμησαν οι επινοητές των. Οι Σκοπιανοί φοβερίζουν προς «...Μακεδονία». Οι Αλβανοί ονειρεύονται Ηνωμένες Πολιτείες Αλβανίας. Η ανεξαρτησία των Κοσοβάρων ενεπλάκη στις συμπληγάδες των ΗΠΑ-Ρωσίας με διαιτησία ΕΕ. Η Τουρκία βρυχάται προς τις ΗΠΑ, ένεκεν Κουρδικού και αναγνώρισης γενοκτονίας Αρμενίων χωρίς να θυμάται την παροιμία των προγόνων της : «Χειρ που δεν μπορείς να δαγκώσεις, το φιλάς».

**ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ (Δ΄ΣΣ)
1-2-3 Οκτωβρίου 2007**

ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Υπό Συντονιστού Αντιστρατήγου ε.α. Γ. ΚΟΡΑΚΗ

Στρατηγέ,

Ο πρώτος ομιλητής Αντιστράτηγος ε.α. Δ. Μανίκας μας παρουσίασε την Τουρκική πολιτεία και τις ΕΔ και ιδιαίτερα τις Συνταγματικές αρμοδιότητες και την πολιτική που ασκούν οι ΕΔ στην Τουρκία κάτι που στο εσωτερικό της χώρας είναι νόμιμο και αποδεκτό ενώ για εμάς και για όλες τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες είναι και διαφορετικό.

Ο δεύτερος ομιλητής Καθηγητής Πανεπιστημίου κ. Ε. Γαλούσης μας παρουσίασε κάποιες σκέψεις για τις σχέσεις της μειονότητας της Θράκης με την Τουρκία και με αυτές μας προκάλεσε ερεθίσματα - προβληματισμούς και μας έδωσε την ευκαιρία να ασχοληθούμε ακόμη περισσότερο με το θέμα αυτό.

Ο τρίτος ομιλητής της πρώτης ενότητας Αντιναύαρχος ε.α. Π. Καβαλιέρος μας παρουσίασε τις νομικές πτυχές επάνω στις οποίες εδράζονται τα δικά μας δικαιώματα και αντικρούουν τις σε βάρος μας διεκδικήσεις της Τουρκίας.

Στη δεύτερη ενότητα ο πρώτος ομιλητής Αντιστράτηγος ε.α Γ. Κοράκης μας παρουσίασε τις παραμέτρους και προοπτικές της πρωτοβουλίας της Κυπριακής Κυβέρνησης να προχωρήσει σε διαδικασίες έρευνας και εκμετάλλευσης πετρελαϊκών κοιτασμάτων στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη ΝΑ της Κύπρου, ασκώντας τα κυριαρχικά της δικαιώματα.

Ο δεύτερος ομιλητής Αντιστράτηγος ε.α. κ. Χ. Αγγελόπουλος μας παρουσίασε την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας επισημαίνοντας τους κυριότερους σταθμούς και τις συνέπειες *θετικές και αρνητικές για εμάς) της εξελικτικής αυτής πορείας που συνεχίζεται.

Ο τελευταίος ομιλητής Αντιναύαρχος ε.α. Φ. Καμπέρης μας παρουσίασε τις Ελληνοτουρκικές σχέσεις στο πλαίσιο συνύπαρξης των δύο χωρών (Ελλάδος-Τουρκίας) στο Ατλαντικό Σύστημα Ασφαλείας (ΝΑΤΟ).

Στρατηγέ,

Εκ μέρους όλων των ομιλητών σας ευχαριστώ πολύ για την υπομονή σας να μας ανεχθείτε για περίπου πέντε ώρες. Δεν ξέρω εάν κατορθώσαμε να πετύχουμε το σκοπό μας. Αυτό θα το κρίνετε εσείς. Εκείνο που μπορώ να σας διαβεβαιώσω είναι ότι εμείς κάναμε ότι μπορούσαμε ώστε στο συγκεκριμένο περιβάλλον να φανούμε χρήσιμοι και αποδοτικοί. Σας ευχαριστώ και πάλι.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ (Δ΄ΣΣ)
1-2-3 Οκτωβρίου 2007

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Υπό Αντιστρατήγου ε.α. Γ. ΚΟΡΑΚΗ
Μέλους του ΔΣ/ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ

Κυρίες και Κύριοι,

Με την Τουρκία η ιστορία μας χωρίζει η γεωγραφία όμως μας ενώνει. Ο ελληνισμός γεύθηκε από τους νεοτούρκους την γενοκτονία και την εθνική συμφορά κατ'επανάληψη και στη συνειδήσή μας τα γεγονότα αυτά είναι βαθειά ριζωμένα.

Οι σχέσεις μας με την Τουρκία πέρασαν από διάφορες φάσεις οι σπουδαιότερες των οποίων είναι η Οθωμανική κατάκτηση της χώρας μας, η πολυαίωνη σκλαβιά, η σταδιακή απελευθέρωσή της, η Μικρασιατική εκστρατεία και καταστροφή, η Ζυρίχη και σχετικά πρόσφατα η κατάκτηση της μισής Κύπρου.

Οι διεκδικήσεις της Τουρκίας διαχρονικά εστιάζονται στην Κύπρο, το Αιγαίο και τη Θράκη.

Η Τουρκοποίηση ολόκληρης της Κύπρου ήταν και είναι ο πάγιος και τελικός στόχος της. Η μεθόδευση υλοποιείται σταδιακά με καταλήψεις ενδιάμεσων στόχων τα τελευταία πενήντα χρόνια. Επιγραμματικά επισημαίνονται ως σταθμοί:

α. Η Ζυρίχη του 1959. Ήταν το πρώτο επίτευγμα της Τουρκικής επεκτατικής πολιτικής (επάνοδος του Τουρκικού Στρατού στην Κύπρο, εγγυήτρια δύναμη η Τουρκία).

β. Η Τουρκοανταρσία του 1963. Πέτυχε την de facto διοικητική διχοτόμηση.

γ. Η Τουρκική αεροπορική επίθεση του Αυγούστου του 1964 που εμπέδωσε την Τουρκική αποφασιστικότητα. Οι Τουρκικοί βομβαρδισμοί απέδειξαν, ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να επέμβει στρατιωτικά και συνεπώς δεν υπολογίζεται.

δ. Το 1967 με την απειλή πολέμου επέβαλε την ανάκληση της Ελληνικής Μεραρχίας που άφησε την Κύπρο χωρίς στρατιωτική άμυνα.

ε. Το 1974 με την στρατιωτική εισβολή πέτυχε την κατάληψη της μισής Κύπρου.

Η Τουρκία κατονομάζει με άνεση τα θύματά της και τις επόμενες διεκδικήσεις της. Ξέρει τι θέλει και δεν κρύβει τις προθέσεις της. Στην Κύπρο σήμερα εξασκεί πλήρη έλεγχο στον αέρα, τη θάλασσα και την ξηρά. Δεν αντιμετωπίζει στην Κύπρο στρατιωτική απειλή. Δεν κουράζεται να κατονομάζει τη Θράκη και το Αιγαίο ως τα επόμενα θύματά της

Για περισσότερα από τριάντα χρόνια η χώρα μας επιμένει ότι η μοναδική μας διαφορά με την Τουρκία είναι νομικής φύσεως και αφορά στην οριοθέτηση της

υφαλοκρηπίδας , αν και γνωρίζει ότι εδώ και 25 χρόνια η έννοια της υφαλοκρηπίδας έχει ξεπεραστεί από την ΑΟΖ. Για πολλά χρόνια όμως η Τουρκία συνεχώς προσθέτει νέα θέματα στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων όπως οι γκρίζες ζώνες, η αποστρατικοποίηση των νησιών, το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης κ.λ.π.

Στη Θράκη έχει στόχο να ανάγει τη θρησκευτική μειονότητα σε εθνική κοινότητα ενώ εμείς συνεχίζουμε την πολιτική του κατευνασμού. Εκβιάζει επικαλούμενη άλλοτε μειονοτικά και άλλοτε ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματα. Με πολύ ενδιαφέρον θα ακούσουμε την εισήγηση για το μειονοτικό από τον ομιλητή μας.

Η Τουρκία χρησιμοποίησε τα τελευταία χρόνια όπλα που αποδείχθηκαν αποτελεσματικά στην προώθηση των στόχων της. Το πρώτο ήταν ο υπερβολικός τονισμός (ιδιαίτερα στο ΝΑΤΟ) της σπουδαιότητας της γεωγραφικής θέσης της. Πώλησε ακριβά ιδιαίτερα στους Αμερικανούς τη γεωγραφική της θέση, το μέγεθος του χώρου, τον μεγάλο πληθυσμό, την στρατιωτική της δύναμη και την συνεπή αφοσίωσή της στους συμμάχους της. Η δύναμή της απορρέει από τους εκβιασμούς. Πάντοτε θυσιάζοταν η «μικρή» Ελλάδα για χάρη της Τουρκίας. Το δεύτερο ήταν ο εκφοβισμός της χώρας μας. Οι επιτυχίες στην Κύπρο και τη Θράκη, το άνοιγμα των αξιώσεων στο Αιγαίο, οι καθημερινές παραβιάσεις των κυριαρχικών δικαιωμάτων μας έκτισαν τη διεθνή προπαγάνδα των Τούρκων για γκρίζες ζώνες, κέρδισε μάχες «κατανόησης» των δικαιωμάτων της στο Αιγαίο και τέλος πέτυχε τον εκφοβισμό με απειλές πολέμου και με casus belli. Το τρίτο όπλο που χρησιμοποιεί η Τουρκία, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, είναι το χαρτί της ΕΕ που την ανέχεται.

Με τη συμπεριφορά της η Τουρκία πέτυχε να εμπεδώσει τις διεκδικήσεις σε βάρος της χώρας μας και το σπουδαιότερο να παρουσιάσει μια θολή εικόνα στους τρίτους, που δεν είναι καλά ενημερωμένοι, ότι έχει το δίκιο μαζί της. Αυτό αποδείχθηκε στην υπόθεση των Ιμίων, όπου πείσαμε την Τουρκία ότι δεν έχουμε διάθεση και βούληση να φθάσουμε μέχρι την ένοπλη άμυνα για να αντιμετωπίσουμε τον επεκτατισμό της.

Είναι προφανές ότι η Κύπρος δεν μπορεί να κηρύξει απελευθερωτικό πόλεμο κατά της Τουρκίας όση δύναμη και αν αποκτήσει. Οφείλει όμως να αποκτήσει δύναμη ως αποτρεπτικό αντίπαλο δέος ώστε να μην υποκύπτει σε εκβιασμούς και απειλές.

Η Κύπρος της ΕΕ έχει το ηθικό και νομικό πλεονέκτημα και το σπουδαιότερο έχει συνεταιίρους. Όλα όμως αυτά δεν τη σώζουν την κρίσιμη ώρα αν και όταν η Τουρκία αποφασίσει να υλοποιήσει τα σχέδιά της. Τότε ούτε η Γαλλία ούτε η Γερμανία θα σταθεί εμπόδιο. Μόνο η δύναμη μπορεί να την σώσει από τις Τουρκικές επιβουλές.

Σε ότι αφορά την Ελλάδα πρέπει να αποδεχθούμε ότι τις τελευταίες δεκαετίες με διάφορες στρατηγικές έγιναν προσπάθειες αποτελεσματικής αναχαίτισης της επεκτατικής Τουρκικής πολιτικής, χωρίς ουσιαστικά αποτελέσματα. Σε κάποιες περιπτώσεις μάλιστα η αξιοπιστία της χώρας μας τραυματίστηκε και η αξιοπρέπειά μας μειώθηκε.

Σήμερα ακολουθείται η στρατηγική της ενίσχυσης εκ μέρους μας της Ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας. Όλη η πολιτική φιλοσοφία αυτής της

Στρατηγικής είναι ότι κάποιος θα πιέσουν την Τουρκία να εξευρωπαϊστεί. Δηλαδή να παύσει να μας απειλεί. Με την ελπίδα αυτή κύλισαν νικηφόρα τα τελευταία χρόνια για την Τουρκία και της δόθηκε η ευκαιρία να προωθήσει την ευρωπαϊκή της πορεία και να απενοχοποιηθεί για το έγκλημα της εισβολής στην Κύπρο.

Η συνταγή της επιβίωσης του ελληνισμού είναι η πειστική άμυνα. Χωρίς αυτή, διαπραγματευτική ικανότητα δεν έχουμε, πρωτοβουλίες δεν μπορούμε να πάρουμε μέρα με τη μέρα θα υποτασσόμεθα αμαχητί σε όλες τις τουρκικές αξιώσεις.

Η στρατιωτική ισχύς και δύναμη, η αποτελεσματική διπλωματία της, η ανεπτυγμένη οικονομία και αποφασιστικότητα, η δύναμη της βούλησης του λαού για επιβίωση είναι η μόνη ελπίδα. Η πολύπτυχη αυτή δύναμη (στρατιωτική, διπλωματική, οικονομική), είναι η μόνη συνταγή για αναζήτηση λειτουργικής ευρωπαϊκής λύσης του ενωμένου Κυπριακού κράτους και για την απόκρουση των απειλών και εκφοβισμών εναντίον της Ελλάδος. Η Ελλάδα και η Κύπρος συνθέτουν μια πολύ ισχυρή γεωστρατηγική δύναμη. Χωρίς την Κύπρο αυτόματα η Ελλάδα συρρικνώνεται σε μια μικρή χώρα. Η Ελλάδα με την Κύπρο είναι υπερδιπλάσια δύναμη. Με την Κύπρο Τουρκοκρατούμενη η Ελλάδα είναι λιγότερο από μισή.

Θα κλείσω τη σύντομη αυτή εισήγησή μου λέγοντας ότι η «φιλία» την οποία κάποιος, αρχής γενομένης από τον Ελευθέριο Βενιζέλο προσπαθούν να κτίσουν με την Τουρκία μας θυμίζει το ανέκδοτο του Κολοκοτρώνη με τον κάβουρα και το φίδι που αποφάσισαν να κάνουν κουμπαριά. Το βράδυ πήγαν να κοιμηθούν στην τρύπα του φιδιού που την ώρα του ύπνου κουλουριαζόταν και έσφιγγε τον κάβουρα για να τον ξεκαυκαλιάσει και να τον φάει. Είδε και αποείδε ο κάβουρας, ξέχασε την κουμπαριά και έδωσε μια δαγκωματιά στο φίδι και το άφησε ξερό. Το πρωί τράβηξε ισιωμένο σε ευθεία γραμμή το φίδι από την τρύπα και περίλυπος τάχα ο κάβουρας είπε : **«Αν κοιμόσουν ίσια κουμπάρε δεν θα χαλάγαμε την κουμπαριά».**

Θα τελειώσω κύριοι Αξιωματικοί με τούτο. Συμφωνούμε στην πολιτική αμνησικακία η οποία όμως δεν συνεπάγεται και ιστορική αμνησικακία.

Σας ευχαριστώ για την υπομονή σας.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ (Δ'ΣΣ)

1-2-3 Οκτωβρίου 2007

«Η ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΓΕΩΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ»

Υπό Αντιστρατήγου ε.α. Γ. ΚΟΡΑΚΗ

Μέλους του ΔΣ/ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ

Κυρίες και Κύριοι,

Το πετρέλαιο από της ανακαλύψεώς του αρχές του 1900 είναι ευλογία αλλά και κατάρα για τον άνθρωπο. Αποτελεί μια βασική πηγή ενέργειας αλλά ταυτόχρονα και μια πηγή πολιτικών διαταραχών και συγκρούσεων. Μια απλή ανασκόπηση σε γεγονότα που σημάδεψαν την υφήλιο από την εποχή του Β' ΠΠ επιβεβαιώνει ότι οι συγκρούσεις και οι αναφλέξεις σε διάφορα σημεία του πλανήτη είχαν ως βασική αιτία το πετρέλαιο. Επίσης δεν αποτελεί παραδοξότητα το να παραδεχθεί κανείς ότι το πετρέλαιο χρησιμοποιείται από τους δυνατούς ως πολιτικό όπλο. Η πετρελαϊκή πολιτική σήμερα είναι μια πολύ σημαντική πτυχή της διπλωματίας και από την άποψη αυτή η γεωστρατηγική της θέσει επιτάσσει τη χρήση της ενεργειακής διπλωματίας. Σήμερα η διαχείριση των διεθνών ενεργειακών ζητημάτων είναι ενδεχομένως το πιο σημαντικό στοιχείο της σύγχρονης οικονομικής διπλωματίας.

Καθώς η ζήτηση του πετρελαίου αυξάνει οι στρατηγικοί υπολογισμοί μεγάλων και μικρών χωρών δίνουν μεγάλη έμφαση στην ανόρυξη πετρελαϊκών προϊόντων. Γι' αυτό και κάθε κίνηση που έχει να κάνει με το πετρέλαιο προκαλεί διεθνές και περιφερειακό ενδιαφέρον και όχι μόνο. Δεν υπάρχει περίπτωση που να εντοπίσθηκαν κοιτάσματα πετρελαίου και να μην υπήρξε κάποια αναταραχή. Το πλαίσιο αυτό είναι γνωστό από δεκαετίες και θα ήταν αφέλεια να πιστέψει κανείς ότι η Κύπρος κάνοντας βήματα προς την κατεύθυνση της διερεύνησης του ενδεχομένου ύπαρξης πετρελαίου στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου δεν υπελόγιζε το τι θα αντιμετώπιζε.

Σύντομη Ιστορική Αναδρομή

Οι υπόνοιες για την ύπαρξη πετρελαιοφόρων στρωμάτων στην Κύπρο χρονολογούνται από το 1936. Τότε φυσικά το ενδιαφέρον στρεφόταν στην ξηρά. Από τότε πολλές εταιρείες πετρελαίου είχαν εκφράσει την επιθυμία τους για έρευνες πετρελαίου. Το τότε γραφείο αποικιών στην Κύπρο έδωσε άδεια περί τα τέλη του 1936 σε εταιρεία Βρετανικών συμφερόντων για γεωλογικές έρευνες. Από τις έρευνες αυτές προέκυψαν κάποιες ενδείξεις για ύπαρξη πετρελαίου. Από έρευνα που έγινε σε αρχείο του γραφείου αποικιών διαπιστώθηκε ότι από το 1878 μόλις δηλαδή πάτησαν πόδι στο νησί οι Βρετανοί, είχαν φροντίσει να γίνουν γεωλογικές έρευνες. Η εταιρεία που είχε εξασφαλίσει άδεια για γεωλογικές έρευνες από τον

Αύγουστο του 1936 ισχυριζόταν ότι τα πιθανά ευρήματα στον Κυπριακό χώρο ίσως να ήταν χρήσιμα για την γεωλογία των γειτονικών περιοχών της Μικράς Ασίας και της Συρίας, περιοχές για τις οποίες είχε άδεια η ίδια εταιρεία για έρευνα που κάλυπταν μεγάλες εκτάσεις.

Την ίδια περίοδο που άρχισε να γίνεται λόγος για πετρέλαιο στην Κύπρο μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες ανέπτυσαν δραστηριότητες σε πολλές γειτονικές χώρες.

Η ανακάλυψη του πετρελαίου στο Ιράκ το 1927 και στο Μπαχρέϊν το 1931 κίνησε το ενδιαφέρον των Βρετανικών εταιρειών πετρελαιοειδών και τις ώθησε σε έντονη δραστηριοποίηση για έρευνες στις χώρες του Αραβικού κόσμου με απώτερο στόχο την διατήρηση της Βρετανικής επιρροής και ελέγχου. Με την εξαίρεση του Κουβέϊτ όπου την εκμετάλλευση των πετρελαίων είχε εταιρεία Αμερικανικών συμφερόντων. Σε όλες τις άλλες Αραβικές περιοχές τον πλήρη έλεγχο των πετρελαίων είχε η Αγγλία στη βάση Βρετανικού Στρατηγικού σχεδιασμού για διασφάλιση της θαλάσσιας επικοινωνίας μεταξύ της Αγγλίας και των Ινδιών. Με την λεγόμενη «Συμφωνία Κόκκινης Γραμμής» του Ιουλίου 1928 τα Αραβικά πετρέλαια μοιράστηκαν ουσιαστικά σε δύο γεωπολιτικές ζώνες, στη Βρετανική σφαίρα επιρροής που κάλυπτε τις Νότιες και Βόρειες παραθαλάσσιες περιοχές του Κόλπου και στην Αμερικανική σφαίρα που κάλυπτε τη νέα υπό εκκόλαψη χώρα της Σαουδικής Αραβίας. Από τότε παραχωρήθηκε ρόλος σε Αμερικανικές εταιρείες πετρελαίου στην περιοχή του Κόλπου αφού μέχρι τότε το γραφείο αποικιών της Ινδίας δεν έδινε τέτοια δικαιώματα στους Αμερικανούς.

Το 1980 για πρώτη φορά η Κύπρος εκδήλωσε τη βούλησή της για εκμετάλλευση πετρελαίου στην ευρύτερη περιοχή της. Με παρέμβαση του τότε Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ Αυστριακού Κουρτ Βαλντχάιμ προς την Κυπριακή κυβέρνηση το θέμα των πετρελαίων δεν προχώρησε. Αργότερα το 1989 η Κυπριακή κυβέρνηση επανέφερε το θέμα της εκμετάλλευσης των πετρελαίων αλλά και πάλι δεν προχώρησε σε ενέργειες.

Τα τελευταία χρόνια η Κύπρος, αφού συμπλήρωσε το νομικό της πλαίσιο και εναρμόνησε τη νομοθεσία της περί ενέργειας με τα διεθνή ισχύοντα προχώρησε σε συγκεκριμένες ενέργειες προς την κατεύθυνση της εκμετάλλευσης των πιθανών κοιτασμάτων πετρελαίου.

Από το 2002 η Κυπριακή κυβέρνηση είχε διερευνήσει παρασκηνιακά και διακριτικά όλες τις γειτονικές χώρες (Συρία, Λίβανο, Ισραήλ, Αίγυπτο, Παλαιστινιακή Αρχή, Λιβύη, Ελλάδα, Τουρκία) για να συμφωνήσουν στη μέση γραμμή για τον καθορισμό της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης. Όλες οι χώρες αντιμετώπισαν θετικά την Κυπριακή προσέγγιση εκτός από την Τουρκία η οποία διεκδικεί δικαιώματα στην περιοχή χωρίς να αναγνωρίζει δικαίωμα υφαλοκρηπίδας ούτε στην Κύπρο ούτε στην Ελλάδα.

Πρέπει να αναφερθεί ότι πριν από την οριοθέτηση των Αποκλειστικών Οικονομικών Ζωνών η Κυπριακή κυβέρνηση είχε προχωρήσει στον καθορισμό των χωρικών της υδάτων στα 12 ν.μ. όπως δικαιούται από τις διατάξεις του Νέου Διεθνούς Δικαίου της Θάλασσας κάτι που εμείς δεν έχουμε πράξει για κανένα μέρος της ακτογραμμής μας (ούτε καν στην Κρήτη ή Ιόνιο).

Σήμερα η μικρή Κύπρος με τα στρατεύματα κατοχής στο έδαφός της και ευρισκομένη στο στόχαστρο των Αμερικανοβρετανών λόγω της απόρριψης του σχεδίου Ανάν, αποτόλμησε αυτό που εμείς δεν μπορέσαμε και κατά τα φαινόμενα δεν έχουμε πρόθεση να πράξουμε.

Στις 17 Φεβρουαρίου 2003 υπογράφεται συμφωνία μεταξύ Κύπρου και Αιγύπτου για τον καθορισμό της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης που βασίστηκε στην Σύμβαση των ΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας που υπογράφηκε στο Montego Bay της Ιαϊμένης το 1982. Τη Συνθήκη αυτή μέχρι σήμερα την έχουν υπογράψει 153 χώρες. Ανάμεσα σε αυτές είναι και η Κύπρος, Ελλάδα, Αίγυπτος και Λίβανος, ενώ δεν την έχουν υπογράψει ή επικυρώσει η Τουρκία, το Ισραήλ και η Συρία.

Στις 19 Ιουλίου 2005 η Κύπρος υπέγραψε ένα μνημόνιο συνεργασίας με την Αίγυπτο που προνοούσε μεταξύ των άλλων :

α. Συνεργασία σε θέματα μετατροπής των Κυπριακών ηλεκτροπαραγωγών σταθμών σε σταθμούς που να καταναλώνουν φυσικό αέριο.

β. Συνεργασία σε θέματα εξαγωγής στην Κύπρο Αιγυπτιακού υδροποιημένου φυσικού αερίου.

γ. Καθορισμό άλλων νομικών και τεχνικών θεμάτων που σχετίζονται με την εκμετάλλευση πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Η Τουρκία βέβαια κατέβαλε προσπάθειες για να ακυρώσει το μνημόνιο Κύπρου - Αιγύπτου χωρίς να το πετύχει.

Ανάλογη συμφωνία υπέγραψε τον Ιανουάριο 2007 η Κύπρος και με τον Λίβανο, ενώ συνεχίζει τις διαβουλεύσεις με την Συρία. Το Ισραήλ τηρεί στάση αναμονής των εξελίξεων και πιθανώς να θέλει να αποφύγει την πιθανή απαίτηση της λωρίδας της Γάζας για μελλοντικά δικαιώματα δικαίου θαλάσσης.

Μετά από αυτά η Κύπρος προχώρησε στη διαδικασία αξιοποίησης των πιθανών κοιτασμάτων πετρελαίου στα χωρικά της ύδατα καθώς και σε ζώνες κοινής εκμετάλλευσης με άλλες χώρες (Αίγυπτο-Λίβανο).

Στη διαδικασία αυτή συμπεριλαμβάνεται και η προκήρυξη προσφορών για έρευνα και εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Στις 20 Νοεμβρίου 2006 η Κυπριακή κυβέρνηση έκανε στο Λονδίνο την πρώτη ενημέρωση σε αντιπροσώπους εξήντα εταιρειών από τη Νορβηγία, Ινδία, Κίνα, ΗΠΑ, Ρωσία και Βρετανία. Η δεύτερη ενημέρωση έγινε τον Ιανουάριο 2007 στο Τέξας των ΗΠΑ και μια τρίτη ενημέρωση έγινε στις διαπιστευμένες Πρεσβείες στην Λευκωσία.

Ακολούθησε δηλαδή τη διαδικασία που προβλέπεται από τα διεθνή νόμιμα και προχώρησε σε διεθνή διαγωνισμό.

Στις 15 Φεβρουαρίου 2005 η Κυπριακή κυβέρνηση εγκαινίασε επίσημα την περίοδο προσφορών του πρώτου διεθνούς γύρου παραχωρήσεων για υποθαλάσσια πετρελαϊκά κοιτάσματα που είχε προηγουμένως ανακοινώσει προς μεγάλο εκνευρισμό της Τουρκίας και με εμφανή την αμηχανία της χώρας μας. Η περίοδος αυτή έκλεισε στις 15 Αυγούστου 2007.

Εξεδήλωσαν ενδιαφέρον πέντε μεγάλες εταιρείες, μια Αμερικανική Noble Energy με έδρα το Χιούστον που πραγματοποιεί ήδη έρευνες στη Βόρεια Θάλασσα,

στο Εκουαδόρ, στην Κίνα και το Ισραήλ και άλλες τέσσερις εταιρείες συμφερόντων από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, την Νορβηγία και την Βρετανία. Η απουσία της Ρωσίας και της Κίνας πρέπει να συνδέεται με το γεγονός ότι οι χώρες αυτές δεν διαθέτουν μέχρι τώρα τουλάχιστον σύγχρονη τεχνολογία για άντληση πετρελαίου από μεγάλα βάθη όπως είναι στη συγκεκριμένη περιοχή. Δεν αποκλείεται όμως να εκδηλώσουν ενδιαφέρον στη δεύτερη φάση του διαγωνισμού εντός του επομένου έτους.

Οι εταιρείες αυτές θα αναλάβουν το οικονομικό και πολιτικό ρίσκο για την έρευνα, ανακάλυψη και εκμετάλλευση των πετρελαϊκών κοιτασμάτων που έχουν εντοπισθεί στην ευρύτερη περιοχή νότια της Κύπρου. Η περιοχή αυτή έχει χωρισθεί σε 12 ισομεγέθη τμήματα (blocks) που μεταξύ τους καλύπτουν μια επιφάνεια 70.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Σύμφωνα με την ισχύουσα πετρελαϊκή νομοθεσία της Κύπρου, το 75% των εσόδων από την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων θα καρπωθεί το Κυπριακό κράτος και το 25% οι εταιρείες, αφού προηγουμένως το μεγαλύτερο ποσοστό από τα έσοδα των πρώτων ετών εκμετάλλευσης το εισπράξουν απ'ευθείας οι εταιρείες για να αποσβέσουν τα ερευνητικά τους έξοδα σύμφωνα με τους όρους συμμετοχής.

Με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία (ενδείξεις) στην υπό εκμετάλλευση περιοχή υπάρχουν αξιόλογα κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού αερίου. Υπολογίζονται σε 8-10 δις βαρέλια που μπορεί να αποφέρουν έσοδα της τάξης 200 δις δολαρίων υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι θα καταστεί δυνατή η εκμετάλλευση τουλάχιστον του 50% των αποθεμάτων. Σύμφωνα με επιστημονικές μελέτες υπάρχουν δύο περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, η πρώτη είναι νότια της Κύπρου. (Στην υπό έρευνα ζώνη και η άλλη βόρεια της Κύπρου, από ακτές βόρειας Κύπρου μέχρι ακτές Μ. Ασίας).

Βασικό μειονέκτημα της περιοχής είναι το μεγάλο βάθος της θάλασσας που επιβαρύνει το κόστος των γεωτρήσεων. Όμως οι εταιρείες διαθέτουν την τεχνολογία και τεχνογνωσία αφού έχουν διενεργήσει γεωτρήσεις σε πιο δύσβατες και πιο βαθιές περιοχές (Κόλπος Μεξικού, Νότιο Ατλαντικό και αλλού).

Υπάρχουν σοβαρές πιθανότητες να εντοπισθούν εκμεταλλεύσιμα αποθέματα και νοτιοδυτικά της Κύπρου.

Η απόφαση της Κυπριακής κυβέρνησης να διεκδικήσει τον πετρελαϊκό πλούτο στις Αποκλειστικές Οικονομικές Ζώνες σηματοδοτεί μια νέα περίοδο στην οικονομική και πολιτική ιστορία της Κύπρου. Βέβαια εάν είχε ψηφιστεί το σχέδιο Ανάν η Κύπρος δεν θα μπορούσε αυτόνομα να προχωρήσει σε έρευνες πετρελαίου και στην απώτερη εκμετάλλευσή των.

Η απόφαση αποτελεί ένα ακόμη βήμα προς την πλήρη ανεξαρτοποίηση της πολιτικής της θέσης στο πλαίσιο της ΕΕ αλλά και διεθνώς και θα ενισχύσει τη θέση της όσον αφορά τα ανοικτά θέματα που έχει με την Τουρκία (αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας, άνοιγμα αεροδρομίων-λιμένων κ.λ.π.).

Τουρκικοί ισχυρισμοί και αντιδράσεις

Η Τουρκία ενθαρρυσμένη από το γεγονός ότι στο παρελθόν πολιτικές θέσεις και αποφάσεις Ελλάδος και Κύπρου που δεν ήταν αρεστές σ'αυτήν δεν υποστηρίχθηκαν από εμάς αποτελεσματικά και ανατράπηκαν, αντέδρασε με τον συνήθη γι'αυτήν τρόπο, δηλαδή με απειλές. Ανέσυρε από τα συρτάρια της το σενάριο που εφάρμοσε με επιτυχία με τους πυραύλους S-300. Θεωρώντας τη συνταγή του 1998 επιτυχημένη την προσαρμόζει στα σημερινά δεδομένα.

Είναι προφανές ότι για άλλη μια φορά επιχειρεί να αμφισβητήσει την νομιμότητα και την κυριαρχία της διεθνώς αναγνωρισμένης Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Τουρκία ανάλογα με τις επιδιωκόμενες σκοπιμότητες άλλοτε ισχυρίζεται ότι δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία και άλλοτε επικαλείται τις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου, τα εγγυητικά επεμβατικά δικαιώματα και τη Συνθήκη Εγγυήσεως, δηλαδή η Τουρκία αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία.

Η Τουρκία βρέθηκε, μάλλον, προ απροόπτου και αντέδρασε με την απειλή δημιουργίας εντάσεως. Η πρώτη αντίδρασή της ήταν να προειδοποιήσει τις τρεις χώρες (Κύπρο, Αίγυπτο, Λίβανο) να μην αγνοήσουν τα συμφέροντά της, αφήνοντας να ευνοηθεί ότι μπορεί να προκληθεί ακόμα και θερμό επεισόδιο. Ο πρώτος στόχος της ήταν να εκφοβίσει τις συνεργαζόμενες χώρες να αποτρέψει επέκταση αναλόγων συμφωνιών της Κύπρου με άλλα κράτη και να επιβάλει καθεστώς παρόμοιο με αυτό που επιδιώκει και στο Αιγαίο, δηλαδή την «**γκριζοποίηση**» της περιοχής, ακυρώνοντας το δικαίωμα της Κύπρου να συνάπτει οικονομικές συμφωνίες με άλλες χώρες που δεν αρέσουν στην Τουρκία.

Σε κάθε περίπτωση δεν έχει κάνει αναφορά «για **αντίδραση χωρίς όρια**» όπως παλαιότερα όταν η Κύπρος διαπραγματευόταν την είσοδό της στην ΕΕ αλλά είναι προφανές ότι το παραδοσιακό κατεστημένο της Τουρκίας φρονεί ότι η Κυπριακή κυβέρνηση θα αναζητήσει προσχήματα να αναθεωρήσει τις αποφάσεις της.

Με τις απειλές η Τουρκία δημιουργεί μια αναστάτωση στην Κύπρο με την ελπίδα ότι εν όψει μάλιστα της κλιμάκωσης «**του πολέμου των πετρελαίων**» θα ασκηθεί διεθνής πίεση για αμοιβαίες υποχωρήσεις όπου υπολογίζει ότι θα βγει κερδισμένη.

Η Τουρκία με έντονες ρητορείες και απειλές προβάλλει ζήτημα οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδας στην Ανατολική Μεσόγειο αποβλέποντας στον έλεγχο της Οικονομικής Ζώνης.

Η Τουρκία αδυνατεί να πιστέψει ότι η εγκλωβισμένη γεωγραφικά και Τουρκοκρατούμενη Κύπρος μπορεί να αποφασίζει η ίδια για το μέλλον της χωρίς την προηγούμενη έγκρισή της προχώρησε σε ένα άνευ προηγουμένου μπαράζ απειλών και εκφοβισμών με άμεσους αποδέκτες την Κύπρο αλλά και την Αίγυπτο και Λίβανο που ουσιαστικά έχουν συναινέσει με τη στάση τους για τις Κυπριακές έρευνες. Δεν είναι όμως καθόλου απίθανο οι Τουρκικές απειλές σε βάρος της Κύπρου αλλά και των άλλων χωρών να μη στοχεύουν μόνο τους ίδιους τους αποδέκτες αλλά και άλλους. Μπορεί να κατευθύνονται και προς τις ΗΠΑ, τους

Κούρδους του «**Κουρδικού κρατιδίου του Ιράκ**» είτε και προς την ΕΕ για να προλάβει τυχόν δυσμενείς για την Τουρκία μελλοντικές εξελίξεις.

Σε κάθε περίπτωση, πέραν των όποιων οικονομικής φύσεως λόγων ο κύριος πολιτικός λόγος της Τουρκικής αντίδρασης είναι να προβάλει την εικόνα μιας μη νόμιμης κρατικής οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας η οποία ως μη νόμιμη στερείται της οικονομικής ζώνης και επομένως δεν μπορεί να προχωρεί σε τέτοιες διαδικασίες.

Παράλληλα η Τουρκία προσπάθησε να εξασφαλίσει την στήριξη της Αμερικανικής κυβέρνησης με στόχο αυτή να ασκήσει πίεση στην Κυπριακή κυβέρνηση για πάγωμα των διαδικασιών πετρελαϊκών ερευνών.

Η θέση της ΕΕ

Όλοι γνωρίζουμε ότι η ΕΕ που είναι η μεγαλύτερη αγορά ενέργειας στον κόσμο, βρίσκεται υπό ενεργειακή εξάρτηση γιατί δεν την προίκισε η φύση με μαύρο χρυσό αλλά και γιατί δεν προχώρησε, όσο τουλάχιστον θα μπορούσε, την έρευνα για εναλλακτικές μορφές ενέργειας εκτός της πυρηνικής. Με αυτή την παραδοχή η ΕΕ τήρησε στο θέμα των πετρελαίων της Κύπρου μια σαφή στάση τονίζοντας ότι είναι ζήτημα των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας να συνάπτει διμερείς συμφωνίες. Παρακολουθεί τις εξελίξεις. Κάποιοι στην ΕΕ πιστεύουν ότι εάν η Τουρκία προχωρήσει στην υλοποίηση των απειλών, ενταφιάζει την ευρωπαϊκή πορεία της και ότι για οποιαδήποτε επιθετική ενέργεια εναντίον της Κύπρου λογικά θα πρέπει να το σκεφθεί, όχι διπλά αλλά τριπλά. Λειτουργεί όμως έτσι η Τουρκία; Έχουμε πολλές αμφιβολίες και επιφυλάξεις.

ΗΠΑ

Η επίσημη θέση των ΗΠΑ είναι ότι πρόκειται για διμερή διαφορά μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Τουρκίας ότι πρόκειται για ένα πολύπλοκο νομικό ζήτημα και ότι δεν τάσσονται με το μέρος κανενός σε αυτή την διαφορά και κάλεσε τα μέρη να αποφύγουν κάθε ενέργεια που θα μπορούσε να παρερμηνευθεί από την άλλη πλευρά, να υπάρχει πλήρης διαφάνεια ώστε να μην υπάρξουν παρεξηγήσεις που θα μπορούσαν να καταλήξουν σε άτυχα περιστατικά.

Οι Τουρκικές απειλές αντιμετωπίζονται από τις ΗΠΑ ως μοχλός πίεσης προς την Κύπρο να αποδεχθεί λύση τύπου σχεδίου Ανάν.

Η στάση των ΗΠΑ έχει μια εξόφθαλμη ετεροβαρή προσέγγιση υπέρ της κακοπραγούσης Τουρκίας και την ενθαρρύνει να διαταράσσει και να υπονομεύει την ειρήνη και ασφάλεια στην ευαίσθητη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Την ενθαρρύνουν να ασκεί πολιτική κανονιοφόρων απέναντι σε ένα κράτος μέλος της ΕΕ στην οποία επιδιώκει να ενταχθεί με Ελλαδο-Κυπριακή δυστυχώς υποστήριξη.

Οι ΗΠΑ γνωρίζουν ότι η Κύπρος ενεργεί στα πλαίσια της διεθνούς νομιμότητας και ότι η Τουρκία παραβιάζει βάναντα και αδίστακτα αυτή τη νομιμότητα. Η Κύπρος θα ανέμενε από τις ΗΠΑ μια ξεκάθαρη θέση προάσπισης

της νομιμότητας και σεβασμού της κυριαρχίας και ανεξαρτησίας κάθε χώρας. Αντί αυτού βλέπουν να εξισώσουν την αρπακτικότητα με τη διεθνή νομιμότητα.

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Η Βρετανία κινήθηκε διπλωματικά στην ίδια κατεύθυνση με την ΕΕ στο ζήτημα αυτό. Ενδεχομένως οι Βρετανοί να φοβούνται ότι οι Κύπριοι σε περίπτωση που βρεθούν πετρέλαια θα μειώσουν το ενδιαφέρον τους για λύση. Ειδικότερα ενώ η λύση είναι μια παραλλαγή του σχεδίου Ανάν από την οποία οι Ελληνοκύπριοι θα έχουν μόνο να χάσουν αφού δεν θα επιστρέψουν στο Βορρά που θα ελέγχεται από τους Τ/Κ και τους εποίκους και ακόμη θα μοιράσουν τον πλούτο των πετρελαίων και την κρατική εξουσία με τους Τ/Κ. Η Βρετανία αντιλαμβανόμενη ότι οι αρνητικές σχέσεις της με την Κύπρο δεν είναι προς το συμφέρον της ευθυγραμμίζεται με την άποψη της ΕΕ.

ΕΛΛΑΔΑ

Είναι προς το συμφέρον της χώρας μας να το χειριστεί διπλωματικά πριν υποχρεωθεί ενδεχομένως να το χειρισθεί ως έκτακτο πρόβλημα μείζονος σημασίας.

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι όποτε η Τουρκία άνοιξε ένα ζήτημα σε βάρος της χώρας μας ή της Κύπρου το έχει μετατρέψει σε πάγιο στοιχείο της εξωτερικής της πολιτικής με σταθερούς στόχους.

Τις φανταστικές και τις τρανταχτές απειλές η Τουρκία τις κατευθύνει και προς την Ελλάδα με προφανή σκοπό να επιδιώκει την ενεργοποίηση του φοβικού συνδρόμου στη χώρα μας και τη μετατροπή του σε μοχλό πίεσης προς την Κύπρο.

ΚΥΠΡΟΣ

Η Κύπρος κινήθηκε αποφασιστικά και με μυστικότητα δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για μια αλλαγή του γεωοικονομικού status στην περιοχή. Αφού συμφώνησε με την Αίγυπτο και το Λίβανο τις Ζώνες Αποκλειστικής Οικονομικής Εκμετάλλευσης προσχώρησε σε διακρατικές συμφωνίες για την εκμετάλλευση των τυχόν κοινών πετρελαϊκών κοιτασμάτων ενώ παράλληλα ανέθεσε στη Νορβηγική εταιρεία PGS τη διεξαγωγή ερευνών για εντοπισμό εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων ενέργειας. Από τις μέχρι τώρα έρευνες προκύπτουν ενδείξεις και ευρήματα που βεβαιώνουν την ύπαρξη πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Η Κύπρος εγνώριζε ότι θα δεχθεί πιέσεις και παρεμβάσεις έχει όμως στα χέρια της ένα σημαντικό μοχλό πίεσης τις ενδιαφερόμενες πετρελαϊκές εταιρείες που ασκούν επιρροή στις κυβερνήσεις τους και μια τράπουλα με καλά χαρτιά για να μοιράσει.

Η Κυπριακή κυβέρνηση έχει καταδικάσει την προκλητική στάση και επιδρομική πολιτική της Τουρκίας σε ολόκληρη την περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου χαρακτηρίζοντας μάλιστα τη χώρα αυτή ως ένα «**ανεξέλεγκτο πειρατή**». Εδώ γεννάται το ερώτημα πως είναι δυνατό ένας «**πειρατής**» να

διευκολύνεται να γίνει μέλος της Δημοκρατικής Ευρώπης και μάλιστα με τη σύμφωνη γνώμη του απειλούμενου. Μήπως ήλθε η ώρα να κλείσει η πορεία για τον «πειρατή»;

Χρειάζονται διπλωματικοί χειρισμοί κυρίως στο τρίγωνο ΗΠΑ-ΕΕ-ΡΩΣΙΑ.

Έχουν ενημερωθεί όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, οι ΗΠΑ και η Ρωσία, τόσο για τη συμφωνία όσο και τις Τουρκικές απειλές.

Αυτό που δεν λαμβάνει υπόψη της η Τουρκία είναι ότι η Κύπρος με την ένταξή της στην ΕΕ έχει πολύ περισσότερες πιθανότητες να εξασφαλίσει την υποστήριξη και αρωγή των κρατών μελών της ΕΕ.

Η Κυπριακή κυβέρνηση είναι προς το συμφέρον της να επιδιώξει τη σύνδεση των δικών της συμφερόντων με εκείνα των ισχυρών κρατών της ΕΕ και του Συμβουλίου Ασφαλείας για να έχει και την ανάλογη λόγω συμφερόντων υποστήριξη περιορίζοντας ταυτόχρονα το ρόλο που διαδραματίζουν σήμερα η Τουρκία και η Βρετανία.

Το ζητούμενο σήμερα δεν είναι εάν ο βυθός της Κύπρου κρύβει πλούτο αλλά και μια άλλη πορεία του Κυπριακού προς τη λύση όχι τη διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Προοπτικές

Χωρίς να αγνοεί κανείς τις υπαρκτές γεωπολιτικές προεκτάσεις το αν τελικά προχώρησαν οι έρευνες Νοτιοανατολικά της Κύπρου είναι καθαρά θέμα επιχειρηματικό και θα εξαρτηθεί όχι από τις Τουρκικές φωνασκίες αλλά από εάν θα αποφασίσουν οι ξένες πετρελαϊκές εταιρείες να διαθέσουν κεφάλαια και τεχνογνωσία για να επενδύσουν στην Κύπρο.

Το ότι η Ελλάς υποκύπτοντας σε μια φοβική και τελικά υποτακτική έναντι της Άγκυρας νοοτροπία έχει παραιτηθεί από κάθε προοπτική εκμετάλλευσης του δικού της φυσικού πλούτου στο Αιγαίο δεν δίνει σε κανέναν το δικαίωμα να επιβεβαιώνει την Τουρκική κινδυνολογία καλλιεργώντας αμφιβολίες και ρίχνοντας σκιές στην εικόνα του σταθερού οικονομικού περιβάλλοντος που προσπαθεί η Κυπριακή κυβέρνηση να μεταδώσει.

Επίλογος

Ας ελπίσουμε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία θα συνεχίσει αταλάντευτα την πορεία που έχει επιλέξει και ότι το όνειρο των πετρελαιοπηγών δεν θα βυθισθεί αφήνοντας πίσω του τις μπουρμπουλίθρες των εξαγγελιών και απειλών.

Η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει να επιδιώξει τη συγκρότηση διεθνούς κοινοπραξίας με τη συμμετοχή μεγάλων ξένων εταιρειών ώστε οι απειλές και οι εκβιασμοί της Τουρκίας σαν μη βρουν «περάσματα».

Η σχεδιαζόμενη επικυριαρχία της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο πρέπει να αναχαιτισθεί. Είμαστε μπροστά στην πρόκληση για να δοθεί στον Ελληνισμό η προσδοκία και η προοπτική της δυναμικής παρουσίας στην περιοχή. Οφείλουν Ελλάδα και Κύπρος να σχεδιάσουν διεκδικητικά αλλά και με σοφροσύνη

χωρίς επάρσεις και μεγαλοστομίες μέσα στο νέο γεωπολιτικό πλαίσιο τις παραπέρα κινήσεις και πρωτοβουλίες τους. Στην πρόκληση που είναι μπροστά μας οφείλουμε να ανταποκριθούμε. Διαφορετικά η Τουρκία θα συνεχίσει όχι μόνο να απειλεί αλλά και να επιβάλει βίαια και ανεμπόδιστα την επικυριαρχία της.

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι μόνο η επίκληση της διεθνούς νομιμότητας δεν συνιστά **«επαρκές όπλο»** για τη δίκαιη λύση προβλημάτων. Το δίκαιο και η ηθική στον κόσμο που ζούμε είναι ευάλωτα από τα διαπλεκόμενα συμφέροντα και τα ισοζύγια δυνάμεων. Ο αδύναμος παίκτης οφείλει να επιδιώκει την ενίσχυσή του με συμμαχίες με τους ισχυρούς συνδυάζοντας το δίκαιο με την εξυπηρέτηση κοινών συμφερόντων. Φαίνεται ότι η Κυπριακή κυβέρνηση ακολουθεί τη σωστή κατεύθυνση στις πετρελαϊκές έρευνες. Στη συγκεκριμένη περίπτωση φαίνεται ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά για την Τουρκία εκτός και αν η Ελλάδα και η Κύπρος αποφασίσουν να την διευκολύνουν όπως έπραξαν στην περίπτωση των S-300.

Το ότι οι Τουρκικές προκλήσεις παρακολουθούνται από τους τρίτους χωρίς ανάμειξη αφού θεωρούν ότι η Κυπριακή Δημοκρατία ασκεί κυριαρχικά της δικαιώματα δεν πρέπει να ερμηνευθεί ως εφησυχασμός. Απαιτείται εγρήγορση και ετοιμότητα για αντιμετώπιση κάθε ενδεχομένου. Οφείλουν οι ηγεσίες Ελλάδος και Κύπρου να επιδείξουν διορατικότητα, υψηλό πατριωτισμό και αγωνιστικό σθένος.

Στις μέρες μας οι τρύπες στη γη ακόμα και αν οδηγούν σε πετρελαϊκά κοιτάσματα μπορεί να αποδειχθούν μοιραίες.

ΥΨΩΜΑ 731

Του Αντιστρατήγου ε.α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Μ. ΤΖΟΥΒΑΛΑ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Υπό του Αντιστρατήγου ε.α. Γεωργίου Κοράκη
Μέλους του ΔΣ/ΕΛΕΣΜΕ

Η ιστορία του πολέμου του 40, το έπος της Αλβανίας, είναι η λαμπρότερη σελίδα της σύγχρονης ιστορίας μας. Ενώ δεν αμφισβητήθηκε από κανέναν αδικήθηκε όμως από τα μετέπειτα γεγονότα. Για τον πόλεμο αυτό ο Αντιστράτηγος ε.α. Τζουβαλάς Γεώργιος πρόσφατα έγραψε βιβλίο με τίτλο ΥΨΩΜΑ 731 που εκδόθηκε από την Εταιρεία Μελέτης Ελληνικής Ιστορίας οδός Σόλωνος 19. Είναι ένα πολύ σπουδαίο βιβλίο που περιγράφει την εαρινή επίθεση που σχεδίασε το Ιταλικό επιτελείο, μετά τη δυσμενή για τους Ιταλούς εξέλιξη των χειμερινών επιχειρήσεων, προκειμένου να ανακτήσει την πρωτοβουλία των εξελίξεων στο μέτωπο, να διασπάσει την Ελληνική γραμμή και εισχωρήσει στην Ήπειρο (Μέτσοβο-Γιάννενα). Η εαρινή επίθεση «σκόνταψε» στο θρυλικό ύψωμα 731. Ο Στρατηγός - συγγραφέας μας περιγράφει τις «απανωτές» προσπάθειες των Ιταλών να καταλάβουν το ύψωμα 731 (από τις 9 Μαρτίου 1941 που άρχισε η εαρινή επίθεση μέχρι τις 25 Μαρτίου οι Ιταλοί σχεδίασαν και εκτέλεσαν είκοσι επιθέσεις εναντίον του υψώματος, ημερήσιες και νυκτερινές, με τεράστιες απώλειες). Γι' αυτή την ιστορία, γι' αυτή τη φοβερή φάση του παραλογισμού του πολέμου μας μιλάει στο βιβλίο του ο Στρατηγός. Μας περιγράφει πράξεις που κατηύγασαν στο παρελθόν, λάμπουν στο παρόν και φωτίζουν το μέλλον. Διαβάζοντας το βιβλίο ο αναγνώστης διακρίνει τις ξεχωριστές πράξεις ανδρείας, αρετής και τόλμης που δημιούργησαν την ιστορική συνείδηση του λαού μας, πράξεις δικαίωσης του Ελληνικού Έθνους.

Ο συγγραφέας έγραψε το βιβλίο, όπως ο ίδιος μας αποκαλύπτει, στηριζόμενος στον ελεύθερο διάλογο με λιγοστούς επιζώντες μαχητές αλλά και σε αρχαιακό υλικό ανθρώπων που συμμετείχαν στις πολεμικές επιχειρήσεις και έκαναν αυτή την ιστορία. Μέσα από τις γραμμές του βιβλίου ο αναγνώστης διακρίνει την ικανότητα του συγγραφέα στην αξιολόγηση της ιστορικής αφήγησης και τη διερεύνηση του τρόπου στοιχειοθέτησης.

Στο πρώτο μέρος του βιβλίου ο στρατηγός μας περιγράφει το «κλίμα» στον ευρύτερο γεωγραφικό μας χώρο, μας μεταφέρει το άρωμα της εποχής και μέσα από αυτό ο αναγνώστης καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το 40 ο Έλληνας γνώριζε γιατί πολεμάει ενώ ο αντίπαλος του δεν γνώριζε και γι' αυτό του χρειάστηκαν είκοσι επιθέσεις για να αντιληφθεί ότι δεν μπορεί να προχωρήσει.

Το βιβλίο ΥΨΩΜΑ 731 προβάλλει αξιώσεις στην ιστορική αλήθεια αλλά και πληρότητα του αγώνα της σύγκρουσης στο 731 ύψωμα που υπήρξε για την Ελλάδα ότι το Βερντέν για τη Γαλλία.

Στο Στρατηγό Τζουβαλά Γεώργιο συγγραφέα ενός τόσο αξιόλογου βιβλίου αξίζει ο έπαινος και το εγκώμιο.

Το βιβλίο πωλείται σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ
Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ
(Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα Ιουλίου □ Αυγούστου 2007)

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ
Επιτίμου Διοικητού 1^{ης} Στρατιάς

1. ΕΛΛΑΣ ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κύπρος και Ε/Τ Σχέσεις

(1) Με καθυστέρηση 37 ημερών ο κ. Ταλάτ απεδέχθη την πρόταση του Προέδρου κ. Παπαδόπουλου για συνάντηση, η οποία ορίστηκε για τις 5 Σεπτεμβρίου 2007. Δεν αναμένονται όμως σοβαρά αποτελέσματα, εκ του λόγου ότι ο κ. Ταλάτ δεν μπορεί να πάρει θέση χωρίς την έγκριση της Τουρκίας.

(2) Η Τουρκία, όλο το δίμηνο, απεδύθη σε μια προσπάθεια να ακυρώσει την απόφαση της Κυπριακής κυβερνήσεως για **έρευνες** σχετικά με τα **πετρέλαια**, κλιμακώνοντας την ένταση με απειλές, διάβημα στο ΓΓ του ΟΗΕ, έκδοση της NAVTEX 393/07 αναγγελίας, σύμφωνα με την οποία από 25 Ιουλίου μέχρι νεωτέρας το σκάφος «ΠΕΧΛΙΒΑΝ II» θα πραγματοποιεί σεισμολογικές έρευνες Β και Α της Κύπρου και προκήρυξη για εκδήλωση ενδιαφέροντος, μέχρι τέλος Αυγούστου, στις περιοχές μεταξύ Κύπρου και Αιγύπτου.

(3) Η Κύπρος αντιμετώπισε με ψυχραιμία τις προκλήσεις και κατήγγειλε την Τουρκία, με έντονα διαβήματα στον ΟΗΕ και την ΕΕ, ενώ στις 16 Αυγούστου 2007 κατατέθηκαν αιτήσεις για μια περιοχή από εταιρεία των ΗΠΑ και για άλλες δύο από Κοινοπραξία τριών εταιρειών, προερχομένων από τη Νορβηγία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Κυπριακή κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι οι σχετικές διαδικασίες θα ολοκληρωθούν εντός του έτους, ενώ εκπρόσωπος του «ψευδοκράτους» απείλησε ότι «ούτε η Τ/Κ πλευρά, ούτε η Τουρκία θα συνενάισουν και θα αντιδράσουν με κάθε τρόπο». Από τις μέχρι τώρα αντιδράσεις προκύπτει ότι η Τουρκία προτίθεται, προκειμένου να αναγκάσει την Κύπρο να υποχωρήσει, να επαναλάβει το σενάριο της Ε/Τ κρίσεως του 1987, που έφερε τις δύο χώρες στα πρόθυρα του πολέμου, με αποτέλεσμα να παραιτηθεί η Ελλάδα από το δικαίωμά της για έρευνες στο Αιγαίο. Ελπίζουμε να μη συμβεί το ίδιο με την Κύπρο, αρκεί να μην αλλάξουν στάση η διεθνής κοινότητα και η Αίγυπτος.

(4) Η Αίγυπτος υποστηρίζει σταθερά την Κύπρο όπως προκύπτει από τις δηλώσεις:

(α) Του Αιγυπτίου Πρέσβη στη Λευκωσία στις 8-7-07, ο οποίος, χωρίς να ερωτηθεί είπε : «Όλα τα κράτη πρέπει να σέβονται το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συμφωνίες σχετικά με τις έρευνες για τον εντοπισμό και την εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου» και τόνισε «Η συμφωνία Αιγύπτου-Κύπρου θα υλοποιηθεί».

(β) Του Αιγυπτίου Προέδρου Μουμπάρακ, ο οποίος κατά την επίσκεψη του Αρχιεπισκόπου της Κύπρου στο Κάιρο, δήλωσε : «Πρέπει να φύγουν τα Τουρκικά στρατεύματα και οι έποικοι από την Κύπρο και να αφηθεί να ζήσει ελεύθερη χωρίς ξένες επεμβάσεις».

(5) Σαφές επίσης μήνυμα προς την Τουρκία έστειλε το Λονδίνο, δια του εκπροσώπου του ΥΠΕΞ, ο οποίος δήλωσε : «Η νομική προσωπικότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας και τα δικαιώματά της, με βάση το διεθνές δίκαιο, δεν μπορεί να τεθούν σε αμφιβολία».

(6) Η ἔγκυρα αρνήθηκε, για δεύτερη φορά εντός δύο μηνών, να χορηγήσει βίζα στον Αρχιεπίσκοπο της Κύπρου για να επισκεφθεί στις 17 Αυγούστου τον Οικουμενικό Πατριάρχη.

(7) Οι Δυτικοί δεν μπορούν να ξεπεράσουν το σοκ από την απόρριψη του σχεδίου Ανάν και καταβάλουν συνεχείς προσπάθειες να κάμψουν το φρόνημα των Κυπρίων. Το στόχο αυτό υπηρετεί η «Διεθνής Ομάδα Κρίσεων» που είναι ένα από τα σημαντικότερα «think tanks» της δυτικής σκέψης και έχει ως μέλος της τον περιβόητο Μπρεζίνσκι, η οποία στην τελευταία έκθεσή της περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και συστάσεις όπως «να φύγει ο Τάσος Παπαδόπουλος, να αναβαθμιστούν οι Τ/Κ, να πιέσει η Αθήνα τους Ε/Κ να δεχθούν τη λύση Ανάν, να βρουν οι Τ/Κ συμμάχους ανάμεσα στους Ε/Κ και να τους πείσουν να υποστηρίξουν αυτή τη λύση μετά την απομάκρυνση του κ. Παπαδόπουλου».

(8) Το ΑΚΕΛ υπέδειξε τον κ. Χριστόφια ως υποψήφιο Πρόεδρο και αποχώρησαν οι Υπουργοί του από την Κυβέρνηση, μια ενέργεια που μπορεί να αποδυναμώσει το μέτωπο του «όχι» στο σχέδιο Ανάν.

(9) Ο Πρόεδρος κ. Παπούλιας, κατά την επίσκεψή του στην Κύπρο δήλωσε : «Η παρουσία κατοχικών στρατευμάτων και το δικαίωμα της επεμβάσεως σε ελεύθερη χώρα είναι έννοιες ασυμβίβαστες προς τη διεθνή νομιμότητα και την Ευρωπαϊκή λογική». Στον Πρόεδρο απάντησε ο Στρατηγός Μπουγιακανίτ δηλώνοντας : «Ο στρατός στην Κύπρο δεν είναι κατοχικός, αλλά προστατεύει τους Τ/Κ». Η αντίδραση αυτή των Τούρκων αποδεικνύει πόσο σωστή ήταν η θέση που υποστήριξε η Ελλάδα ότι : «Το Κυπριακό ήταν θέμα εισβολής και κατοχής», η οποία κάποια στιγμή εγκαταλείφθηκε στο πλαίσιο της πολιτικής προς εξευμενισμό του θηρίου, χωρίς να έχει κανένα αποτέλεσμα μέχρι σήμερα.

(10) Η νέα ΥΠΕΞ της Κύπρου κ. Μαρκουλή επεσήμανε με δηλώσεις τον κίνδυνο να βρεθεί η Κύπρος μπροστά σε ένα σχέδιο για τη λύση του Κυπριακού στη βάση της λογικής του Κοσόβου. Ο φόβος της είναι βάσιμος γιατί οι ισχυροί δοκιμάζουν διάφορα μοντέλα και αν κάπου επιτύχουν το εφαρμόζουν και αλλού. Γι' αυτό χρειάζεται μεγάλη προσοχή από την Ελλάδα και την Κύπρο για να μη βρεθούν προ εκπλήξεως.

(11) Στη Βουλή των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ κατετέθησαν δύο ψηφίσματα. Το 627 με το οποίο ζητείται η άμεση αποχώρηση των Τουρκικών στρατευμάτων και το 407 με το οποίο εγκωμιάζεται η κυβέρνηση της Κύπρου γιατί άνοιξε περισσότερα σημεία ελευθέρως διελεύσεως στην πράσινη γραμμή.

(12) Η Ελληνίδα ΥΠΕΞ χαρακτήρισε το 2007, με την ομιλία της στο Υπουργικό Συμβούλιο στις 12 Ιουλίου 2007, ως χρόνο στασιμότητας στο Κυπριακό. Πράγματι οι ανακατατάξεις στην Τουρκία, οι Βουλευτικές εκλογές στην Ελλάδα και οι Προεδρικές στην Κύπρο δεν επιτρέπουν την ανάληψη πρωτοβουλιών. Η όποια δραστηριότητα αναμένεται με το νέο έτος 2008.

β. Στις Ε/Τ σχέσεις δεν υπήρξαν ιδιαίτερα προβλήματα, πλην όμως κάποιες ενέργειές τους δείχνουν τις προθέσεις του Τουρκικού κατεστημένου απέναντι της Ελλάδος. Συγκεκριμένα :

(1) Η Νομαρχία Κωνσταντινουπόλεως ακύρωσε την προγραμματισμένη για τις 14-7-07 συναυλία του Γ. Νταλάρα, που θα πραγματοποιούσε στο ιστορικό κάστρο Ρουμελί Χισερί στα πλαίσια του Β' Διεθνούς Συνεδρίου της Ορθοδόξου Νεολαίας, που διοργάνωσε το Πατριαρχείο.

(2) Η Τουρκία δεν αναγνωρίζει ως ιδιοκτησία του Πατριαρχείου το ορφανοτροφείο Μπουγιούκαντα αναγκάζοντας το Φανάρι να προσφύγει στο Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

(3) Ο Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος κλήθηκε για δεύτερη φορά σε απολογία γιατί εξακολουθεί να χρησιμοποιεί το «Οικουμενικός» παρά την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

(4) Το Συμβούλιο Επιθεωρήσεως και Ελέγχου των Τραπεζών της Τουρκίας ακύρωσε την εξαγορά Τουρκικής Τράπεζας από την Ελληνική ALPHA BANK, γιατί η MIT ανακάλυψε ότι πρώην Αρχηγός της ΕΥΠ είναι μέλος του ΔΣ της Ελληνικής Τραπεζής.

γ. Σκοπιανό

(1) Αντικαταστάθηκε η Πρέσβειρα της Ελλάδος στα Σκόπια, γιατί οι δηλώσεις της στην εφημερίδα «Φαϊνάνσιαλ Τάϊμς», ότι η Ελλάδα έχει να αντιμετωπίσει την πραγματικότητα ότι το 70% των χωρών έχουν αναγνωρίσει τα Σκόπια ως Μακεδονία, κρίθηκε ότι αποκλίνουν από την επίσημη θέση της χώρας μας.

(2) Στις 24-7-07 το Συμβούλιο Σύνδεσης ΕΕ-ΠΓΔΜ, που συνήλθε στη Βελγική πρωτεύουσα, υιοθέτησε την έκθεση προόδου της ΠΓΔΜ του κ. Μέγερ, ο οποίος είχε απαλείψει, κατόπιν παρεμβάσεως των Ελλήνων Ευρωβουλευτών, δυσμενείς για τη χώρα μας αναφορές όπως «Μακεδονία» αντί «FYROM», «Μακεδονική μειονότητα στην Ελλάδα», «Θεώρηση διαβατηρίων με το συνταγματικό της όνομα, και όχι FYROM» κ.α. Επισημαίνεται δε στα Σκόπια ότι οι σχέσεις καλής γειτονίας αποτελούν προϋπόθεση προσεγγίσεως της ΕΕ και ότι δεν έχει υπάρξει πρόοδος στο θέμα της ονομασίας. Σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας Dnevnik των Σκοπίων, η παραπάνω έκθεση αλλά και δηλώσεις Ευρωπαίων διπλωματών έχουν δημιουργήσει ευνοϊκό κλίμα για την Ελλάδα, η οποία και θα το αξιοποιήσει.

Η Ελλάδα πρέπει να καταστήσει σαφές προς κάθε κατεύθυνση ότι δεν πρόκειται να ενδώσει στις ασκούμενες πιέσεις για περαιτέρω υποχωρήσεις.

(3) Τα Σκόπια άνοιξαν τα σύνορά τους για τους Έλληνες πολίτες, που μπορούν να εισέρχονται μόνο με την επίδειξη της αστυνομικής ταυτότητας, σε ένδειξη καλής θελήσεως απέναντι στην Ελλάδα, όπως δήλωσε ο ΥΠΕΞ Αντόνιο Μιλόσοσκι. Με την κίνηση αυτή, αλλά και άλλες που θα ακολουθήσουν, τα Σκόπια προσπαθούν να ακυρώσουν τη θέση της Ελλάδος, που τα κατηγορεί για παραβίαση των κανόνων καλής γειτονίας, θέση που είναι διατεθειμένη να χρησιμοποιήσει για την υποβολή βέτο, αν χρειαστεί για να αποτρέψει την ένταξή τους στο ΝΑΤΟ.

(4) Δύο βομβιστικές επιθέσεις σημειώθηκαν στα Σκόπια, τις οποίες χρησιμοποίησε η ΠΓΔΜ για να στείλει μήνυμα στη διεθνή κοινότητα ότι όσο η χώρα βρίσκεται έξω από το ΝΑΤΟ κινδυνεύει με αποσταθεροποίηση. Και οι δύο επιθέσεις είναι πολύ περίεργες και δεν αποκλείεται να αποτελούν προβοκάτσια των Σκοπίων για να επενδύσουν με κινδυνολογία, για το μέλλον της χώρας, τις προσπάθειές τους να αντιμετωπίσουν τις πιέσεις της Ελλάδος.

δ. Σχέσεις με χώρες Ε.Ε

Γαλλία και Γερμανία ασκούν πιέσεις για την επιλογή του δικού τους πολεμικού Α/Φ η καθεμιά (Γερμανία Eurofighter, Γαλλία Fatal).

2. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Αλβανία

Ο λεγόμενος «Στρατός της Τσαμουριάς» με ανακοίνωσή του στις 30-6-07 χαιρέτησε την «εκδήλωση μνήμης» που οργάνωσαν οι Τσάμηδες στην Αλβανία.

Πρόκειται για οργάνωση χωρίς στρατιωτική δομή και όπλα, που χρησιμοποιεί στον τίτλο της τον όρο «Στρατός» για λόγους εντυπώσεων.

β. Σερβία

(1) Η Σερβία εξακολουθεί να δέχεται πιέσεις για την παράδοση του Στρατηγού Μπλάνιτς και η κυβέρνηση εντείνει τις προσπάθειες για τη σύλληψή του. Ο λαός όμως αντιδρά δείχνοντας τη διαφωνία του με διάφορους τρόπους. Έτσι στις 26-8-07 το Βελιγράδι γέμισε με πινακίδες και ετικέτες με τη φράση «Ασφαλές σπίτι για τον Ράτκο Μπλάνιτς» οι οποίες επικολήθηκαν σε όλες σχεδόν τις οικίες από τους ιδιοκτήτες τους, προκειμένου να δείξουν την αντίδρασή τους στην απόφαση της κυβερνήσεως για έρευνα στις οικίες όσων υποπτεύεται η αστυνομία ότι κρύβεται ο Μπλάνιτς. Τις πινακίδες κυκλοφόρησε η ομάδα 1389, που έχει πάρει το όνομά της από τη μάχη του Κοσσυφοπεδίου στην οποία ηττήθησαν οι Σέρβοι από τους Τούρκους και διεξήχθη το έτος αυτό.

(2) Κοσσυφοπέδιο

(α) Το πρώτο 15νήμερο του Ιουλίου συνεχίστηκε η προσπάθεια ΗΠΑ και ΕΕ για να καμφθούν η Ρωσία και η Σερβία και να δεχθούν το σχέδιο Αχτισάρι. Οι ΗΠΑ απειλούσαν ότι θα προβούν σε μονομερή αναγνώριση της ανεξαρτησίας του Κοσσοβού και η ΕΕ ότι θα ανελάμβανε την ευθύνη να

αποφασίσει μόνη της. Στο ίδιο μήκος κύματος και οι Αλβανοί του Κοσσόβου οι οποίοι απειλούσαν ότι θα ανακηρύξουν μονομερώς την ανεξαρτησία τους, αλλά αποθαρρύνθηκαν από την ΕΕ. Η Ρωσία παρέμεινε σταθερή στη θέση της δηλώνοντας ότι θα πράξει το ίδιο και αυτή στον περίγυρό της, αν ανακηρυχθεί η ανεξαρτησία του Κοσσυφοπεδίου, ενώ η Σερβία αρνήθηκε την αποδοχή του σχεδίου με αντάλλαγμα την ένταξή της στην ΕΕ.

(β) Οι ΗΠΑ σε μια επίδειξη αλαζονείας κατέθεσαν, το βράδυ της 17 Ιουλίου 2007, στο ΣΑ ένα νέο σχέδιο ψηφίσματος που προέβλεπε νέες διαπραγματεύσεις τεσσάρων μηνών μεταξύ Σερβίας και Κοσσυφοπεδίου, μετά το πέρας των οποίων, αν δεν βρισκόταν λύση, η επαρχία θα ανακηρυσσόταν ανεξάρτητη. Αναγκάστηκαν όμως να το αποσύρουν, λόγω της αντιδράσεως της Σερβίας και της απειλής της Ρωσίας ότι θα θέσει βέτο. Έτσι το θέμα παρεπέμφθη για νέες διαπραγματεύσεις υπό την εποπτεία της Ομάδας Επαφής για το Κόσοβο η οποία συγκροτείται από ΗΠΑ, Ρωσία, Γερμανία, Βρετανία, Γαλλία και Ιταλία και δεν αποφασίζει αλλά προτείνει, χωρίς δικαίωμα βέτο από κάποιο μέλος. Στην απόφαση της Αμερικής, να αποσύρει το νέο σχέδιο ψηφίσματος, μέτρησε και το γεγονός ότι δεν κατάφερε να εξασφαλίσει την υποστήριξη όλων των κρατών της ΕΕ, στους κόλπους της οποίας είχαν διαμορφωθεί δύο τάσεις, μία (Ισπανία, Ελλάδα, Κύπρος, Σλοβακία κ.α.) που ζητούσε την έγκριση του ΣΑ και μια άλλη (Βρετανία, Σκανδιναβικές χώρες κ.α.) που στήριζε τη θέση των ΗΠΑ, για ανεξαρτησία, χωρίς την έγκριση του ΣΑ, ενώ η Γαλλία επέμενε για κοινή θέση.

(γ) Η Ομάδα Επαφής όρισε «τρόικα» από έναν Αμερικανό (τον Φρανκ Γουίσνερ), ένα Ρώσο (τον Αλεξάντερ Μπότσαν-Χαρσένικο) και έναν Ευρωπαίο (τον Γερμανό διπλωμάτη Βόλφγκανγκ Ίσινγκερ σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος κ. Αχτισάαρι, που είχε κατηγορηθεί από τη Ρωσία ως φιλοαλβανός). Η «τρόικα» συνήλθε στις 9-8-07 στο Λονδίνο και επισκέφθηκε στις 10-8-07 το Βελιγράδι και στις 12-8-07 την Πρίστινα, με τους οποίους συμφωνήθηκε χωριστή συνάντηση με κάθε μέρος στις 30-8-07 στη Βιέννη κατά την οποία αποφασίστηκε η απ'ευθείας συνάντηση Σέρβων και Κοσοβάρων στη Νέα Υόρκη στις 28-9-07.

(δ) Συζητήσεις για τη λύση της διχοτομήσεως πυροδότησαν κάποιες δηλώσεις του εκπροσώπου της ΕΕ στην «τρόικα» κατά την επίσκεψη στο Βελιγράδι, ο οποίος όμως, μετά το πέρας της συναντήσεως στη Βιέννη, δήλωσε ότι ούτε από τα μέλη της «τρόικας», ούτε από τα εμπλεκόμενα μέρη συζητήθηκε αυτό το ενδεχόμενο. Εντούτοις η λύση της διχοτομήσεως συζητείται πολύ από διάφορες χώρες όπως το Βέλγιο, την Ιταλία και κυρίως τη Ρωσία, της οποίας ο ΥΠΕΞ κ. Λαβρόφ δήλωσε στις 31-8-07 : «Η Ρωσία θα δεχόταν τη διάσπαση αν συμφωνούσαν τα δύο μέρη». Η Σερβία και οι Κοσοβάροι απορρίπτουν όμως ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Οι δυνατές λύσεις, όπως έχει διαμορφωθεί η κατάσταση, είναι η ευρεία αυτονομία του Κοσσυφοπεδίου, η ανεξαρτησία μέσω του ΣΑ, η μονομερής ανακήρυξη της ανεξαρτησίας και η διχοτόμηση. Η πρώτη απορρίπτεται από ΗΠΑ, ΕΕ και Κοσοβάρους και η δεύτερη από Ρωσία και Σερβία. Από τις δύο άλλες περισσότερες πιθανότητες έχει η «βελούδινη» διχοτόμηση γιατί θα δημιουργήσει λιγότερα προβλήματα από την

ανεξαρτησία που θα προκαλέσει αποσταθεροποίηση της περιοχής (αλυτρωτισμός στους Αλβανούς της ΠΓΔΜ, άνοιγμα και άλλων μετώπων στη Σερβία και κυρίως στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη).

Η οποιαδήποτε συμφωνημένη λύση προϋποθέτει τη συγκατάθεση της Ρωσίας. Για να καμφθεί όμως θα πρέπει ΗΠΑ και ΕΕ να κάνουν υποχωρήσεις σε άλλα μέτωπα (αντιπυραυλική ασπίδα, ενεργειακό, διεύρυνση ΝΑΤΟ ανατολικά) και κυρίως να αποδεχθούν το ρυθμιστικό ρόλο της στη διεθνή σκηνή.

3. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

α. Η Πορτογαλική Προεδρία κατέθεσε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το σχέδιο της Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης, ένα κείμενο 275 σελίδων το οποίο έχει συνταχθεί σύμφωνα με όσα συμφωνήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 23 Ιουνίου 2007 και θα παρουσιαστεί στη Σύνοδο Κορυφής στις 18 Οκτωβρίου 2007. Τα βασικά σημεία της Συνθήκης, που δεν είναι νέα αλλά τροποποίηση της ισχύουσας είναι τα εξής :

(1) Δεν υπάρχουν σύμβολα ομοσπονδιοποίησης (σημαία, ύμνος, σύνταγμα).

(2) Δεν προβλέπεται ΥΠΕΞ, αλλά ύπατος εκπρόσωπος για την εξωτερική πολιτική και άμυνα.

(3) Καταργείται η κυλιόμενη προεδρία και δημιουργείται θέση Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο οποίος θα εκλέγεται για 2,5 έτη.

(4) Οι αποφάσεις για θέματα εξωτερικής πολιτικής, φορολογίας, κοινωνικής πολιτικής, προϋπολογισμού και αναθεώρησης της εκάστοτε ισχύουσας συνθήκης παίρνονται με ομοφωνία.

(5) Οι υπόλοιπες παίρνονται με πλειοψηφία του 55% των κρατών μελών, αν αντιπροσωπεύουν το 65% του πληθυσμού της Ένωσης αλλά μετά το 2017, ενώ Βρετανία και Ιρλανδία θα εφαρμόζουν τις αποφάσεις αυτές κατά βούληση.

β. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή της ΕΕ θα προτείνει στη Σύνοδο Κορυφής της 18 Οκτωβρίου 2007 την καθιέρωση συστήματος δεδομένων για ταξιδιώτες που θα φτάνουν αεροπορικώς στην Ευρώπη από χώρες εκτός Σέγγεν, ανάλογο με αυτό των ΗΠΑ, που οι αεροπορικές εταιρείες είναι υποχρεωμένες να δίνουν τα στοιχεία των επιβατών τους στις τελωνειακές αρχές θα τα τηρούν για 15 χρόνια.

4. ΒΡΕΤΑΝΙΑ

α. Η αστυνομία εξουδετέρωσε δύο απόπειρες τρομοκρατικής επιθέσεως στο Λονδίνο στις 26-9-07, στις οποίες συμμετείχαν επτά μουσουλμάνοι γιατροί και μία νοσηλεύτρια που εργάζονταν στο ΕΣΥ της χώρας και κατάγονται από Ιράκ, Ιορδανία και Ινδία.

β. Τα μεσάνυχτα της 31 Ιουλίου 07 τερματίστηκε μετά από 38 έτη η μακροβιότερη επιχείρηση του Βρετανικού στρατού στη Βόρεια Ιρλανδία, ύστερα

από απόφαση του IRA να καταθέσει τα όπλα το 2005. Την ασφάλεια της περιοχής ανέλαβε η αστυνομία της Β. Ιρλανδία και 5.000 Βρετανοί στρατιώτες σε βοηθητικό ρόλο.

γ. Στις 23-8-07 η κ. Μέρκελ επισκέφθηκε το Λονδίνο για να στηρίξει τον κ. Μπράουν, που δέχεται πιέσεις να προχωρήσει στη διενέργεια δημοψηφίσματος για την «Ευρωπαϊκή Συνταγματική Συνθήκη». Το 82% των Βρετανών επιθυμεί δημοψήφισμα.

δ. Ο επικεφαλής των Βρετανών συντηρητικών δεσμεύτηκε ότι, αν εκλεγεί, θα επιβάλει περιορισμό στην είσοδο στη χώρα των εργαζομένων από τα νέα μέλη της ΕΕ.

5. ΓΑΛΛΙΑ

α. Ο κ. Σαρκοζί φαντάζει παντοδύναμος στο εσωτερικό της χώρας μετά τον προσεταιρισμό των σημαντικότερων στελεχών των σοσιαλιστών. Αλλά και στο εξωτερικό έχει σημειώσει αρκετές επιτυχίες όπως :

(1) Η στάση του στη Σύνοδο Κορυφής της ΕΕ που βοήθησε την κ. Μέρκελ στο να ξεπεραστούν τα προβλήματα.

(2) Η εξαίρεση της Γαλλίας από την υποχρέωση να ισοσταθμίσει τα δημόσια οικονομικά της μέχρι το 2012.

(3) Η προώθηση του σοσιαλιστή κ. Στρος Καν για το ΔΝΤ.

(4) Η στάση του στη Σύνοδο Κορυφής των Βρυξελλών με την οποία :

(α)Επιβεβαίωσε τη θέση του ότι η Τουρκία δεν έχει θέση ως πλήρες μέλος της ΕΕ.

(β) Επέκρινε την αέναη γεωγραφική διεύρυνση της ΕΕ, ζητώντας τον καθορισμό των τελικών συνόρων της Ευρώπης.

(γ) Ζήτησε τον περιορισμό της Κεντρικής Τράπεζας, προτείνοντας ένα είδος πολιτικής διακυβερνήσεως της Ευρωζώνης.

β. Οι κ.κ. Σαρκοζί και Μπους συναντήθηκαν στις 11-8-07 στο Μείν των ΗΠΑ και συμφώνησαν σε όλα τα θέματα (Ιράκ, Ιράν, Σουδάν), εγκαινιάζοντας μια νέα εποχή φιλίας μεταξύ των δύο χωρών.

γ. Η Γαλλία συμφώνησε με την Λιβύη για την πώληση Α/Τ πυραύλων MILAN αξίας 168 εκατ. € και συστημάτων Radar TEFRA αξίας 128 εκατ. □ ως και την παροχή βοήθειας για την κατασκευή πυρηνικού αντιδραστήρα για την ηλεκτροδότηση εργοστασίου αφαλατώσεως νερού. Για την ενέργειά του αυτή κατηγορήθηκε ότι έκανε συμφωνίες «κάτω από το τραπέζι» προκειμένου να βοηθήσει τη σύζυγό του Σεσίλια να πετύχει την απελευθέρωση των Βουλγάρων νοσηλευτριών και του Παλαιστινίου γιατρού που κατηγορούνται για τη μόλυνση παιδιών με τον ιό του AIDS.

δ. Ο Υπουργός Μεταναστεύσεως κ. Μπρις Ορτεφέ δήλωσε ότι θα επαναπροωθηθούν 25.000 λαθρομετανάστες στις χώρες καταγωγής τους μέσα στο 2007.

Τα πρώτα δείγματα γραφής είναι θετικά για τον κ. Σαρκοζί. Έδειξε ότι είναι ένας πραγματιστής πολιτικός με επικοινωνιακά προσόντα και πέτυχε να αφυπνίσει τη Γαλλία από την αδράνεια των τελευταίων ετών της διακυβερνήσεως του κ. Σιράκ και να ταράξει τα νερά στην ΕΕ. Ο χρόνος θα δείξει αν είναι πραγματιστής ή καιροσκόπος και αυτό θα κριθεί από το έργο του.

6. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

α. Ο Υπουργός Εσωτερικών της Γερμανίας κ. Βόλφγκανγκ Σόϊμπλε δήλωσε ότι η σημερινή τρομοκρατική απειλή δεν αντιμετωπίζεται με τις συνήθειες συνταγματικές διατάξεις και τα διαθέσιμα νόμιμα μέσα και γι' αυτό πρότεινε την απαγόρευση χρήσεως του διαδικτύου και κινητών σε υπόπτους για τρομοκρατία, την παρακολούθηση της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και των τηλεφωνημάτων, τη δημιουργία κέντρων κρατήσεως υπόπτων χωρίς απαγγελία κατηγορίας, την κατάρριψη αεροσκαφών στα οποία έχει εκδηλωθεί αεροπειρατεία, την ανάπτυξη του στρατού σε αποστολές εκτός συνόρων και τους στοχευμένους φόνους υπόπτων. Οι δηλώσεις αυτές προκάλεσαν τις οργισμένες αντιδράσεις των κομμάτων της αντιπολίτευσης και προκάλεσαν τριγμούς στην κυβερνητική συμμαχία.

β. Η Γερμανική κυβέρνηση χαιρέτησε το ψήφισμα του ΣΑ/ΟΗΕ για την αποστολή ειρηνευτικής δύναμης στο Νταρφούρ του Σουδάν, αλλά αρνήθηκε να συμμετάσχει στην αποστολή γιατί υπάρχουν ήδη στο Σουδάν δύο άλλες αποστολές ανθρωπιστικής βοήθειας στις οποίες συμμετέχουν και στρατιώτες.

7. ΙΣΠΑΝΙΑ

α. Η ΕΤΑ που είχε κηρύξει μονομερή εκεχειρία τον Μάρτιο 2006, την ανέστειλε από 5 Ιουνίου.

β. Η αστυνομία κατάφερε να συλλάβει αρκετά από τα μέλη της και να κατάσχει αρκετά οχήματα έμφορτα με εκρηκτικά.

γ. Στις 24 Αυγούστου φορηγό γεμάτο εκρηκτικά βάρους 80 κιλών ανατινάχθηκε έξω από αστυνομικό τμήμα της Βασκικής πόλεως Νταράγκο 40 χιλ. νοτίως του Μπιλμπάο. Τραυματίστηκαν δύο αστυνομικοί και προκλήθηκαν σοβαρές ζημιές στο κτίριο.

δ. Απειλητικές επιστολές απέστειλε η ΕΤΑ σε επιχειρηματίες απαιτώντας την καταβολή ενός είδους «επαναστατικού φόρου» σε χαρτονομίσματα των 20,50 και 100 €. Αυτό δείχνει ότι η ΕΤΑ δεν έχει τη λαϊκή υποστήριξη και ότι αντιμετωπίζει δυσχέρειες μετά τις επιτυχείς αστυνομικές επιχειρήσεις και τη σύλληψη πολλών μελών της.

8. NATO

α. Η Ελλάδα μαζί με την Τουρκία, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία είναι δυνατόν να βληθούν από πυραύλους του Ιράν, σύμφωνα με εκτίμηση του ΝΑΤΟ, που ανακοινώθηκε κατά τη δημόσια ακρόαση, που πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία της Επιτροπής Εξωτερικών, Αμύνης και Ασφαλείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

β. Η διευθύντρια για την αντιπυραυλική άμυνα των ΗΠΑ κ. Πατρίτσια Σάντερς ανέφερε ότι κατά πληροφορίες της CIA, «οι Ιρανικοί πύραυλοι θα είναι σε θέση να πλήξουν τις ΗΠΑ πριν από το 2015 και ίσως ενωρίτερα την Ευρώπη».

γ. Το 57% των Πολωνών και το 62% των Τσέχων, τάσσονται κατά της εγκαταστάσεως Βάσεων του ΝΑΤΟ στις χώρες τους.

9. ΤΟΥΡΚΙΑ

α. Ενταξιακή πορεία

(1) Η πορεία της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δυσκολέψει πολύ. Εκτός από τον κ. Σαρκοζί ο οποίος επιμένει να αρνείται την ένταξη, αποδεχόμενος μόνον την ειδική σύνδεση και ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Μπαρόζο δήλωσε σε συνέντευξή του ότι η Τουρκία δεν είναι έτοιμη να ενταχθεί στην ΕΕ ούτε η Ένωση να τη δεχθεί «ούτε αύριο, ούτε μεθαύριο».

(2) Ωστόσο ο κ. Ερντογάν δεν πρόκειται να εγκαταλείψει την προσπάθεια για πλήρη ένταξη εκμεταλλευόμενος τις δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις στις οποίες θα προχωρήσει και τη θεαματική οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Το ΑΕΠ αυξήθηκε τρεις φορές περισσότερο από το μέσο όρο των χωρών μελών της ΕΕ, ενώ από το 2001 διπλασιάστηκε το κατά κεφαλήν εισόδημα και τριπλασιάστηκαν οι εξαγωγές. Με αυτούς τους ρυθμούς, εφόσον συνεχιστούν, σε 15 χρόνια η Τουρκία θα αγγίζει τον Ευρωπαϊκό ΜΟ.

β. Εσωτερική Κατάσταση

(1) Στις 22 Ιουλίου πραγματοποιήθηκαν πρόωρες βουλευτικές εκλογές με θριαμβευτή τον κ. Ερντογάν με 46,6% και 341 έδρες έναντι 112 του Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (Μπαϊκάλ), 70 του Κόμματος Εθνικιστικής Δράσης (Μπαχτσελί), 24 ανεξάρτητων Κούρδων και 3 άλλων.

(2) Παρόλο που ο κ. Ερντογάν δήλωσε, μετά τη νίκη του, ότι θα σεβαστεί το χαρακτήρα του κοσμικού κράτους, το Κεμαλικό κατεστημένο του άσκησε πιέσεις για να μην προτείνει για Πρόεδρο Ισλαμιστή. Ο κ. Ερντογάν όμως δεν υπέκυψε και στις 28-8-07 εξελέγη 11^{ος} Πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας ο κ. Γκιουλ με την υποστήριξη του Κόμματος της Εθνικιστικής Δράσης. Οι Κεμαλικοί ενοχλήθηκαν και με διάφορες προσβλητικές ενέργειες, όπως η παράδοση της Προεδρίας από τον κ. Σεζέρ χωρίς τελετή, η απουσία της στρατιωτικής και δικαστικής εξουσίας από την ορκωμοσία του, η μη απονομή από τον Α/ΓΕΕΘΑ και τους Στρατηγούς του οφειλομένου χαιρετισμού σε επίσημες τελετές κ.α. επιχείρησαν να μειώσουν το κύρος του και να τον προκαλέσουν, αλλά αυτός τους αντιμετώπισε με ψυχραιμία. Η επόμενη σύγκρουση θα έχει ως αντικείμενο την ψήφιση του νέου συντάγματος και θα εκδηλωθεί σε δύο φάσεις. Η πρώτη για το δημοψήφισμα της 21 Οκτωβρίου (εκλογή Προέδρου απ'ευθείας από τον λαό και

περιορισμός της βουλευτικής περιόδου σε 4 χρόνια) και η δεύτερη για το περιεχόμενο του νέου συντάγματος, που θα παρουσιαστεί το 2008 και θα εισάγει σαρωτικές αλλαγές με κύριο ζητούμενο την υπαγωγή των ΕΔ στον έλεγχο της πολιτικής ηγεσίας και την κατάργηση της ασυλίας των Στρατηγών. Το βαθύ κράτος φρόντισε, από τώρα, να δείξει τα δόντια του με βολές, τόσο κατά της κυβερνήσεως, όσο και των πολιτικών δυνάμεων, οι οποίες φαίνεται να επιλέγουν, μετά τις εκλογές της 22-7-07, τη χειραφέτηση από το Κεμαλικό κατεστημένο. Εκφραστής τους και πάλι ο Στρατηγός Μπουγιουκανίτ, ο οποίος κατήγγειλε «τα σατανικά σχέδια, που εφαρμόζονται με σκοπό να ανατρέψουν την κοσμική και δημοκρατική δομή της Τουρκικής Δημοκρατίας και να εξαλείψουν τα συγκριτικά οφέλη και τα οποία (σχέδια) εμφανίζονται καθημερινά με διαφορετικούς τρόπους» ταυτίζοντας έμμεσα πλην σαφών τις μεταρρυθμίσεις του κ. Ερντογάν με τα «σατανικά σχέδια».

Το Κεμαλικό κατεστημένο και κυρίως οι Στρατηγοί θα δυσκολευτούν πολύ να περισώσουν τα προνόμιά τους, γιατί έχασαν αφενός μεν τη στήριξη του πολιτικού κόσμου, πλην Μπαϊκάλ και αφετέρου τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και έτσι δεν μπορούν ούτε να επαναλάβουν το προεκλογικό εγχείρημα, ούτε να βραχυκυκλώσουν το κυβερνητικό έργο. Η μόνη επιλογή που τους απομένει είναι ένα ανοιχτό πραξικόπημα που δεν ευνοείται από τις παρούσες συνθήκες, γιατί δεν μπορούν να επικαλεστούν ως επιχείρημα, ούτε την απειλή κατά του κοσμικού κράτους, ούτε την διστακτικότητα της κυβερνήσεως να εγκρίνει την εισβολή στο Β.Ιράκ η οποία θα έχει ως συνέπεια τη σύγκρουση με τις ΗΠΑ.

γ. Κουρδικό

(1) Συνεχίζονται οι επιθέσεις του ΡΚΚ, του οποίου οι μαχητές εξορμούν από το Β.Ιράκ και γι' αυτό η ηγεσία των ΕΔ πιέζει για εισβολή. Η κυβέρνηση όμως προσπαθεί με διάφορους τρόπους να κερδίσει χρόνο μέχρι να βρεθεί κάποια πολιτική λύση. Σ' αυτό απέβλεπε άλλωστε και η συμφωνία με τον Πρωθυπουργό του Ιράκ κ. Μαλίκι για την από κοινού αντιμετώπιση του ΡΚΚ, αλλά και η προσπάθεια του κ. Ερντογάν να πείσει τους ανεξάρτητους Κούρδους βουλευτές και τον ηγέτη τους Αχμέτ Τουρκ να καταγγείλουν το ΡΚΚ ως τρομοκρατική οργάνωση, χωρίς όμως θετικό αποτέλεσμα.

(2) Η εφημερίδα «Ουάσιγκτον Ποστ», αποκάλυψε ότι η Τουρκία πρότεινε συγκεκριμένο σχέδιο για την εξουδετέρωση των ηγετικών στελεχών του ΡΚΚ στο Β.Ιράκ, το οποίο όμως απέρριψε η Ουάσιγκτον, γιατί φοβάται ότι η πλειοψηφία των Κούρδων θα ταχθεί με το ΡΚΚ. Οι ΗΠΑ βρίσκονται σε δύσκολη θέση, γιατί δεν θέλουν να δυσαρεστήσουν ούτε τους Κούρδους, που είναι οι μόνοι φιλοαμερικάνοι στο Ιράκ, ούτε τους Τούρκους των οποίων η συνεργασία τους είναι απαραίτητη, λόγω της εντάσεως των σχέσεών τους με το Ιράν και τη Συρία. Γι' αυτό με διάφορους τρόπους προσπαθούν να καθυστερήσουν τους Τούρκους μέχρι να πείσουν τους Κούρδους να παραδώσουν το ΡΚΚ.

δ. Σχέσεις με ΗΠΑ

Οι σχέσεις με τις ΗΠΑ, οι οποίες δεν είναι καλές λόγω Κουρδικού, εντάθηκαν περισσότερο μετά την υπογραφή, στις 17-7-07, προκαταρκτικής συμφωνίας με το Ιράν για τη μεταφορά 30 δις κυβικών φυσικού αερίου από το

Ταμπρίζ στην Ευρώπη μέσω Τουρκίας. Η Τουρκία με την κίνησή της αυτή επιδιώκει να δείξει τη δυσφορία της στις ΗΠΑ για τη στάση τους στο Κουρδικό, ενώ η Τεχεράνη αποβλέπει στη διαμόρφωση στρατιωτικής συνεργασίας με την Τουρκία και γι' αυτό συμμετέχει σε κοινές επιχειρήσεις εναντίον του ΡΚΚ και το ΡΙΑΚ (Ιρανικού ΡΚΚ) στο Β.Ιράκ.

ε. Σχέσεις με την Ελλάδα

Ο θρίαμβος του κ. Ερντογάν και η αδιαμφισβήτητη ήττα του στρατιωτικού κατεστημένου δεν φαίνονται ικανά να ακυρώσουν τις επεκτατικές βλέψεις της Τουρκίας. Η Ελλάδα θα πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλίες προς τους Ευρωπαίους να πιέσουν τον κ. Ερντογάν να αλλάξει πολιτική έναντι της Ελλάδος και να δείξει τις καλές του προθέσεις δια της άρσεως του casus belli και της αναγνώρισης της Κύπρου.

10. ΗΠΑ □ ΡΩΣΙΑ (ΝΕΟΣ ΨΥΧΡΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ)

Οι ΗΠΑ εξακολουθούν να επιμένουν στην απόφασή τους για την εγκατάσταση της αντιπυραυλικής ασπίδας στην Τσεχία και Πολωνία. Έτσι η ένταση στις σχέσεις της με τη Ρωσία συνεχίζεται εντεινόμενη, παρά την προσπάθεια που έγινε, με τη συνάντηση των κ.κ. Μπους και Πούτιν στο Μείν των ΗΠΑ την 1-7-07, να πέσουν οι τόνοι.

Η Ρωσία προέβη σε μια σειρά σημαντικών, πολιτικά και συμβολικά, κινήσεων επιχειρώντας να αμφισβητήσει την παντοδυναμία των ΗΠΑ με πιο σημαντικές τις εξής :

α. Στις 2-7-07 ο ΥΠΕΞ της Ρωσίας κ. Ιβανόφ δήλωσε ότι, αν η Αμερική επιμείνει στην αντιπυραυλική ασπίδα, η Μόσχα θα εγκαταστήσει αντιβαλλιστικούς πυραύλους στο Κάλιγκραντ, ανάμεσα στη Λιθουανία και την Πολωνία.

β. Στις 15-7-07 ανέστειλε τη συμμετοχή της στη Συνθήκη CFE.

γ. Στις 2-8-07 φύτεψε τη Ρωσική σημαία στον πυθμένα της Αρκτικής σε βάθος 4.261 μ. με σκοπό να δηλώσει την παρουσία της στην περιοχή που θεωρεί δική της. Πρόκειται για μια περιοχή 1.191.000 τετρ. χιλ. (έκταση ίση με αυτή της Γερμανίας, Γαλλίας και Ιταλίας μαζί), η οποία, σύμφωνα με τους ειδικούς, είναι συνέχεια της οροσειράς Λομονόσοφ της Β.Ρωσίας και αποτελεί συνέχεια του υπεδάφους της Σιβηρίας. Την ενέργεια της Ρωσίας ακολούθησε ο Καναδάς με αυξημένη παρουσία στις επαρχίες της Αρκτικής και η Δανία με δικές της έρευνες για να διαπιστωθεί αν η περιοχή συνδέεται με τη Γροιλανδία που ανήκει στη Δανία. Η περιοχή εκτιμάται ότι διαθέτει 10 δις τόνους πετρέλαιο (το 25% της παγκόσμιας παραγωγής) και ένα απίστευτο □ ποιοτικά και ποσοτικά □ ζωικό βασίλειο κάτω από τους πάγους.

δ. Στις 3-8-07 ο Αρχηγός του Ρωσικού Ναυτικού, δήλωσε ότι η Μόσχα σκοπεύει να αποκτήσει εκ νέου μόνιμη Βάση στη Μεσόγειο. Ενδεχομένη επιστροφή στη Μεσόγειο και μάλιστα στη Συρία, όπου είχε βάσεις την περίοδο του ψυχρού πολέμου, θα αλλάξει τους συσχετισμούς δυνάμεως στη Μ.Ανατολή (προστασία της Συρίας και αυξημένος ρόλος σε Λίβανο και Παλαιστίνη σε βάρος Ισραήλ και ΗΠΑ).

ε. Στις 10 έως 15-8-07 πραγματοποιήθηκαν κοινές στρατιωτικές ασκήσεις Ρωσίας-Κίνας με τη συμμετοχή όλων των μελών του Οργανισμού Συνεργασίας της Σαγκάης (SCO), αντιπάλου δέους του ΝΑΤΟ. Η SCO περιλαμβάνει 6 κράτη μέλη (Κίνα, Καζακστάν, Κιργιστάν, Ουζμπεκιστάν, Ρωσία, Τατζικιστάν) και 4 Παρατηρητές (Ινδία, Ιράν, Μογγολία και Πακιστάν). Αίτηση των ΗΠΑ για να αποκτήσει την ιδιότητα του Παρατηρητή δεν έγινε δεκτή.

στ. Στις 15 και 16-8-07 διεξήχθη η ετησία Σύνοδος της SCO στο Μπισιέτ του Κιργιστάν στην οποία παρέστησαν οι Πρόεδροι της Κίνας και του Ιράν. Οι ηγέτες της SCO κάλεσαν τις Μ.Δυνάμεις, με ανακοίνωσή τους, να αφήσουν την περιοχή της Ασίας να εγγυηθεί μόνη την ασφάλειά της.

ζ. Στις 17-8-07 η Ρωσία ανακοίνωσε ότι Ρωσικά βομβαρδιστικά μεγάλης εμβέλειας Τουπόλεφ TU-95 (αρκούδες) επανέλαβαν τις 24ωρες περιπολίες στον Ειρηνικό και έφτασαν μέχρι την Αμερικανική Βάση στη νήσο Γκούαμ, όπου αναγνωρίστηκαν από Αμερικανικά Α/Φ. Την ίδια ημέρα Βρετανικά και Νορβηγικά Α/Φ αναχαίτισαν Ρωσικά βομβαρδιστικά που πλησίαζαν τον εναέριο χώρο τους.

η. Στις 18 έως 25-8-07 πραγματοποιήθηκε η μεγαλύτερη έκθεση αεροσκαφών και πυραυλικών συστημάτων νέας γενιάς από τη διάλυση της ΕΣΣΔ, κατά τη διάρκεια της οποίας ο κ. Πούτιν δήλωσε ότι η χώρα του εννοεί να χρησιμοποιήσει τα αυξημένα έσοδά της από τις πωλήσεις πετρελαίου και φυσικού αερίου για να αποκτήσει την υπεροχή στους αιθέρους. Ανάμεσά τους και ο νέος βαλλιστικός πύραυλος S-400 με βεληνεκές 400 χιλ. (διπλάσιο του Πάτριος και 2,5 φορές του S-300) και δυνατότητα καταστροφής των αοράτων Stelth και των πυραύλων Κρούζ. Νερό στο μύλο του ψυχρού πολέμου έριξαν και τα εξής :

(1) Οι δηλώσεις του Ρώσου ΥΠΕΞ κ. Λοβρόφ που κατηγόρησε την ΕΕ ότι εργάζεται για νέα διαίρεση της Ηπείρου.

(2) Η καταγγελία από τις ΗΠΑ, τη Γεωργία και την ΕΕ, σε βάρος της Ρωσίας για πυραυλική επίθεση κατά της Γεωργίας στην περιοχή της Ν.Οσετίας, ενώ η Ρωσία ισχυρίστηκε ότι δεν επρόκειτο περί εκτοξεύσεως αλλά για, κατά λάθος, απόρριψη.

(3) Η απέλαση από τη Βρετανία τεσσάρων Ρώσων διπλωματών, προκειμένου να ασκήσει πίεση για την έκδοση του πρώην πράκτορα της ΚGB Αλεξάντερ Λουγοβόϊ, που κατηγορείται για το φόνο του συναδέλφου του Αλεξάντερ Λιζβινένκο στο Λονδίνο. Η Ρωσία απάντησε με την απέλαση επίσης τεσσάρων Βρετανών διπλωματών και τη διακοπή της συνεργασίας για τον αγώνα κατά της τρομοκρατίας.

Στόχος του κ. Πούτιν είναι να ανακτήσει η Ρωσία το παλιό της κύρος ως παγκόσμιας υπερδυνάμεως απέναντι στις ΗΠΑ και ως εκ τούτου δεν πρόκειται να συμβιβαστεί εκτός και αν γίνουν δεκτές οι προτάσεις του για συνεργασία με το ΝΑΤΟ με στόχο την εξουδετέρωση οιασδήποτε απειλής του

Ιράν. Σε αντίθετη περίπτωση θα συνεχίσει να μπλοκάρει την ανεξαρτησία του Κοσόβου, θα εγκαταστήσει πυραύλους κοντά στα σύνορα με την Ευρώπη και δεν θα συνεργαστεί για την ειρήνευση στο Ιράκ εκτός και αν του δοθεί διευρυμένος ρόλος.

11. ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΟ

α. Το χάσμα ανάμεσα στις δύο παρατάξεις βαθαίνει εξ αιτίας των αστόχων ενεργειών και των δύο πλευρών όπως, αλλαγή του εκλογικού νόμου και η προκήρυξη εκλογών από τον κ. Αμπάς, η συνεργασία της Παλαιστινιακής αρχής με το Ισραήλ και η επίσκεψη του Ισραηλινού Πρωθυπουργού στην Ιεριχώ, η αίτηση του κ. Αμπάς για ανάπτυξη διεθνούς δυνάμεως στη Γάζα, η πλήρης απομόνωση της Χαμάς και ο βίαιος τρόπος με τον οποίο ασκεί την εξουσία στη Γάζα και η μη αναγνώριση της Παλαιστινιακής αρχής από τη Χαμάς.

β. Πρωτοβουλίες για την ειρήνευση στην περιοχή εξεδήλωσαν :

(1) Ο Αραβικός Σύνδεσμος του οποίου εκπρόσωποι συναντήθηκαν στις 25-7-07 με αξιωματούχους της Ισραηλινής Κυβερνήσεως στο Τελ Αβίβ.

(2) Δέκα Μεσογειακές χώρες, μεταξύ των οποίων Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία και Ελλάδα, οι οποίες εξέφρασαν τη θέλησή τους για λύση του Μεσανατολικού και στήριξη του κ. Μπλερ.

(3) Οι ΥΠΕΞ και ΥΕΘΑ των ΗΠΑ και Κοντολίζα Ράϊς και κ. Γκέϊτς, οι οποίοι υπέγραψαν διακήρυξη υπέρ της αναβίωσης της Σαουδαραβικής πρωτοβουλίας.

(4) Η Συρία που έχει φέρει σε μυστικές επαφές τις δύο πλευρές, γεγονός που δυσαρέστησε τον κ. Ολμέρτ, ο οποίος όταν το πληροφορήθηκε δήλωσε : «Ενδεχομένη συμφιλίωση των δύο πλευρών θα σήμαινε και το τέλος της διπλωματικής συνεργασίας Φατάχ-Ισραήλ».

(5) Ο κ. Μπους, ο οποίος στις 20-8-07 εξήγγειλε διεθνή διάσκεψη το φθινόπωρο για το Μεσανατολικό. Δυστυχώς όμως η νεότερη δήλωσή του, με την οποία διευκρίνησε ότι δεν πρόκειται για διάσκεψη αλλά για «συνάντηση» και η δήλωση του κ. Ολμέρτ ότι το Ισραήλ δεν είναι διατεθειμένο να συζητήσει τα τρία κρίσιμα ζητήματα (σύνορα, πρόσφυγες, Ιερουσαλήμ), μετρίασαν τις ελπίδες για κάτι καλό.

γ. Στις 19-7-07 πραγματοποιήθηκε στη Λισαβόνα η πρώτη συνεδρίαση του «κουαρτέτου» υπό την Προεδρία του ειδικού απεσταλμένου κ. Μπλερ, στην οποία συμμετείχαν ο ΓΓ του ΟΗΕ κ. Μπαν Κι Μουν, ο επικεφαλής της ΚΕΠΑΑ κ. Χαβιέ Σολάνα και οι ΥΠΕΞ Ρωσίας και ΗΠΑ. Η κα Ράϊς όμως απέρριψε, πριν τη συνάντηση, το ενδεχόμενο της συνδιαλλαγής με τη Χαμάς δείχνοντας τις προθέσεις των ΗΠΑ, ενώ ο κ. Μπλερ δήλωσε, μετά τη συνάντηση, αισιόδοξος ότι θα ανακτηθούν οι χαμένοι ρυθμοί προωθήσεως της ειρήνης.

Οι μέχρι τώρα εξελίξεις οδηγούν στην εκτίμηση ότι το δράμα του Παλαιστινιακού λαού δεν θα έχει αίσιο τέλος αν η διεθνής κοινότητα και κυρίως οι ΗΠΑ δεν αποφασίσουν να επιβάλουν τη δημιουργία ενός

Παλαιστινιακού κράτους χωρίς διαχωρισμούς. Η απομόνωση της Λωρίδας της Γάζας δεν πρόκειται να πλήξει τις στρατιωτικές δυνατότητες της Χαμάς και να την αναγκάσει σε υποταγή, το όποιο δε τίμημα της απομονώσεως θα το πληρώσει ο λαός της Γάζας και θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για τη διεύρυνση στην περιοχή ριζοσπαστικών πυρήνων που συνδέονται με την Αλ Κάϊντα με ότι αυτό συνεπάγεται. Η μόνη διαδικασία που μπορεί να προσφέρει πραγματική ειρηνική προοπτική είναι, οι άμεσες ουσιαστικές διαπραγματεύσεις του Ισραήλ με την Παλαιστινιακή ηγεσία που θα εκπροσωπεί όλον τον Παλαιστινιακό λαό.

12. ΙΣΡΑΗΛ

α. Στις 15-7-07 ορκίστηκε νέος Πρόεδρος, ο πρώην Πρωθυπουργός κ. Πέρες, 83 ετών, ο οποίος το 1994 είχε τιμηθεί με το βραβείο Νόμπελ μαζί με τον Αραφάτ για τις ειρηνευτικές τους προσπάθειες στη Μ. Ανατολή.

β. Από 20 έως 24-8-07 και για 34 συνεχή χρόνια, πραγματοποιήθηκαν κοινές αεροναυτικές ασκήσεις από Ισραήλ-ΗΠΑ και Τουρκία, ανοιχτά των Τουρκικών ακτών.

γ. Σε έκθεση της Ισραηλινής Υπηρεσίας Πληροφοριών αναφέρεται ότι :

(1) Τα πυρηνικά όπλα του Ιράν είναι η μεγαλύτερη απειλή για την επιβίωση του Εβραϊκού κράτους όχι όμως άμεση, γιατί το Ιράν είναι διατεθειμένο να περιμένει μέχρι το τέλος της θητείας του κ. Μπους για να αποκτήσει πυρηνικά.

(2) Η Δαμασκός δεν προσβλέπει στον πόλεμο, αλλά ετοιμάζεται εντατικά για το ενδεχόμενο συρράξεως, η οποία μπορεί να ξεσπάσει κατά τη διάρκεια του έτους, αν τα δύο κράτη δεν επαναλάβουν τις διαπραγματεύσεις. Μία δε σύρραξη με τη Συρία θα είναι δέκα φορές χειρότερη απ'ότι ο πόλεμος με τη Χεζμπολάχ, γιατί η Συρία θα εξαπολύσει χιλιάδες πυραύλους μεγάλου και μεσαίου βεληνεκούς εναντίον του Τελ Αβίβ, της Ιερουσαλήμ και της Χάϊφα.

Η έκθεση αυτή αποτελεί «καμπανάκι» για το Ισραήλ, το οποίο αντιμετωπίζει με υπεροψία τη Συρία, λόγω της συντριπτικής του στρατιωτικής υπεροχής. Αυτό ενδέχεται να το οδηγήσει σε λάθος επιλογές και να προκαλέσει τη Συρία ώστε να αναγκαστεί να αναλάβει το ρίσκο ενός πολέμου που θα είναι καταστροφικός και για τις δύο χώρες.

13. ΙΡΑΚ

α. Οι συνεχείς επιχειρήσεις των Αμερικανικών δυνάμεων για την εξόντωση της Αλ Κάϊντα δεν είχαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Σημαντική όμως επιτυχία ήταν η σύλληψη του Αρχηγού της Χαλίντ Αλ Μασαντανί στις 19-7-07, όπως ανακοίνωσε η Αμερικανική στρατιωτική διοίκηση.

β. Συνεχίζονται οι εμφύλιες συγκρούσεις και τα τυφλά χτυπήματα με εκατοντάδες θυμάτων εκατέρωθεν.

γ. Ύστερα από τη δυσφορία που έχουν προκαλέσει τα τυφλά χτυπήματα της Αλ Κάϊντα, επτά σουνιτικές παράνομες οργανώσεις την κατήγγειλαν ότι με τα τυφλά της χτυπήματα δυσφημεί την Ιρακινή αντίσταση στο εξωτερικό ως τρομοκρατία και ότι έχει προκαλέσει τον εμφύλιο μεταξύ σουνιτών και σιιτών.

δ. Ο εμφύλιος πόλεμος έχει επεκταθεί και στο εσωτερικό των τριών εθνικών κοινοτήτων με αποκορύφωμα τη σφαγή στην ιερά πόλη Καρμπάλα στις 28-8-07 από τη σύγκρουση μεταξύ δύο σιιτικών φατριών, την ώρα που στην πόλη είχε συρρεύσει ένα εκατομμύριο πιστών για να συμμετάσχει σε μια θρησκευτική εορτή.

ε. Με εμφύλιο πόλεμο απειλεί και ο Πρόεδρος της περιφερειακής κυβερνήσεως του Κουρδιστάν (Β.Ιράκ) Μασούντ Μπαρζανί, αν δεν διεξαχθεί το δημοψήφισμα για το τελικό καθεστώς του Κιρκούκ, στο οποίο αντιτίθενται Τουρκία και Ιράν.

στ. Ο Πρωθυπουργός κ. Μαλίκι έχει χάσει την εμπιστοσύνη των ΗΠΑ και της ΕΕ, γιατί δεν πέτυχε τη συμφιλίωση και την επιβολή της τάξεως, με αποτέλεσμα την παραίτηση 17 Υπουργών σουνιτών και σιιτών. Ακόμη και ο Γάλλος ΥΠΕΞ κ. Κουσνέρ που επισκέφθηκε το Ιράκ ζήτησε από την κα Κοντολίζα Ράις την αντικατάστασή του, ενώ κάλεσε και τους Ευρωπαίους να υποστηρίξουν το σχέδιο του ΟΗΕ, παραμερίζοντας τις διαφορές τους με τις ΗΠΑ.

ζ. Ο κ. Μπους, παρά τις πιέσεις που δέχεται για την απόσυρση του στρατού από το Ιράν, ανθίσταται υποστηρίζοντας ότι ο Ιρακινός στρατός δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις ανάγκες και δεν πρέπει να επαναληφθεί το λάθος του Βιετνάμ.

η. Η πρόταση των Δημοκρατικών για αποχώρηση από το Ιράκ πέρασε από τη Βουλή με 223 υπέρ και 201 κατά, αλλά δεν πέρασε από τη Γερουσία γιατί δεν πήρε 60 ψήφους που είναι το ελάχιστο όριο (52 υπέρ και 47 κατά).

θ. Η Δανική στρατιωτική δύναμη αποχώρησε από το Ιράκ, παίρνοντας μαζί της 200 Ιρακινούς συνεργάτες της με τις οικογένειές τους, γιατί κινδύνευε η ζωή τους.

ι. Τα Βρετανικά στρατεύματα που πολιορκούνταν από τους σίιτες στα ανάκτορα της Βασόρας, θα αποχωρήσουν σταδιακά μέχρι 5 Σεπτεμβρίου και θα παραδώσουν την πόλη στον Ιρακινό στρατό, διατηρώντας τον έλεγχο του αεροδρομίου έξω από την πόλη.

Οι περαιτέρω εξελίξεις θα δρομολογηθούν μετά την έκθεση του Στρατηγού Πετρέους για την πρόοδο των επιχειρήσεων, η οποία, κατά πληροφορίες, θα αναφέρεται σε επιτυχίες στον στρατιωτικό τομέα που επιτρέπουν την μικρή μείωση των δυνάμεων και θα επιρρίπτει και αυτός ευθύνες στον Πρωθυπουργό και την Ιρακινή κυβέρνηση.

14. IPAN

α. Οι συνομιλίες μεταξύ του Ιράν και της Επιτροπής Πυρηνικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ) που άρχισαν στις 11-7-07 κατέληξαν σε συμφωνία, δια της οποίας το Ιράν δεσμεύεται να απαντήσει σε μια σειρά ερωτήσεων για το πυρηνικό του πρόγραμμα εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.

β. Το Ιράν έσπευσε να ανακοινώσει τη συμφωνία στις 23-8-07 με την ελπίδα ότι θα αποφύγει τη νέα δέσμη κυρώσεων με την οποία απειλείται. Και ενώ ο Πρόεδρος της ΙΑΕΑ δήλωσε ότι η στάση του Ιράν είναι εποικοδομητική, οι ΗΠΑ με δηλώσεις του Πρέσβη τους στην ΙΑΕΑ υποβάθμισαν τη σημασία της συμφωνίας και τη χαρακτήρισαν ανεπαρκή, γιατί δεν προβλέπει περαιτέρω επιθεωρήσεις, ούτε δεσμεύεται το Ιράν να καταργήσει το πυρηνικό του πρόγραμμα.

γ. Κατόπιν προσκλήσεως του Ιράν θα συναντηθούν στην Τεχεράνη οι Πρόεδροι των πέντε χωρών της Κασπίας (Ιράν, Αζερμπαϊζάν, Καζακστάν, Τουρκμενιστάν, Ρωσία) προκειμένου να επιχειρήσουν τη διευθέτηση των διαφορών τους σχετικά με το καθεστώς της Κασπίας, δηλαδή κατά πόσον ορίζεται ως θάλασσα ή ως λίμνη, προκειμένου να καθοριστούν και τα εδαφικά δικαιώματα κάθε χώρας.

δ. Αναβάθμιση της απειλής του Ιράν πέτυχε ο αντιπρόεδρος κ. Τσένι με αποτέλεσμα να περιληφθεί στη λίστα των παραστρατιωτικών οργανώσεων και το σώμα «Φρουροί της Επανάστασης του Ιράν», γιατί, όπως ισχυρίζονται οι ΗΠΑ, επηρεάζει την πολιτική και την οικονομία της χώρας και χρηματοδοτεί και εξοπλίζει οργανώσεις ανταρτών στο Ιράκ και το Αφγανιστάν. Η κίνηση αυτή θα επιτρέψει το πάγωμα των τραπεζικών λογαριασμών και την κατάσχεση των περιουσιακών του στοιχείων στο εξωτερικό, αλλά και την άσκηση πιέσεων σε οικονομικούς θεσμούς να διακόψουν τις δΟΣΟΛΗΨΙΕΣ με το Ιράν.

ε. Ιρανικές δυνάμεις εκτελούν επιχειρήσεις στο Β.Ιράκ και βομβαρδίζουν τις περιοχές στις οποίες κρύβονται οι μαχητές του ΡΙΑΚ. Πρόκειται για ένοπλη ομάδα οργανωμένη κατά τα πρότυπα του ΡΚΚ, η οποία, κατά την Τεχεράνη, χρηματοδοτείται από τις ΗΠΑ και έχει ως στόχο την αποσταθεροποίηση του καθεστώτος.

Από την μέχρι τώρα στάση της ηγεσίας του, εκτιμάται ότι το Ιράν δεν θα υποχωρήσει, εκμεταλλεζόμενο την αποδυνάμωση του κ. Μπους και θα προσπαθήσει να κερδίσει χρόνο μέχρι τη λήξη της θητείας του. Οι κυρώσεις από μόνες τους δεν πρόκειται να αλλάξουν τα μυαλά της ηγεσίας του και το όποιο κόστος θα το πληρώσει ο λαός. Η λύση μπορεί να δοθεί μόνο δια της διπλωματικής οδού, η οποία να προσφέρει μια αξιοπρεπή διέξοδο στο Ιράν και όχι να έχει ως στόχο την ταπείνωσή του. Τα πάντα όμως θα εξαρτηθούν από τον διάδοχο του κ. Μπους ο οποίος πρέπει να δείξει ευελιξία.

15. ΣΥΡΙΑ

α. Ο Πρόεδρος ΄σαντ σε ομιλία του στις 17-7-07 ανέφερε ότι «το τρέχον έτος θα είναι αποφασιστικής σημασίας και οι υπόλοιποι μήνες του έτους θα καθορίσουν το πεπρωμένο και το μέλλον της περιοχής και ενδεχομένως όλου του κόσμου».

Σύροι αναλυτές εκτιμούν ότι οι δηλώσεις αυτές αντανakλούν τις προθέσεις του ΄σαντ, να ανακτήσει τα υψίπεδα του Γκολάν είτε με διαπραγματεύσεις είτε με αντιστασιακές ενέργειες και δραστηριότητες (αντάρτικο, τρομοκρατικές ενέργειες), όπως τον προτρέπουν από καιρό το Ιράν και η

Χεζμπολάχ, είτε και με πόλεμο. Στο ίδιο μήκος κύματος κινούνται και οι εκτιμήσεις των Ισραηλινών υπηρεσιών πληροφοριών (Βλέπε παράγραφο 11 Ισραήλ).

Η εκτίμηση κάποιων ότι αν η Αμερική επιτεθεί στο Ιράν, η Συρία θα κηρύξει πόλεμο στο Ισραήλ, θεωρείται εξωπραγματική, λόγω της συντριπτικής στρατιωτικής υπεροχής του Ισραήλ. Αυτό θα συμβεί μόνο αν το Ισραήλ πλήξει στόχους στη Συρία, όπως φοβάται η ηγεσία της ότι θα συμβεί, αν εμπλακεί σε νέες συγκρούσεις με τη Χεζμπολάχ.

β. Ο ειδικός απεσταλμένος της ΕΕ στην περιοχή κ. Μάικλ Γουίλιαμς αποκάλυψε ότι οι Σύροι είναι πρόθυμοι να συμβιβαστούν και να αλλάξουν στάση απέναντι στο Ιράν, τη Χεζμπολάχ και τη Χαμάς, υπό την προϋπόθεση ουσιαστικής διαπραγματεύσεως για το καθεστώς των υψιπέδων του Γκολάν.

16. ΛΙΒΑΝΟΣ

α. Ο στρατός, μετά τρίμηνη αιματηρή πολιορκία, κατάφερε να εξοντώσει και τους τελευταίους οχυρωμένους εξτρεμιστές Ισλαμιστές της Φατάχ Αλ Ισλάμ, αφού κατεστράφη το σύνολο σχεδόν του στρατοπέδου Ναχρ Ελ Μπάρεντ που φιλοξενούσε 35.000 πρόσφυγες.

β. Μετά από αυτή την εξέλιξη συνεκλήθη για τις 25 Σεπτεμβρίου η Εθνοσυνέλευση για να ξεκινήσουν οι διαδικασίες εκλογής του διαδόχου του φιλοσύρου Προέδρου κ. Εμίλ Λαχούντ, οι οποίες πρέπει να τερματιστούν μέχρι 24 Νοεμβρίου.

Οι πολιτικές όμως ισορροπίες είναι πολύ λεπτές και η Βουλή μπορεί να οδηγηθεί και πάλι σε αδιέξοδο καθώς καμία παράταξη δεν διαθέτει τα απαιτούμενα δύο τρίτα των εδρών, δηλαδή 86 σε σύνολο 128. Η Κυβέρνηση Σινιόρα, με το λεγόμενο «αντισυριακό μέτωπο» διαθέτει συνολικά μόλις 69 Βουλευτές. Η αντιπολίτευση φαίνεται ότι συγκλίνει στο συμβιβασμό καθώς ο Πρόεδρος της Βουλής, που υποστηρίζει το «Συριακό» μέτωπο, δήλωσε ότι η αντιπολίτευση αποσύρει τον όρο για κυβέρνηση εθνικής ενότητας, που αποτελεί το κομβικό σημείο της αντιπαραθέσεως, αν όλα τα κόμματα συναινέσουν στην υποψηφιότητα του νέου Προέδρου.

γ. Η Γαλλία ανέλαβε την πρωτοβουλία της συμφιλίωσης των αντιμαχόμενων παρατάξεων και ο ΥΠΕΞ κ. Κουσνέρ κατόρθωσε, γιατί περί κατορθώματος πρόκειται όταν τις αντιμαχόμενες παρατάξεις χωρίζει βαθύ μίσος, να τους πείσει να στείλουν αντιπροσώπους στο Παρίσι για να προετοιμάσουν τη συνάντηση. Αν οι προσπάθειες συμφιλίωσης δεν ευοδωθούν, ώστε να βρεθεί λύση, είναι πολύ πιθανό να οδηγηθεί η χώρα σε εμφύλιο και διχασμό με δύο κυβερνήσεις, μια του Σινιόρα στο Βορρά και μια του Νασράλα (Χεζμπολάχ) στο Νότο, με απρόβλεπτες συνέπειες.

17. ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

α. Σύμφωνα με στοιχεία του Γραφείου Ναρκωτικών και Εγκληματικότητας του ΟΗΕ, η παραγωγή οπίου στις περιοχές του Αφγανιστάν,

που ελέγχονται από τους Ταλιμπάν αυξήθηκε κατά 34% και καλύπτει το 93% της παγκόσμιας παραγωγής.

β. Οι Ταλιμπάν που κρατούσαν αιχμαλώτους από 19-7-07 22 νοτιοκορεάτες, που συμμετείχαν σε ανθρωπιστική αποστολή, τους άφησαν σταδιακά ελεύθερους πλην δύο που είχαν σκοτώσει και αφού πρώτα εισέπραξαν χρηματική αμοιβή από τη Ν.Κορέα.

γ. Από αεροπορικούς βομβαρδισμούς στην περιοχή Χελμάντ, όπου κρύβονται Ταλιμπάν, σκοτώθηκαν εκατοντάδες άμαχοι και κυρίως γυναικόπαιδα. Το γεγονός αυτό αλλά και άλλα παρόμοια προκάλεσαν τη λαϊκή αγανάκτηση και αναγκάστηκε ο Πρωθυπουργός κ. Καρζάϊ να κατηγορήσει δημοσίως τις ξένες δυνάμεις ότι χρησιμοποιούν «αλόγιστη και ακραία βία», για να εισπράξει την απάντηση από τον εκπρόσωπο της στρατιωτικής διοικήσεως ότι «δεν πρόκειται να σταματήσουν οι βομβαρδισμοί γιατί δεν υπάρχουν επαρκείς επίγειες δυνάμεις».

δ. Ο κ. Καρζάϊ σε συνέντευξή του, μετά τη συνάντηση που είχε με τον κ. Μπους στο Κάμπ Ντέιβιντ, δήλωσε «δεν είμαστε πολύ εγγύτερα στον εντοπισμό του Μπιν Λάντεν, αλλά στο ίδιο σημείο που είμαστε πριν λίγα χρόνια».

Η κατάσταση στο Αφγανιστάν είναι εκτός ελέγχου της κυβερνήσεως, ενώ η δραστηριότητα των Ταλιμπάν αυξάνει σημαντικά. ΟΙ ΗΠΑ με τους αλόγιστους βομβαρδισμούς και τις εκατόμβες των θυμάτων μεταξύ των αμάχων (100-200 νεκροί άμαχοι για 5-10 Ταλιμπάν) χάνουν σταδιακά την εμπιστοσύνη του Αφγανικού λαού, ο οποίος στρέφεται προς τους Ταλιμπάν. Αν θέλουν να κερδίσουν το λαό θα πρέπει να μην ασχολούνται μόνο με τις στρατιωτικές επιχειρήσεις, αλλά να δείξουν ενδιαφέρον για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και την ευημερία του λαού.

18. ΠΑΚΙΣΤΑΝ

α. Στις 10-7-07 έληξε η κατάληψη του Κόκκινου Τζαμιού από τους Ισλαμιστές κατόπιν εισβολής του στρατού. Σκοτώθηκαν 80 άνδρες και ο ηγέτης των Ισλαμιστών Αμπντούλ Ρασίντ Γκάζι. Οι ΗΠΑ και η πρώην πρωθυπουργός κα Μπούτο, που ζει αυτοεξόριστη στο Λονδίνο, στήριξαν την απόφαση του Προέδρου Μουσάραφ.

β. Ο κ. Μουσάραφ αναγκάστηκε να επαναφέρει, κατόπιν λαϊκής εξεγέρσεως, τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, τον οποίον είχε απολύσει, γιατί ηρνείτο να συμμορφωθεί με τις παράνομες εντολές του.

γ. Ο κ. Μουσάραφ, πιεζόμενος από τις ΗΠΑ, των οποίων έχει χάσει την εμπιστοσύνη, εξ αιτίας των γεγονότων στο εσωτερικό (Κόκκινο Τζαμί- αποπομπή δικαστικού κ.λ.π.) και της αδυναμίας του να ελέγξει την εξάπλωση των Ταλιμπάν, αναγκάστηκε να έλθει σε επαφή με την κα Μπούτο, με την οποία είχε μυστική συνάντηση στο Αμπού Ντάμπι στις 17-7-07, για να συνεργαστούν. Η συμφωνία προβλέπει ο κ. Μουσάραφ να παραμείνει Πρόεδρος, παραιτούμενος από την αρχηγία των ΕΔ και η κα Μπούτο να γίνει πρωθυπουργός μετά τις εκλογές του 2008 στις οποίες θα μπορεί να συμμετάσχει, κατόπιν τροποποίησεως από τον κ. Μουσάραφ του νόμου που δεν επιτρέπει επανεκλογή πρωθυπουργού.

Η συμφωνία αυτή είναι πολύ εύθραυστη γιατί αφ' ενός μεν αντιμετωπίζει σοβαρή ανταρσία στο εσωτερικό του κόμματός του, που αντιδρά στην επιστροφή της κας Μπούτο, και αφ' ετέρου απειλείται από τον πρώην πρωθυπουργό κ. Σαρίφ, ο οποίος ανακοίνωσε ότι θα επιστρέψει στις 10 Σεπτεμβρίου, οργανώνοντας θριαμβευτική πορεία από την πρωτεύουσα Ισλαμαμπάντ στη Λαχώρα, επενδύοντας στους Ισλαμιστές.

Ανεξαρτήτως της ευόδωσης ή όχι της συνεργασίας Μπούτο-Μουσάραφ και της εμπλοκής του κ. Σαρίφ, εκτιμάται ότι οι ΗΠΑ έχουν αρχίσει στο Πακιστάν μια ελεγχόμενη μεταπολίτευση.

19. Β. ΚΟΡΕΑ

α. Συνεχίζονται οι εξαμερείς διαπραγματεύσεις (Β.Κορέα-ΗΠΑ-Ιαπωνία-Ν.Κορέα-Ρωσία-Κίνα) που άρχισαν στις 17-8-07 για το πυρηνικό πρόγραμμα της Β.Κορέας, η οποία σφράγισε τον αντιδραστήρα Γιον Μπιον στο τέλος Ιουλίου, ενώ οι ΗΠΑ την διέγραψαν από τον κατάλογο των κρατών που στηρίζουν την τρομοκρατία και προέβησαν στην άρση των κυρώσεων που της είχαν επιβληθεί.

β. Η Β.Κορέα άρχισε να κτίζει φράχτη 10 χιλιομέτρων κατά μήκος του ποταμού Γιαλού, που αποτελεί το φυσικό όριο με την Κίνα, προκειμένου να αποτρέψει τις δεκάδες χιλιάδες Βορειοκορεάτες που περνούν παράνομα στην Κίνα κάθε χρόνο.

γ. Στις 28 έως 30-8-07 συναντήθηκαν στην Πιονγκιανκ οι ηγέτες της Β.Κορέας Κιμ Γιονκ, ο αποκαλούμενος αιώνιος Κιμ λόγω της μακρόχρονης παρουσίας του στην ηγεσία της χώρας και της Ν.Κορέας Κιμ Νταε Γιουνκ, με στόχο την χαλάρωση των σχέσεων της Β.Κορέας με τη διεθνή κοινότητα, ύστερα από την πρόοδο που σημειώθηκε στις εξαμερείς διαπραγματεύσεις για το πυρηνικό πρόγραμμά της.

20. ΙΝΔΙΑ

Η περιέουσα ατμόσφαιρα πολιτικής και κοινωνικής αναταραχής στο Πακιστάν ανάγκασε τις ΗΠΑ να στραφούν προς την Ινδία, η οποία είναι περισσότερο σταθερός τους σύμμαχος και να την αναδείξουν σε περιφερειακή δύναμη και στρατηγικό τους εταίρο. Για το λόγο αυτό αποφάσισαν να της πουλήσουν πυρηνική τεχνολογία παρόλο που αρνείται να υπογράψει τη Συνθήκη για τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων. Η «συμφωνία 123» όπως ονομάστηκε δίνει στην Ινδία πρόσβαση στα πυρηνικά καύσιμα.

Η κίνηση αυτή των ΗΠΑ έχει διπλό στόχο αφ' ενός μεν την ενίσχυση της συνεργασίας τους στον οικονομικό τομέα, στον οποίο η Ινδία αναπτύσσεται με ρυθμό 9% και αφ' ετέρου να λειτουργήσει ανασχετικά στη διείδυση της Κίνας, η οποία εγκαταλείποντας κατά μέρος τις διαφορές των δύο χωρών, προωθεί διμερή συνεργασία στην Πληροφορική, που η Ινδία είναι πρώτη δύναμη στην παραγωγή

Software, για να χτίσουν μαζί τον αιώνα της Ασίας όπως δήλωσε παλιότερα ο Πρωθυπουργός της Κίνας Γουέν Ζιαμπάο.

21. ΚΙΝΑ

α. Η μεγάλη οικονομική ανάπτυξη της Κίνας την έχει καταστήσει για την ΕΕ τον δεύτερο μεγάλο εταίρο μετά τις ΗΠΑ, ενώ για την Κίνα η ΕΕ είναι ο πρώτος εμπορικός της εταίρος.

β. Η Κίνα είναι η πλέον ρυπογόνος χώρα του κόσμου (350-400 χιλ. πρόωροι θάνατοι κάθε χρόνο και άλλες 350 χιλ. νεκροί από την μόλυνση κλειστών χώρων). Γι' αυτό η κα Μέρκελ κατά την πρόσφατη επίσκεψή της, συνέστησε στην κυβέρνηση της Κίνας «να σεβαστεί τους κανόνες του παιχνιδιού και να συμβάλει στην παγκόσμια προσπάθεια χαλιναγωγήσεως της κλιματικής αλλαγής».

γ. Η ΕΕ προβληματίζεται από την παράνομη είσοδο στις χώρες της ΕΕ εκατοντάδων χιλιάδων Κινέζων και γι' αυτό η κα Μέρκελ της ζήτησε να λάβει κάποια μέτρα για τον περιορισμό της. Μόνο στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι βρίσκονται 30.000 Κινέζοι νόμιμοι ή παράνομοι.

Η γενικότερη εκτίμηση είναι ότι η Κίνα αργά ή γρήγορα θα είναι μια οικονομική υπερδύναμη, όχι όμως και στρατιωτική όπως ισχυρίζονται πολλοί. Και αυτό γιατί στερείται υψηλού επιπέδου τεχνολογίας, και υπερσύγχρονης βιομηχανίας, που αποτελούν τους δύο ουσιώδεις παράγοντες για να καταστεί μια χώρα στρατιωτική υπερδύναμη.

22. ΣΟΥΔΑΝ □ ΝΤΑΡΦΟΥΡ

α. Το ΣΑ/ΟΗΕ αποφάσισε στις 31-7-07 (1796 απόφαση), την ανάπτυξη μιας άνευ προηγουμένου ειρηνευτικής δύναμης στην επαρχία Νταρφούρ του Σουδάν για να σταματήσει τη γενοκτονία που άρχισε το 2005. Η δύναμη θα αποτελείται από 19.555 στρατιώτες και 6.432 αστυνομικούς. Μέχρι σήμερα έχουν σκοτωθεί περισσότεροι από 200.000 άνθρωποι και 2,5 εκατομμύρια αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τη χώρα τους και να καταφύγουν στο Τσαντ και την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία.

β. Ο πρωθυπουργός της Βρετανίας και ο Πρόεδρος της Γαλλίας σε άρθρο τους που δημοσιεύθηκε την 31-8-07 στους Τάϊμς του Λονδίνου, προειδοποιούν ότι αν δεν υπάρξει πρόοδος στα ζητήματα ασφαλείας θα επιβληθούν κυρώσεις σε βάρος όσων αθετούν τις δεσμεύσεις τους και ότι θα συμβάλουν ουσιαστικά στην ανοικοδόμηση της επαρχίας. Αυτό αποτελεί προειδοποίηση προς το Σουδάν το οποίο δεν είχε κάνει τίποτα μέχρι σήμερα για να σταματήσει την αιματοχυσία.

23. ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Οι μέχρι τώρα προσπάθειες για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας δεν έχουν αποδώσει τα αναμενόμενα και η σκιά της επηρεάζει τη ζωή όλων των λαών.

Τα σημαντικότερα γεγονότα που έχουν σχέση με τη διεθνή τρομοκρατία κατά το διαρρέυσαν δίμηνο ήταν τα εξής :

α. Στις 15-7-07 η Αμερικανική Γερουσία διπλασίασε το ποσό της επικηρύξεως του Μπιν Λάντεν από 25 εκατ. δολάρια στα 50 εκατ. δολάρια.

β. Στις 16-7-07 εμφανίστηκε εκ νέου στο διαδίκτυο ο Μπιν Λάντεν, ύστερα από ένα χρόνο.

γ. Στις 22-7-07 ο επικεφαλής της Υπηρεσίας Εσωτερικής Ασφαλείας των ΗΠΑ εξέφρασε, με αναφορά του, τους φόβους του για νέες τρομοκρατικές επιθέσεις επί αμερικανικού εδάφους, ενώ το ABC ανέφερε σε εκπομπή του, επικαλούμενο πηγές μυστικών υπηρεσιών, ότι ένας πυρήνας της Αλ Κάϊντα βρίσκεται καθ' οδόν προς τις ΗΠΑ, αν δεν έχει ήδη εισέλθει στη χώρα.

δ. Σχεδόν ταυτόχρονα ο Γερμανός Υπουργός Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, πρότεινε την αναθεώρηση του συντάγματος ώστε να επιτρέπεται η εκτέλεση υπόπτων για τρομοκρατική δράση και ο νέος πρωθυπουργός της Βρετανίας κ. Γκόρντον Μπράουν, εξ αιτίας της αποτυχημένης απόπειρας της «συμμορίας των γιατρών» σε Λονδίνο και Γλασκώβη, πρότεινε ακόμη σκληρότερο αντιτρομοκρατικό νόμο και ενέκρινε, να χρησιμοποιεί η αστυνομία τις κάμερες επιτηρήσεως της κυκλοφορίας στις πόλεις και στο δακτύλιο του Λονδίνου.

ε. Στις 22-7-07 σε έκθεση του ΥΠΕΞ των ΗΠΑ γίνεται αναφορά για στροφή των τρομοκρατών στα πρότυπα του αντάρτικου πόλεων, όπου η εκάστοτε οργάνωση δημιουργεί ένα πυρήνα γηγενών κοντά στον υποψήφιο στόχο.

στ. Το 2006 συνελήφθησαν στις χώρες της ΕΕ 706 άνθρωποι για αδικήματα τρομοκρατίας. Το 50% αφορούσε απειλές Ισλαμιστών εξτρεμιστών.

ζ. Σύμφωνα με έκθεση του Κέντρου Αντιτρομοκρατικών Αναλύσεων των ΗΠΑ, που διέρρευσε, η Αλ Κάϊντα έχει ανασυνταχθεί και η δύναμή της βρίσκεται στα επίπεδα του 2001 που επλήγησαν οι δίδυμοι πύργοι. Διαθέτει κρησφύγετα στο Πακιστάν, εκτελεστικό βραχίονα και ηγεσία. Έχει εγκαταστήσει παρακλάδι στο Ιράκ και εξακολουθεί να επιδιώκει την απόκτηση χημικών, βιολογικών, ακόμη και πυρηνικών όπλων.

Σημειώνεται επίσης ότι ο πόλεμος στο Ιράκ, όχι μόνο ενίσχυσε την ιδεολογική επιρροή της Αλ Κάϊντα αλλά και μετέτρεψε τη Μεσοποταμία σε πραγματικό Πανεπιστήμιο της Ισλαμικής τρομοκρατίας που ξεπερνά το συνομοτικό χαρακτήρα της Αλ Κάϊντα και προτάσσει τον «ιερό πόλεμο» έναντι της Δύσης.

η. Τρομοκρατικές ενέργειες, εκτός από τις εμπόλεμες περιοχές της Μ.Ανατολής και του Αφγανιστάν, εκδηλώθηκαν στη Βρετανία, την Τουρκία, τη Ρωσία, τη Γερμανία, την Υεμένη, τη Μανίλα και άλλες χώρες. Ενώ σε συναγερμό τέθηκαν, κατόπιν προειδοποιήσεως της ΕΕ και του ΝΑΤΟ, το Μαρόκο, η Αλγερία και η Ινδία. Επίσης σημειώθηκαν και αρκετές αεροπειρατείες με ευτυχή κατάληξη.

Από τα μέχρι τώρα αποτελέσματα του πολέμου κατά της τρομοκρατίας, προκύπτει το συμπέρασμα ότι τα όπλα δεν δίνουν λύση και ότι ο μόνος τρόπος

για να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο είναι το κλείσιμο των πλεγών του αραβικού κόσμου στη Μ.Ανατολή και η άρση της υποστηρίξεως από τη Δύση των αυταρχικών καθεστώτων τύπου Πακιστάν.

Η νικηφόρα πορεία του Ελληνικού Στρατού οφείλεται:

*Καλπάκι
φωτογραφία του Λάζαρου Σακελλαρίου*

- Στην μυστική επιστράτευση που είχε διατάξει η Κυβέρνηση του Μεταξά διαβλέποντας από το 1939 τον ιταλικό κίνδυνο.
- Στον έγκαιρο εφοδιασμό του ελληνικού στρατού σε πυροβόλα και στην αρίστη απόδοσή τους.
- Στην επιλογή και επάνδρωση της γραμμής ΕΛΑΙΑ-ΚΑΛΑΜΑ σαν κύριας αμυντικής γραμμής, επιλογή που αποδείχθη σωστή.
- Στην συμβολή των κατοίκων της περιοχής Ηπείρου ανδρών και γυναικών οι οποίοι καθ' όλη τη διάρκεια του αγώνος βοήθησαν τα μαχόμενα τμήματα ανοίγοντας δρόμους και μεταφέροντας με αυτοθυσία και αυταπάρνηση τρόφιμα, πυρομαχικά και τραυματίες.
- Στην αξιόλογη δράση του Πολεμικού Ναυτικού και στις ηρωικές ενέργειες της πολεμικής αεροπορίας παρά την υπεροχή των ιταλών.
- Στην επάξια διοίκηση του Στρατηγού Κατσιμήτρου και του Συνταγματάρχου Δαβάκη και των λοιπών διοικητών που εμπύχωσαν τους άνδρες τους οι οποίοι πίστεψαν στο δίκαιο του αγώνα.
- Και τέλος στην υποτίμηση εκ μέρους των Ιταλών του βαθμού προπαρασκευής και ετοιμότητας των ελληνικών δυνάμεων θεωρώντας ότι λόγω αντίθεσης προς το καθεστώς του Μεταξά θα προέβαλαν ασθενή αντίσταση. Ήταν αδύνατο να αντιληφθούν οι Ιταλοί ότι η όποια αντίθεση ήταν θέμα εσωτερικής πολιτικής και όποτε τίθεται θέμα υπεράσπισης της εθνικής ακεραιότητας δημιουργείται αυτόματα αρραγής εθνική ομοψυχία και ενότητα.

- Το **ΟΧΙ** που είπε ο Μεταξάς δεν ήταν τυχαίο. Ήταν η ιστορική μας συνέχεια. Γιατί οι Έλληνες έλεγαν πάντα ΟΧΙ σε κάθε επιβουλή όπως ο Μιλτιάδης στο Μαραθώνα, ο Λεωνίδας στις Θερμοπύλες με το «ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ» ο Θεμιστοκλής στη Σαλαμίνα με το «Ίτε παῖδες Ἑλλήνων» ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος με το «αυτοπροαιρέτως αποθανούμε μη φεισόμεθα της ζωής ημών», οι αγωνιστές του 1821 με το «Ελευθερία ή Θάνατος», με το «Άλτ εδὼ Ἑλλάς» του Παύλου Μελά. Το ΟΧΙ λοιπόν του Μεταξά ήταν **η μυριόστομη ομόψυχη και ομόφωνη απάντηση της ελληνικής ψυχής που δεν τρομάζει, δεν λυγίζει, δεν υποκόπτει, δεν υπολογίζει αριθμούς, δεν δέχεται τη βαρβαρότητα αλλά παραμένει αταλάντευτη στα ιδεώδη της ελευθερίας και της δημοκρατίας, ακοίμητος φύλακας και οδοιπόρος στη λεωφόρο του εθνικού χρέους.**

Τα όσα διαδραματίστηκαν στα Ηπειρωτικά βουνά συνιστούν αδιαφιλονίκητες εθνικές ιστορικές αξίες και όλοι υποκλίθηκαν στον αγώνα των Ελλήνων. Τονίζεται ότι η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα που αντιστάθηκε επί 219 μέρες σε δυο αυτοκρατορίες όταν η Γαλλία (η υπερδύναμη της εποχής) 43, η Νορβηγία 61, η Πολωνία 30, το Βέλγιο 18, η Ολλανδία 4, η Γιουγκοσλαβία 3 και η Δανία 0.

Οι νεκροί Έλληνες στρατιωτικοί ανήλθαν κατά την διάρκεια των 219 ημερών στους 13.676. Περίπου 8.000 από αυτούς παραμένουν ακόμη θαμμένοι-άταφοι στα Βορειοηπειρωτικά βουνά.